

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann
Home Building Finance Ireland

Tithe a mhaoiniú chun todhchaí níos fearr a thógáil

Tuarascáil Bhliantúil
agus Ráitis Airgeadais 2023

Fáilte chuig Tuarascáil Bhliantúil 2023 an MTTÉ

Faoi MTTÉ

Bunaíodh Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (“MTTÉ”) i mí Eanáir 2019 chun maoiniú a sholáthar ag rátaí margaidh d’fhorbairtí cónaithe inmharthana ar bhonn tráchtála sa Stát. Bhí a bhunú mar chuid de fhreagairt níos leithne ar ghanntanas soláthair tithíochta na hÉireann a bhfuil soláthar gann ar an éileamh measta le blianta beaga anuas.

Tá réimse leathan táirgí ag MTTÉ agus soláthraíonn sé maoiniú go díreach do thógálaithe tí chun tacú le forbairtí cúig nó níos mó aonad. Tacaíonn an maoiniú a chuirtear ar fáil le seachadadh tithe agus árasán d’áititheoirí úinéirí, tithe sóisialta agus inacmhainne agus iad siúd atá ag lorg cóiríochta ar cíós. Trí dhul i ngleic go forleathan leis an margadh agus monatóireacht a dhéanamh ar infhaighteacht airgeadais d’fhorbairtí chónaithe, is féidir le MTTÉ bearnaí a aithint de réir mar a thagann siad chun cinn agus freagra a thabhairt dá réir sin. Tá sé mar aidhm ag MTTÉ a chinntiú nach gcuireann maoiniú bac ar an iarracht chun soláthar tithíochta na hÉireann a mhéadú.

Ár Misean

Is é misean MTTÉ ná cabhrú le méadú ar an soláthar de thithe nua sa Stát tríd mhaoiniú a chur ar fáil do fhorbraíochtaí réadmhaoine chónaithe inmharthana ar bhonn tráchtála.

Féach thart ar líne

Tabhair cuairt ar ár suíomh gréasáin le teacht ar níos mó eolais www.hbfi.ie

Clár Ábhair

Príomhbhuaicphointí Gnó	2
Amlíne na bPríomh-Imeachtaí	5
Ráiteas an Chathaoirligh	6
Athbhreithniú an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin	8
Athbhreithniú Gnó	10
Ár Margadh	10
Ár bhFeidhmíocht	10
Ár gCustaiméirí	11
Ár dTáirgí	11
Ár nGeallsealbhóirí	14
Ár mBreithnithe Beartais	14
Ár dTosaíocht CSR	15
Cás-Staidéir	18
Rialachas agus Faisnéis Chorporáideach	20
Stiúrthóirí	20
Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltai an Bhoird	22
Tuarascálacha Coiste	27
Bainistíocht Riosca	29
Foireann Bainistíochta	31
Teistiméireachtaí ó Chustaiméirí	32
Ráitis Airgeadais	33

Príomhbhuaicphointí Gnó

Ceaduithe

30

Líon na n-áiseanna
i 2023

Ó bhunú: 129

22

Contae

€12.8m

Meánmhéid iasachta
Réimse: €1m go €108m

2,778

Líon na dtithe i 2023

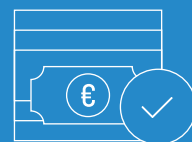
Ó bhunú: 8,495

€408m

Cistiú iomlán ceadaithe i 2023

Ó bhunú: €1,656m

6.67%

Meánráta iasachta

66

Meán-aonaid in aghaidh na
hiasachta

36%

Tithíocht Shóisialta,
Inacmhainne agus Chuid V

64%

Tithíocht
phríobháideach

Láithreáin Ghníomhacha

€1.2bn

Iomlán an mhaoinithe ceadaithe a bhaineann le láithreáin ghníomhacha nó chríchnaithe

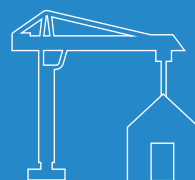
86

Líon iomlán na láithreán gníomhach nó laithreán críochnaithe

6,499

Líon tithe nua seachadta nó á dtógáil

Tithe Críochnaithe

2,837

Líon na n-aonad a críochnaíodh agus a díoladh

1,501

Líon na n-aonad ar conradh le díol/díol aontaithe

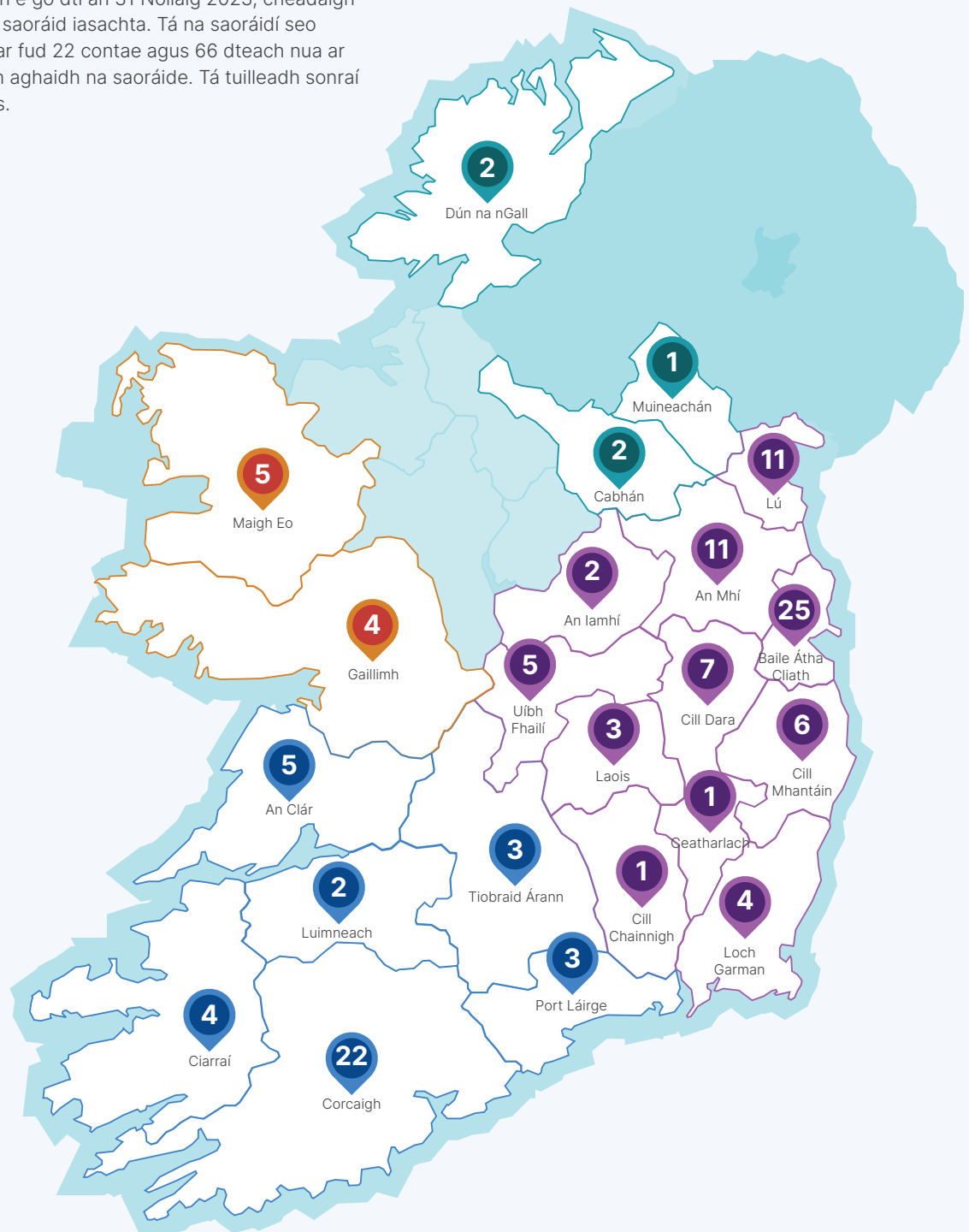

* Is ó 28 Eanáir 2019 go 31 Nollaig 2023 na figiúirí ó bhunú a tuairiscíodh. Ní tharraingeoidh gach scéim atá ceadaithe anuas maoiniú ón MTÉ ar chúiseanna éagsúla lena n-áirítear nach bhfuil an tionscadal ag dul ar aghaidh nó maoiniú malartach daingnithe.

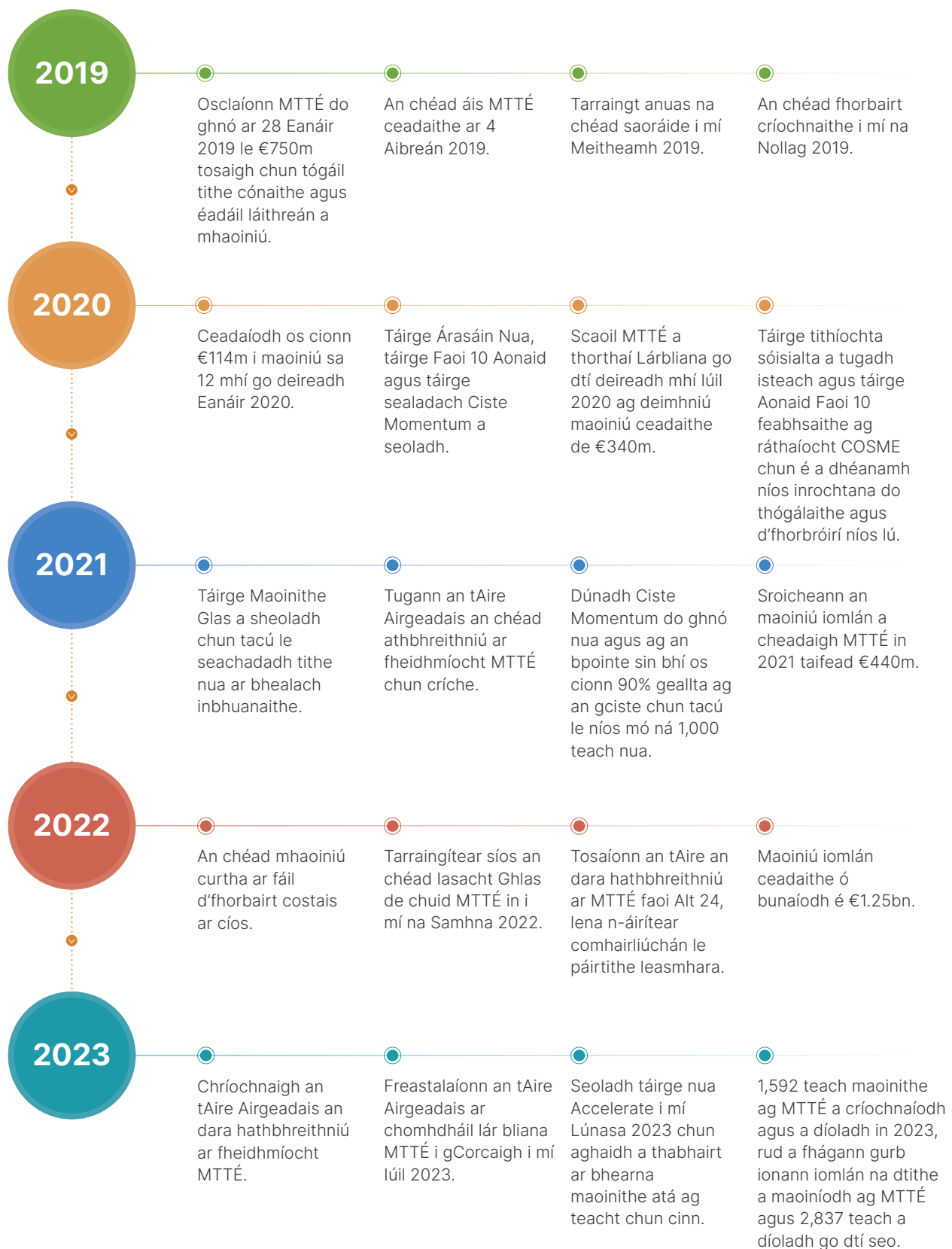
Saoráidí MTTÉ a Ceadaíodh go dtí Seo

De réir Contae

Ó bunaíodh é go dtí an 31 Nollaig 2023, cheadaigh MTTÉ 129 saoráid iasachta. Tá na saoráidí seo lonnaithe ar fud 22 contae agus 66 dteach nua ar an meán in aghaidh na saoráide. Tá tuilleadh sonraí ar fáil thíos.

Amlíne na bPríomh-imeachtaí

Tá áthas orm Tuarascáil Bhliantúil MTTÉ 2023 a chur i láthair.

Leanann MTTÉ ag tacú le tógálaithe tí agus le forbróirí ar fud na hÉireann rochtain a fháil ar mhaoiniú fiachais a chuir ar chumas tithe a bhfuil géarghá leo a thógáil.

Tá an leibhéal maoinithe a ceadaíodh ó bunaíodh MTTÉ cúig bliana ó shin tar éis an sprioc tosaigh a shárú anois agus maoiniú ceadaithe chun tacú le beagnach 8,500 teach nua a sholáthar.

In ainneoin na ndúshlán inmharthanachta, tháinig méadú ar aschur tithíochta le linn 2023, arna spreagadh ag measarthacht i mboilsciú costas mar aon le hionchas go bhfuil rátaí úis ag an mbuaicphointe. Tá an t-éileamh ar thithíocht an-láidir i gcónaí d'áititheoirí úinéirí, tionóntachtaí sóisialta, inacmhainne agus príobháideacha ar cíós agus tá sé seo fós ag cur leis an ngá le soláthar tithe nua a mhéadú. Lean MTTÉ ar aghaidh ag cothú feasachta, go háirithe lasmuigh de na príomhionaid uirbeacha, le leanúint lenár bhfeachtais agus ár n-imeachtaí áitiúla i rith na bliana agus tá maoiniú ceadaithe aige anois i 22 contae.

Is príomhfhócas don fhoireann i gcónaí é a chinntiú go bhfuil an earnáil forbartha cónaithe ar an eolas go bhfuil maoiniú ar fáil ag MTTÉ chun tacú le gach tionscadal tógála tithe inmharthana ina bhfuil cúig theach nua nó níos mó ar fud na tíre agus d'óstáil muid roinnt imeachtaí páirtithe leasmhara le cloisteáil ó thógálaithe tithe maidir lena bpríomhcheisteanna agus conas is féidir linn tacú leo níos mó tithe a sholáthar ar fud na hÉireann.

Bímid i dteagmháil agus ag comhoibriú go rialta lenár bpáirtithe leasmhara ag cinntiú go ndéanaimid ár gcion i seachadadh Tithíocht do Chách, ag freagairt agus ag coigeartú ár straitéise agus ár bpróisis chun freastal ar riachtanais an mhargaidh atá ag teacht chun cinn. In 2023 chuireamar fáilte freisin roimh thabhairt chun críche an dara hathbheithniú Alt 24 ar MTTÉ a d'fhoilsigh an tAire Airgeadais agus as ar eascair seoladh ár dtáirge is déanaí Accelerate tar éis moladh sa tuarascáil sin.

Agus muid ag bogadh isteach inár séú bliain d'oibríochtaí, leanfaimid orainn ag obair le gach cuid den earnáil forbartha cónaithe agus le píblíne láidir cinnteimid nach bhfuil rochtain ar airgeadas ina bhac ar sholáthar nua tithíochta.

Thar ceann an Bhoird, ba mhaith liom ár mbuíochas ó chroí a ghabháil leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin, Dara Deering, as a tiomáint agus a tiomantas chun an eagraíocht a stiúradh go rathúil. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin le mo chomh-Chomhaltaí Boid, leis an bhFoireann Bainistíochta agus leis an bhfoireann as a ngairmiúlacht, a dtiomantas agus a n-aclaíocht leanúnach i mbliain atá tar éis a bheith ina bliain éilitheach agus suntasach arís. Táim ag tnúth le leanúint ar aghaidh ag obair leis an bhfoireann agus cuspóirí MTTÉ á seachadadh againn.

Marie Collins

Cathaoirleach

Críochnaíodh agus díoladh 1,592 teach a fuair maoiniú ó MTTÉ in 2023.

Is forbairt é Bell Lane, An Daingean, Co. Uíbh Fhailí ar thithe leathscoite agus sraithe 8 trí agus ceithre sheomra leapa a críochnaíodh agus a díoladh le Comhairle Contae Uíbh Fhailí le linn 2023.

Le linn 2023 cheadaíomar 30 áis nua a chuir €408m ar fáil i maoiniú nua.

Le linn 2023, bhí ról lárnach ag MTTÉ i gcónaí maidir le tacú le forbairt chónaithe a sheachadadh ar fud na hÉireann, maoiniú a sholáthar do thithe nua, agus ár dtairiscint a fhorbairt chun bearnaí maoinithe atá ann cheana agus atá ag teacht chun cinn a líonadh do thógálaithe tithe.

In 2023, chonaiceamar méadú an-láidir ar an éileamh ar mhaoiniú, tar éis an dara leath de 2022 nuair a bhí tionchar ag leibhéil arda boilscithe mar aon le rátaí úis méadaitheacha ar aschur foirgníochta.

Le linn 2023, cheadaíomar 30 áis nua a chuir €408m ar fáil i maoiniú nua a thacaíonn le 2,778 teach nua. Sna cúig bliana ó bunaíodh muid, tá maoiniú €1.66bn ceadaithe againn. Is féidir leis an maoiniú seo tacú le 8,495 teach nua a sholáthar, rud a sháraíonn ár sprioc tosaigh de 7,500 teach nua. Tríd an gcaipiteal a athchúrsáil ó fhorbairtí críochnaithe cinntimid go bhfuil dóthain maoinithe ar fáil i gcónaí chun tacú le gach tionscadal inmharthana.

Lean MTTÉ ag comhoibriú lenár gcustaiméirí agus lenár bpáirtithe leasmhara ag glacadh aiseolais ar bord agus ag coigeartú ár dtáirgí chun riachtanais athraitheacha an tionscail a léiriú. Mar thoradh ar mholadh ón Aire Airgeadais, mar chuid den dara hAthbhreithniú Alt 24 ar MTTÉ, seoladh ár dtáirge is nua Accelerate i bhFómhar 2023.

Is féidir le Accelerate maoiniú a sholáthar do thógálaithe tí níos mó a bhfuil taithí acu agus a bhféadfadh srianta a bheith orthu rochtain a fháil ar mhaoiniú chun tithe nua a sholáthar agus d'eisíomar cistí ar ár gcéad iasacht faoin táirge seo i mí na Samhna 2023.

Ar an iomlán, ba bhliain láidir eile í 2023 do MTTÉ agus faoi dheireadh na bliana bhí 2,837 teach nua curtha i gcrích agus díolta ag scéimeanna a fuair maoiniú ó MTTÉ, le 1,501 eile ag céim díola comhaontaithe nó conartha.

Leanamar orainn ag feiceáil éilimh ar fud na dtáirgí go léir ónár dtáirge iasachta beag ar feadh níos lú ná 10 n-aonad go dtí forbairtí níos mó in ionaid uirbeacha. Le héileamh an-láidir ar ár dtáirge Tithíochta Sóisialta/ Inacmhainne a léiríonn gníomhaíocht mhéadaithe sa mhargadh sa réimse seo le linn 2023.

Agus muid ag díriú anois ar 2024, tá piblíne láidir againn d'iarrais nua agus leanfaimid orainn ag tacú le tógálaithe tí beaga, meánmhéide agus níos mó chun soláthar tithíochta a bhfuil géarghá leis a sholáthar.

Leanfaimid orainn ag plé ar fud na hearnála poiblí agus príobháidí, agus lenár gcustaiméirí, agus molaimid dóibh siúd go léir atá gníomhach san earnáil forbartha cónaithe teagmháil a dhéanamh linn. Is tríd an rannpháirtíocht agus an comhoibriú seo amháin is féidir linn leanúint de bheith freagrúil agus ár ról a chomhlíonadh chun a chinntiú nach bhfuil rochtain ar airgeadas ina bhac ar thithe nua a sholáthar.

Dara Deering

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

In 2023 bhí éileamh mór ar mhaoiniú do gach méid de scéimeanna nua agus ceadaíodh 30 saoráid nua

Is forbairt é An Móinéar Ban, Dún Dealgan, Co. Lú ar 20 teach nua ina bhfuil tithe agus árasáin 2, 3 agus 4 sheomra leapa don mhargadh príobháideach.

Athbhreithniú Gnó

Ár Margadh

Lean MTTÉ de bheith ag plé le custaiméirí nua agus le custaiméirí reatha agus le príomhpháirtithe leasmhara araon ar fud na hearnála poiblí agus príobháidí le linn 2023, rud a lig dúinn ár bpleananna a choigeartú agus a mhúnlú de réir mar is gá. Tugann aiseolas ó pháirtithe leasmhara agus idirghníomhaíocht leis an tionscal deis dúinn bearnaí nua agus bearnaí atá ag teacht chun cinn sa mhargadh maoinithe forbartha cónaithe a aithint. In 2023, mar thoradh air sin, leathnaíodh raon táirgí MTTÉ arís. Cuireann MTTÉ sé tháirge ar leith ar fáil anois ar féidir leo maoiniú a chur ar fáil do thionscadail forbartha cónaithe inmharthana ó chúig aonad aníos.

Tríd an tairiscint leathan táirgí seo agus ár ngníomhaíochtaí forbartha gnó, leanann MTTÉ ag díriú ar chodanna den mhargadh agus ar réimsí nach bhfreastalaíonn soláthraithe maoinithe eile go maith orthu faoi láthair. Áirítear leis sin a chinntiú go bhfuil fonn riosca comhsheasmhach ar MTTÉ forbairtí a mhaoiniú trí thimthriallta eacnamaíocha.

Tá ról tábhachtach ag MTTÉ maidir le maoiniú a sholáthar d'iasachtaithe a bhféadfadh sé a bheith dúshlánach dóibh maoiniú a fháil ó iasachtóirí eile nó i gcás ina bhfuil coinníollacha ró-shriantacha ag gabháil leis an maoiniú atá ar fáil.

Áirítear leis an raon táirgí reatha an táirge Accelerate a seoladh le déanaí a dearadh mar fhreagra ar mholadh ón athbhreithniú dhá bhliain is déanaí a chuir an tAire Airgeadais ar MTTÉ i gcrích i mí na Bealtaine 2023. Cuireann an táirge seo ar chumas MTTÉ maoiniú a sholáthar do thógálaithe tí níos mó a d'fhéadfadh a bheith ag tabhairt aghaidh ar shrianta le maoiniú agus cuireann sé ar a gcumas dlús a chur le seachadadh tithe nua. Is féidir an táirge seo a sholáthar ar bhonn neamhspleách nó sindeacáite. Tharla an chéad tarraingt anuas Accelerate i mí na Samhna 2023.

Leanamar orainn ag feiceáil éileamh láidir ar an Táirge Sóisialta/Inacmhainne in 2023 de réir mar a leanann Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta agus Údaráis Áitiúla ar conradh chun líon mór tithe nua a cheannach ó thógálaí/fhorbróirí faoin tsamhail cas-eochair.

Cé nach bhfuil gach scéim a dhéanann iarratas ar mhaoiniú inmharthana ó thaobh na tráchtála de, leanann leibhéal na n-iarratas a fhaigheann MTTÉ ag cur béime ar an éileamh leanúnach ar mhaoiniú nach bhfuil á shásamh faoi láthair ag iasachtóirí eile sa mhargadh.

Ár bhFeidhmíocht

Lean MTTÉ lena fhás in 2023, ag ceadú maoiniú €408m.

Amhail an 31 Nollaig 2023, bhí maoiniú de bheagnach €1.66bn ceadaithe ag MTTÉ, ar fud 129 láithreán, a bhfuil sé d'acmhainn acu tacú le suas le 8,495 teach nua a sheachadadh. Mar gheall ar an am a theastaigh chun dícheall cuí dlíthiúil a cheadú agus comhaontuithe saoráide a chur i gcrích tar éis formheas a fháil agus roimh an gcéad tarraingt anuas, bhí 86 de na saoráidí sin tar éis tarraingt anuas (nó curtha i gcrích) a bhaint amach faoin 31 Nollaig 2023. Ba é €1.2 billiún an maoiniú iomlán a leithdháileadh ar na 86 tionscadal seo agus tacóidh na tionscadail seo le 6,499 teach nua a sholáthar.

Faoi dheireadh mhí na Nollag 2023, bhí 2,837 teach críochnaithe agus díolta sna cúig bliana ó seoladh MTTÉ.

Tá cuid de na príomh-mhéadrachtaí mionsonraithe thíos.

- €1.66bn i maoiniú ceadaithe ar fud 129 scéim i 22 contae
- Tá 73% den mhaoiniú a ceadaiódh á thógáil anois nó tá sé críochnaithe
- Críochnaítear 3,153 teach a ndíoltar 2,837 díobh. Tá 1,501 teach eile ar conradh lena ndíol nó lena ndíol comhaontaithe
- Baineann 72% de na ceaduithe le tithe agus 28% le hárasáin
- Tá 70% de thithe ceadaithe 2 nó 3 sheomra leapa leis an meánphraghas a bhfuiltear ag súil leis ar theach 3 sheomra leapa de €337k
- Soláthróidh 65% de scéimeanna maoinithe MTTÉ 50 teach nó níos lú.

Tá sainordú náisiúnta ag MTTÉ agus oibríonn sé go forleathan le príomhpháirtithe leasmhara i ngach contae chun feasacht a ardú ar an maoiniú fiachais atá ar fáil chun tacú le tógáil tithe. Go dtí seo, tá maoiniú ceadaithe ag MTTÉ i 22 contae.

Déanann MTTÉ athbhreithniú foirmiúil ar a straitéis agus ar a phlean gnó ar bhonn bliantúil agus aon athruithe ar sholáthar tithíochta agus ar éileamh ar thithíocht, ar bheartas tithíochta agus ar infhaighteacht airgeadais d'fhorbairtí cónaithe á gcur san áireamh. Rinneadh Straitéis agus Plean Gnó MTTÉ a nuashonrú agus a chur faoi bhráid an Aire Airgeadais le déanaí i mí Feabhra 2024.

Ár gCustaiméirí

Is iad na príomhréimsí fócais do MTTÉ feasacht a mhúscailt ar an réimse táirgí maoinithe a chuirimid ar fáil don mhargadh agus tionchar dearfach a bheith againn i margadh maoinithe forbartha cónaithe na hÉireann i gcónaí. Bíonn MTTÉ i dteagmháil le custaiméirí atá ann cheana agus le custaiméirí ionchasacha san earnáil forbartha cónaithe ar bhonn leanúnach agus féachann sé leis an tionscal níos leithne a chur ar an eolas agus a thabhairt cothrom le dáta faoinár réimse táirgí agus faoina n-oiriúnacht do chineálacha éagsúla scéimeanna cónaithe

Oibríonn foirne Forbartha agus Iasachta Gnó MTTÉ le chéile chun feasacht fhoriomlán ar MTTÉ agus a raon táirgí a mhéadú ar fud an mhargaidh forbartha cónaithe. Déanann siad é seo trí dhul i dteagmháil le tógálaithe tí a bhféadfadh riachtanais mhaoinithe reatha nó amach anseo a bheith acu. In 2023, thionóil an fhoireann breis agus 750 cruinniú le custaiméirí ionchasacha, Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta, Údaráis Áitiúla agus príomhpháirtithe leasmhara san earnáil chun tairiscint MTTÉ a mhíniú. Tá teagmháil ann freisin le príomhghairmithe san earnáil amhail cuntasóirí, innealtóirí, pleanálaithe, ailtirí, agus gnólachtaí dlí ar fud na tíre lena chinntiú go bhfuil feasacht leathan ar MTTÉ.

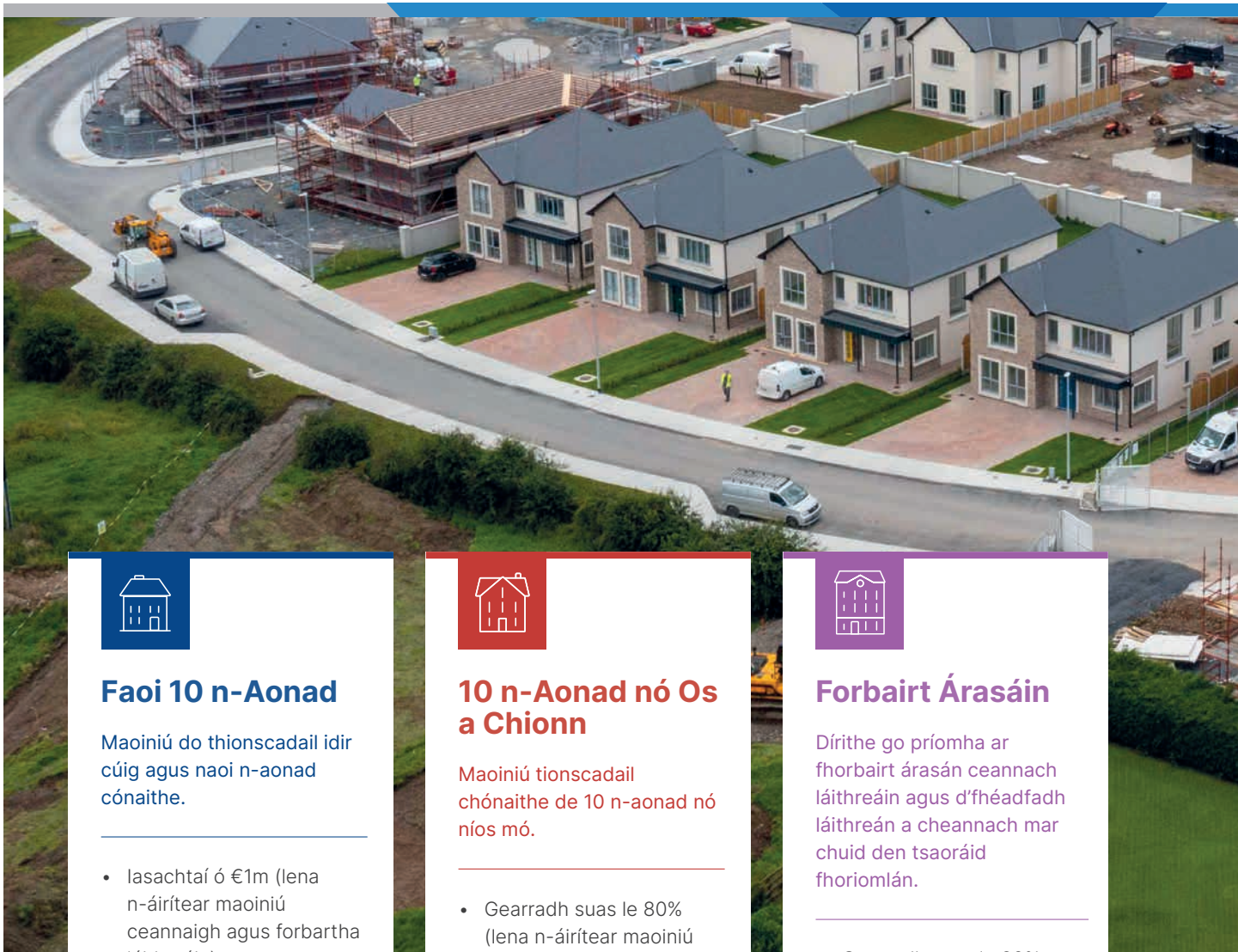
Le linn 2023, d'óstáil an Fhoireann Forbartha Gnó seacht n-imeacht réigiúnacha chun bualadh le custaiméirí féideartha agus le custaiméirí reatha ar fud na tíre. Reáchtáil MTTÉ comhdháil lár na bliana i gCorcaigh freisin a mheall an lucht freastail ó gach cuid den earnáil forbartha cónaithe. Ghlac an fhoireann páirt i mbreis agus 30 imeacht arna n-óstáil ag comhlachtaí tionscail ar fud na tíre, lena n-áirítear rannpháirtíocht labhartha nó painéil ag níos mó ná 20 imeacht.

Ár Táirgí

In 2023, lean MTTÉ lena thairiscint táirgí a bheachtú agus a leathnú trí tháirge nua Accelerate a chur leis. Cuireann an tairiscint táirgí ar chumas MTTÉ anois maoiniú a sholáthar d'aon scéim inmharthana de scála ar bith ó 5 aonad aníos.

Lean an leibhéal maoinithe a cuireadh ar fáil do thithe sóisialta agus inacmhainne nua ag fás in 2023 agus tháinig méadú suntasach ar chion na n-aonad sóisialta nó inacmhainne nua i gcomparáid le blianta roimhe sin. Léiríonn sé seo an ghníomhaíocht mhéadaithe san earnáil shóisialta agus inacmhainne a rinne Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta, údaráis áitiúla agus an Ghníomhaireacht Forbartha Talún ("LDA") le linn 2023.

Tá na táirgí a thairgeann MTTÉ mionsonraithe a thuilleadh thall.

Faoi 10 n-Aonad

Maoiniú do thionscadail idir cúig agus naoi n-aonad cónaithe.

- lasachtaí ó €1m (lena n-áirítear maoiniú ceannaigh agus forbartha láithreáin)
- Gearradh suas le 80% de chostas iomlán na forbartha
- Imeachta idir 5% agus 8% (thar Euribor 3 mhí)
- Táille iontrála agus imeachta 1%

10 n-Aonad nó Os a Chionn

Maoiniú tionscadail chónaithe de 10 n-aonad nó níos mó.

- Gearradh suas le 80% (lena n-áirítear maoiniú ceannaigh agus forbartha láithreáin)
- Imeachta idir 5% agus 8% (thar Euribor 3 mhí), le táille iontrála agus táille imeachta suas le 1%
- De ghnáth is €100m an maoiniú uasta a sholáthraítear faoin gcineál táirge seo

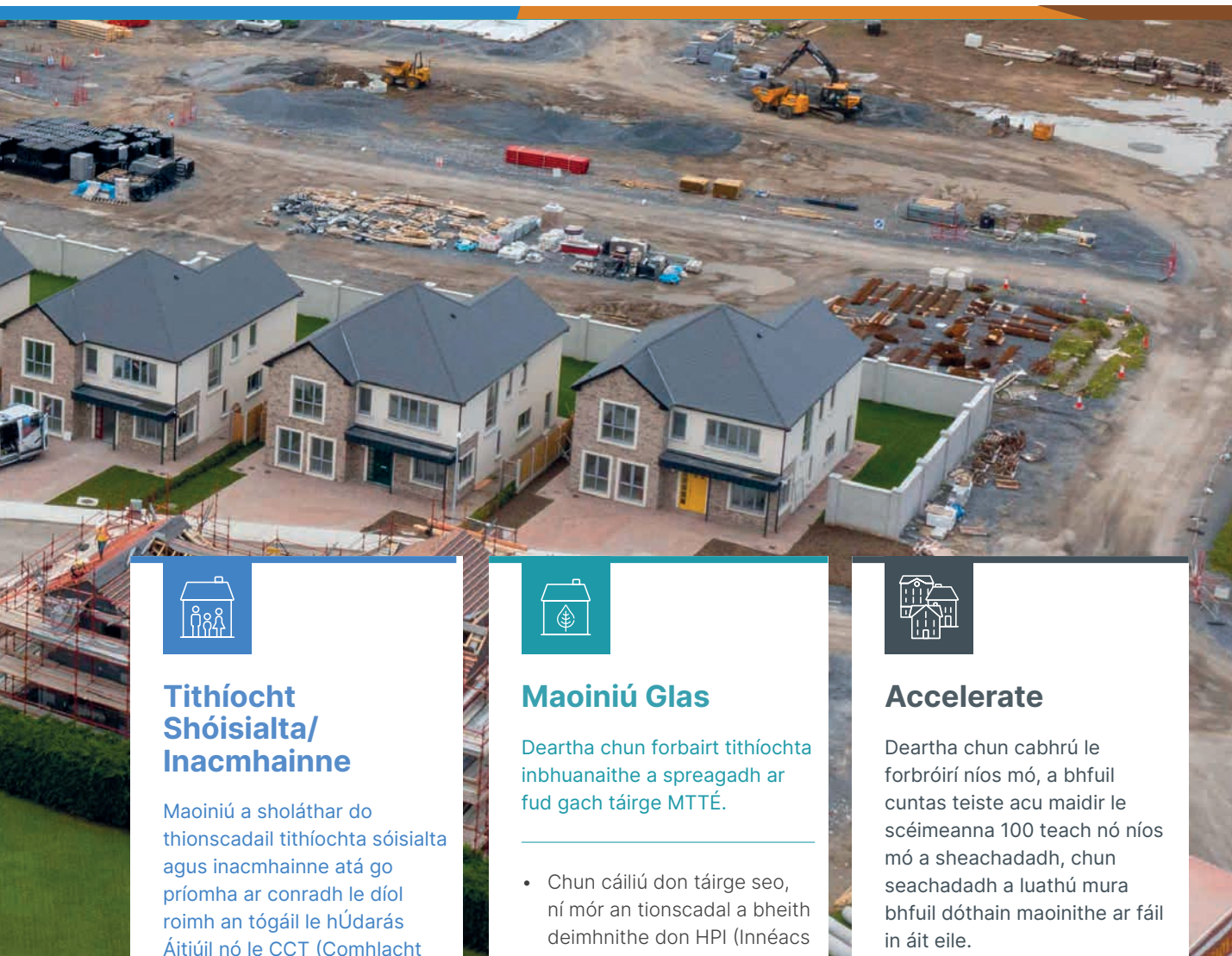

Forbairt Árasáin

Díríte go príomha ar fhorbairt árasán ceannach láithreáin agus d'fhéadfadh láithreán a cheannach mar chuid den tsaoráid fhoriomlán.

- Gearradh suas le 80% (lena n-áirítear maoiniú ceannaigh agus forbartha láithreáin)
- Is féidir seo a úsáid chun forbairtí le réamhdhíolachán/díolachán príobháideach nó meascán a mhaoiniú
- €100m an maoiniú uasta a sholáthraítear de ghnáth
- Léiríonn an t-imeall agus na táillí an riosca a bhaineann le gach tionscadail

Tithíocht Shóisialta/ Inacmhainne

Maoiniú a sholáthar do thionscadail tithíochta sóisialta agus inacmhainne atá go príomha ar conradh le díol roimh an tógáil le hÚdarás Áitiúil nó le CCT (Comhlacht Ceadaithe Tithíochta) nó leis an LDA (an Ghníomahireacht Forbatha Talún).

- Gearradh suas le 85% (lena n-áirítear maoiniú ceannaigh agus forbartha láithreáin)
- Imeall idir 5% agus 7% (thar Euribor 3 mhí), le táille iontrála agus táille imeachta suas le 1%
- Go hidéalach, ba cheart cead pleanála a bheith ag an láithreán nó a bheith i mbun cead pleanála a bhaint amach
- Ní mór an tionscadal a chur ar conradh le hÚdarás Áitiúil, le CCT nó LDA roimh an gcéad tarraingt anuas

Maoiniú Glas

Deartha chun forbairt tithíochta inbhuanaithe a spreagadh ar fud gach táirge MTTÉ.

- Chun cáiliú don táirge seo, ní mór an tionscadal a bheith deimhnithe don HPI (Innéacs Feidhmíochta Baile) nó caighdeán coibhéiseach
- Tionscadail a cháilíonn, is féidir leas a bhaint as neamh-áireamh suas le 0.5% ar an gcorrlach a mbeifí ag súil leis de ghnáth go ngearrfaí muirear orthu
- Is é an táirge/lascaine ar fáil ar fud na táirgí MTTÉ (tá roinnt táirgí faoi réir corrlaigh íosta áirithe)
- Tá teagmháil luath riachtanach chun a chinntiú gur féidir comhlíonadh na critéir maidir le deimhniúchán HPI a phleanáil ón tús

Accelerate

Deartha chun cabhrú le forbróirí níos mó, a bhfuil cuntas teiste acu maidir le scéimeanna 100 teach nó níos mó a sheachadadh, chun seachadadh a luathú mura bhfuil dóthain maoinithe ar fáil in áit eile.

- D'fhorbróirí a bhfuil cuntas teiste acu maidir le scéimeanna 100 aonad nó níos mó a sheachadadh
- Is féidir é a sholáthar ar bhonn neamhspleách nó ar bhonn sindeacáite (roinnte) le hiasachtóirí eile
- Ní chuirfear aon teorainn ar scála na scéime
- Giaráil suas le 70% de ghnáth (lena n-áirítear ceannach láithreáin agus maoiniú forbartha)
- Imill agus táillí arna measúnú ar bhonn cás ar chás

Athbhreithniú Gnó (ar lean)

Ár nGeallsealbhóirí

Lean rannpháirtíocht lenár bpáirtithe leasmhara san earnáil phoiblí agus san earnáil forbartha cónaithe i 2023. Is iad tógálaithe agus forbróirí réadmhaoiné cónaithe atá ag lorg maoinithe ár bpríomhpháirtithe leasmhara i gcónaí. Mar sin féin, cuimsíonn an earnáil forbartha cónaithe go leor páirtithe leasmhara a bhfuil baint acu le seachadadh tithe nua, agus ár ngrúpaí páirtithe leasmhara níos leithne san áireamh ach gan a bheith teoranta do:

- Gnólachtaí Cuntasaíochta
- Comhlachtaí Tithíochta Inacmhainne
- Ailtirí
- Innealtóirí
- Gníomhairí Eastáit/Ceantálaithe
- Gnólachtaí Dí
- Údaráis Áitiúla
- Comhlachtaí poiblí eile
- Pleanálaithe
- Suirbhéirí Caimníochta
- Luachálaithe

Leanamar orainn ag leathnú ár líonra Réamheolaithe i rith 2023 - cuimsíonn an líonra seo comhairleoirí gnó don tionscal tógála ar fud na tíre. Lean an fhoireann freisin ar aghaidh ag cothú caidrimh láidre le príomhpháirtithe leasmhara eile, ag tabhairt cuireadh do Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta agus don Scéim Chéad Bhaile páirt a ghlacadh ag ár n-imeachtaí réigiúnacha sa dara leath den bhliain.

Lean MTTÉ de bheith ag plé le príomh-chomhlachtaí gairmiúla ar fud an tionscail, ag glacadh páirte in imeachtaí agus i gcruinnithe le comhlachtaí éagsúla lena n-áirítear:

- Cónaidhm an Tionscail Tógála
- Institiúid na gCeantálaithe agus na Luachálaithe Gairmiúla
- Cumann Tógálaithe Baile na hÉireann
- Gnólachtaí Suirbhéireachta Caimníochta agus Gnólachtaí Dí
- Cumann Suirbhéirí Cairte na hÉireann
- Comhairle Foirgnimh Glas in Éirinn

Chomh maith le páirt a ghlacadh i níos mó ná 30 comhdháil náisiúnta agus réigiúnach, seónna bóthair agus imeachtaí le bliain anuas, reáchtáil MTTÉ seacht n-imeacht réigiúnacha neamhspleácha chun a tháirgí a chur chun cinn, bualadh le páirtithe leasmhara agus le custaiméirí ionchasacha, agus éisteacht le haiseolas ón margadh áitiúil.

Bhí sé mar aidhm ag an rannpháirtíocht leanúnach seo le páirtithe leasmhara:

- Leanúint ar aghaidh ag ardú feasachta ar MTTÉ mar sholáthraí maoinithe díreach don earnáil tógála cónaithe, i ngach ceantar den tír;
- Dul i dteagmháil arís agus obair leantach a dhéanamh leo siúd a léirigh spéis i maoiniú MTTÉ roimhe seo; agus
- Aiseolas a bhailiú ar an méid is féidir le MTTÉ a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar aon bhearnaí maoinithe atá ag teacht chun cinn agus foghlaim conas is féidir straitéis nó tairgí MTTÉ a fheabhsú.

Lorgaíodh aiseolas ó raon páirtithe leasmhara ar fheidhmíocht MTTÉ le linn 2023. Lorgaíodh an t-aiseolas seo go foirmiúil, trí shuirbhé chuig ár bpainéil Suirbhéirí Dí agus Monatóireachta araon agus go neamhfhoirmiúil, trí chruinnithe geallsealbhóirí aonair. Lorgaíodh aiseolas ar shaincheisteanna amhail tionchar MTTÉ ar an margadh, próiseas ceadaithe MTTÉ agus amlínte. Breithníodh freagraí agus idirghníomhaíochtaí mar chuid de phróiseas pleanála straitéisí MTTÉ agus is príomhghné iad i bpleananna leanúnacha chun próisis MTTÉ a shruthlíniú agus a chinntiú go mbíonn tionchar ag MTTÉ ar an earnáil ina bhfuil sí ag teastáil is mó.

Toisc gur gníomhaireacht de chuid an stáit é MTTÉ, leanamar orainn ag obair le ranna rialtais ábhartha, leis an nGníomhaireacht Tithíochta, le Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta, le hÚdaráis Áitiúla agus leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún. Is mór againn an tábhacht a bhaineann le comhoibriú leanúnach agus tá plean rannpháirtíochta cuimsitheach do pháirtithe leasmhara i bhfeidhm do 2024 de réir mar a leanann MTTÉ ag cur le feachtas ar ár dtairiscint táirgí i ngach ceantar den tír agus ag tacú le seachadadh spriocanna soláthair i straitéis an Rialtais *Tithíocht do Chách*.

Ár mBreithnithe Beartais

Faoi Alt 24 den Acht MTTÉ, ní mór don Aire Airgeadais athbhreithniú rialta a dhéanamh ar MTTÉ lena chinntiú go bhfuil ár sainordú á chomhlíonadh againn agus go bhfuil tionchar á imirt againn sa mhargadh.

Chríochnaigh an tAire Airgeadais an dara hathbhreithniú Alt 24 den sórt sin i mí na Bealtaine 2023. Ba é príomhthoradh an athbhreithnithe seo an Táirge Accelerate nua a thabhairt isteach a bhí bunaithe ar mholadh ón Aire. Cinntíonn an t-athbhreithniú seo go leanann MTTÉ lena shainordú a chomhlíonadh chun tacú le méadú ar sholáthar tithe nua ar fud na hÉireann. Cinntíonn an táirge nua go bhfuil rochtain ag tógálaithe tí níos mó a d'fhéadfadh a bheith ag tabhairt aghaidh ar shrianta le maoiniú ar chistiú a ligeann dóibh dlús a chur le seachadadh tithe nua.

Tuigeann MTTÉ beartas an Rialtais a bhaineann le tithíocht, go háirithe an Tithíocht do Chách a foilsíodh i Meán Fómhair 2021. Buaileann MTTÉ leis an Roinn Airgeadais ar bhonn rialta agus freisin, i bhfianaise na sineirgí atá faoi shainordú, leis an Roinn Tithíochta. Ina theannta sin, déanann MTTÉ cothabháil ar seoladh ríomhphoist sonrach do bhaill an Oireachtais aon cheisteanna a d'fhéadfadh teacht chun cinn a chur isteach.

Le linn 2023, lean MTTÉ lena fhócas ar a a chinntiú go raibh na gníomhaíochtaí ag ailíniú le beartas an Rialtais chomh maith le dul i ngleic le na breithnithe beartais seo trí ghníomhaíochtaí rannpháirtíochta cuimsitheach do pháirtithe leasmhara.

Ár dTosaíocht CSR

Tá MTTÉ tiomanta do phrionsabail Chomhshaoil, Shóisialta agus Rialachais ("CSR") a leabú ina chleachtais ghnó chun aitheantas a thabhairt do thábhacht CSR do gheilleagar agus do shochaí na hÉireann.

COMHSHAOIL

Gníomhaíochtaí lasachta

Tá feabhas suntasach tagtha ar rialáil le blianta beaga anuas san earnáil foirgníochta. Beidh laghdú suntasach ar ídiú fuinnimh thar shaolré tithe nua mar thoradh air seo ar deireadh. Mar shampla, tugadh isteach le rialacháin *Foirgnimh Fuinnimh Beagnach Nialas*¹ (FFBN) caighdeán feidhmíochta fuinnimh an-ard i bhfoirgnimh nua a éilíonn go gcomhlíonann gach teach nua FFBN.

Déanann MTTÉ a dhícheall a chinntiú go gcomhlíonann gach tionscadal a mhaoinítear na caighdeáin tógála is déanaí, agus go ndearbhaíonn Suirbhéirí Faireacháin a

ceapadh ar gach tionscadal go gcomhlíontar an comhlíonadh, go gcabhraítear lena chinntiú go gcomhlíontar an caighdeán is airde maidir le rialáil tógála ar gach forbairt a mhaoinítear le MTTÉ agus go n-íoslaghdaítear an tionchar ar an gcomhshaol.

Sheol MTTÉ táirge Maoinithe Glas i mí Eanáir 2021 le forbairt inbhuanaithe a spreagadh agus dreasachtaí a thabhairt do thógálaithe/fhorbróirí tithe nua a chur i gcrích ar chaighdeán atá níos airde ná an caighdeán atá leagtha síos le rialachán. Dhún an chéad beart Maoinithe Glas I 2022. Mar dhreasacht, cuireann MTTÉ lascaine suas le 0.5% ar an gcorrlach a ghearrtar. Chun cáiliú don laghdú corrlaigh seo, ní mór an scéim a dheimhniú don Innéacs Feidhmíochta Baile ("IFB") nó caighdeán coibhéiseach. Déanann Comhairle Fhoirgnimh Ghlasa na hÉireann monatóireacht agus deimhniú ar chaighdeán an HPI.

Sainordú na hEarnála Poiblí um Ghníomhú ar son na hAeráide

Oibríonn MTTÉ go dlúth le Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta ("GBCN") chun oibleagáidí an chomhlachta earnála poiblí a chomhlíonadh faoi Shainordú na hEarnála Poiblí um Ghníomhú ar son na hAeráide a leagtar amach i bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2023 an Rialtais.

Is éard is Treochlár Gníomhaithe ar son na hAeráide ann ná doiciméad arna tháirgeadh ag comhlachtaí earnála poiblí a chuireann in iúl conas atá sé mar aidhm ag gach comhlacht poiblí riachtanais an Sainordaithe um Ghníomhú ar son na hAeráide a chomhlíonadh agus a spriocanna éifeachtúlachta carbóin agus fuinnimh 2030 a bhaint amach.

Tá an Treochlár um Ghníomhú ar son na hAeráide 2023 do GBCN, lena n-áirítear MTTÉ agus cleamhnaithe comhshuite eile, ar fáil ar láithreán gréasáin GBCN. Tá sonraí ann maidir leis na nithe seo a leanas:

Príomhspríocanna agus tuairisciú:

- Laghdú 51% ar astaíochtaí carbóin i gcomhréir le sprioc na hearnála poiblí;
- Feabhas 50% ar éifeachtúlacht fuinnimh a bhaint amach faoi 2030;
- Le bheith i d'eagraíocht ghlan-nialasach faoi 2030; agus

¹ Ciallaíonn 'Fuinnimh Beagnach Nialas' foirgneamh a bhfuil feidhmíocht an-ard fuinnimh aige. Ba cheart an méid fuinnimh beagnach nialasach nó an-íseal a theastaíonn a chumhdach go mór le fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite, lena n-áirítear fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite a tháirgtear ar an láthair nó in aice láimhe.

Athbhreithniú Gnó (ar lean)

- Tuairiscíonn GBCN (lena n-áirítear eagraíochtaí cleamhnaithe GBCN, MTTÉ, GNBS agus CISÉ) faoin gCóras Monatóireachta agus Tuairiscithe Éifeachtúlachta Fuinnimh, arna mhaoirsiú ag Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann.

Tionscnaimh eile:

- Grúpa Inbhuanaitheachta GBCN a dhéanann maoirseacht ar Straitéis Gníomhaithe ar son na hAeráide GBCN agus a éascaíonn comhoibriú tras-aonad maidir le gníomhaíochtaí a bhaineann leis an aeráid lena n-áirítear Treochlár Gníomhaithe ar son na hAeráide na hEarnála Poiblí a sheachadadh.
- An Fhoireann Ghlas a thacaíonn leis an aidhm a bheith ina ceannaire aitheanta i gcleachtais inbhuanaithe san ionad oibre in Éirinn agus a chuidíonn le hiompraíochtaí atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de a leabú i measc na bhfostaithe go léir.
- Cuireadh tacaíochtaí oideachais agus oiliúna inbhuanaitheachta ar fáil d'fhostaithe i bhfoirm ceardlanna oiliúna ceannaireachta gníomhaíochta ar son na haeráide agus ríomhfhoghlaim.
- Bearta arna ndéanamh ag GBCN chun digitíú próisis pháipéarbhunaithe ábhartha a bhaint amach agus a chur chun feidhme go rathúil.
- Cuireadh córas feidhmíochta agus optamaithe córas foirgníochta i bhfeidhm i nDuga an Chisteáin in 2022 a chuireann ar chumas GBCN deiseanna coigilte fuinnimh a shainaithint agus a chur chun feidhme.
- Curadh Aeráide agus Inbhuanaitheachta a cheapadh le freagracht as an sainordú a chur chun feidhme agus a thuairisciú.
- Tá critéir ghlasa maidir le critéir roghnúcháin agus dhámhachtana á dtabhairt isteach le haghaidh soláthairtí nua i gcomhréir leis an bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide, agus úsáidtear an treoir foilsithe maidir le Soláthar Poiblí Glas nuair is infheidhme.
- Dearadh Duga an Chisteáin mar fhoirgneamh atá oiriúnach do rothair agus glacann an GBCN páirt sa Scéim um Rothaíocht chun na hOibre a spreagann fostaithe le rothaíocht chuig an obair agus uaihi. Tá soicéid leictreacha le haghaidh e-rothair agus e-scutair ar fáil, chomh maith le stáisiún cothabhála rothar.

Tuarascáil ar Éifeachtúlacht Fuinnimh

Tá MTTÉ lonnaithe le Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta ("GBCN") in oifigí ag Duga an Chisteáin, Cé an Bhalla Thuaidh. Tá 3.08% de Duga an Chisteáin ag MTTÉ amhail an 31 Nollaig 2023.

Deimhnítear Duga an Chisteáin mar chaighdeán rátála fuinnimh LEED Platanam agus BER A3, Teastas Fuinnimh Taispeána B2 (DEC) agus tá sé comhlíontach le FFBN. Tá go leor gnéithe inbhuanaithe ag Duga an Chisteáin lena n-áirítear fómhar uisce báistí d'úsáid uisce liath, soilsiú LED agus braiteoirí braite solais lae agus láithreachta chun riachtanais soilithe a bhainistiú agus córas bainistíochta foirgneamh chun an timpeallacht inmheánach a rialú ar bhealach atá tíosach ar fhuinneamh.

Sonraíonn Tuarascáil Éifeachtúlachta Fuinnimh GBCN úsáid fuinnimh Foirgnimh Duga an Státhiste agus foilsítear é le Tuarascáil Bhliantúil GBCN ar shuíomh gréasáin GBCN agus cuirtear sonraí ar fáil sa Treochlár um Ghníomhú ar son na hAeráide.

Sóisialta

Gníomhaíochtaí lasachta

Tá táirge tithíochta sóisialta/inacmhainne ag MTTÉ, a tugadh isteach in 2020, chun seachadadh tithíochta sóisialta agus inacmhainne a chur chun cinn.

Cuimsíonn clár rannpháirtíochta gallshealbhóirí MTTÉ teagmháil le raon comhlachtaí a thacaíonn le seachadadh tithíochta sóisialta ar fud na hÉireann, lena n-áirítear an Ghníomhaireacht Tithíochta, Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta, an Ghníomhaireacht Forbatha Talún agus Údaráis Áitiúla.

Baineann 36% de cheaduithe MTTÉ go dtí seo le tithíocht Shóisialta, Inacmhainne agus Cuid V.

Foireann MTTÉ

Tá béim láidir ag MTTÉ ar fholláine fostaithe. Baineann foireann MTTÉ, mar fhostaithe de chuid GBCN, tairbhe as raon leathan tionscnamh chomhshaoil agus sláinte forásach atá dírithe ar fhórsa saothair cuimsitheach agus éagsúil a chothú.

Glacann foireann MTTÉ páirt i roinnt grúpaí acmhainní fostaithe sa GBCN lena n-áirítear an Fhoireann Ghlas, Cúrsaí Inscne, Feasacht ar Mhíchumas, Feasacht Ilchultúrtha, tionscnaimh atá dírithe ar LADT+ agus Club IMI 30% a chuireann eispéireas meantóireachta ar fáil do mheantóirí agus do mheantóirí.

Léiríonn an fócas ar thionscnaimh chuimsithe agus éagsúlachta an ceanglas maidir le Dualgas na hEarnála Poiblí atá leagtha amach in Alt 42 den Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas 2014.

Oibríonn MTTÉ samhail sholúbtha oibre hibrídeach.

Le linn 2023, ghlac foireann MTTÉ páirt in imeacht Lá na hOibre Deonaí i dTeach Naomh Mícheál i mBaile Átha Cliath a sholáthraíonn raon cuimsitheach seirbhísí agus tacaíochtaí d'fhir, do mhná, agus do leanaí faoi mhíchumas intleachta agus dá dteaghlaigh i roinnt áiteanna i mórcheantar Bhaile Átha Cliath.

Cúrsaí Inscne

Is ionann próifíl inscne MTTÉ amhail an 31 Nollaig 2023:

	Baineann	Fireann
Bord	57%	43%
Foireann Feidhmiúcháin Bainistíochta	50%	50%
Fostaí	28%	72%

Cuimsíonn Tuarascáil Bhearna Pá Inscne 2023 GBCN a foilsíodh an 19 Nollaig 2023 figiúirí don fhoireann atá sannta do MTTÉ agus tá sí ar fáil ar shuíomh Gréasáin GBCN.

Rialachas

Tá MTTÉ tiomanta do na caighdeáin is airde rialachais chorparáidigh a choinneáil

Comhlíonann MTTÉ an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, faoi réir eisceachtaí áirithe arna gcomhaontú leis an Roinn Airgeadais. Tá struchtúr láidir rialachais ag MTTÉ maidir le cinnteoireacht le ceaduithe áirithe in áirithe do Chinneadh an Bhoird agus Téarmaí Tagartha láidre do na Coistí a bunaíodh chun tacú leis an mBord.

Maidir leis an mBord Stiúrthóirí, roghnaítear iad seo trí Phróiseas Seirbhíse um Cheapacháin Phoiblí (Córas PAS) oscailte agus trédhearcach

Cás-Staidéir

Táirge
**10 naonad nó os a
chionn**

Cuideachta
McParland Bros

Ainm an tSuímh
An Móinéar Bán

Suíomh
Dún Dealgan, Co. Lú

Líon na nAonad
20

Stádas an Tionscadail
Beagnach Críochnaithe

Táirge
Táirge Glas

Cuideachta
DRES

Ainm an tSuímh
Gairdíní Altidore

Suíomh
Baile an Chinnéidigh,
Co. Chill Mhantáin

Líon na nAonad
280

Stádas an Tionscadail
Á thógáil

Táirge
Sóisialta/Inacmhainne

Cuideachta

Ó Cualann

Conraithe go

Comhairle Contae Fhine Gall

Ainm an tSuímh

Dún Eimhire

Suíomh

Lusca, Co. Bhaile Átha Cliath

Líon na nAonad

51

Stádas an Tionscadail

Críochnaithe

Táirge
10 aonad nó os a chionn

Cuideachta

Clancy Homes

Ainm an tSuímh

Fox Meadow

Suíomh

Cill Chainnigh

Líon na nAonad

113

Stádas an Tionscadail

Á thógáil

Rialachas agus Faisnéis Chorporáideach

Stiúrthóirí

Marie Collins

Cathaoirleach

(Ceaptha 1 Meitheamh 2019 ar feadh téarma cúig bliana)*
(Comhalta den Choiste Luach Saothair, Comhalta den Choiste Creidmheasa)

Is stiúrthóir neamhfheidhmeánach í Marie Collins a bhfuil go leor taithí aici sna hearnálacha phríobháideacha agus phoiblí ag fónamh ar bhoird le os cionn 20 bliain. Tá sí ina cathaoirleach ar Bhanc na hÉireann: Dawson Master Trust DAC, Dunnes Stores Pension Trustee ULC agus Fondúireacht Cholaiste na Tríonóide. Is Stiúrthóir Cairte Marie, MBA aici ó TCD agus Dioplóma Iarchéime i Rialachas Corparáideach aici ó UCD.

Dara Deering

Comhalta Boird

(Ceaptha 2 Meán Fómhair 2019 ar feadh téarma cúig bliana)
(Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus ina comhalta ex officio)

Is POF ar an MTTÉ í Dara Deering, a chuaigh isteach san eagraíocht ar 2 Meán Fómhair 2019. Tá cuid mhór taithí ag Dara i Seirbhísí Airgeadais tar éis oibriú mar Stiúrthóir Feidhmeannach agus mar Cheannasaí ar Bhaincéireacht Mhiondíola ag Banc KBC ó Feabhra 2012. Le linn na tréimhse sin bhí sí i gceannas ar Bhanc Mhiondíola nua, ag leathnú ar an réimse táirgí agus seirbhísí ar fáil, agus ag tairiscint rogha eile baincéireachta do thomhaltóirí Éireannacha. Bhí roinnt post ceannasaíochta ag Dara sa tionscadal seirbhísí airgeadais miondíola roimh a cuid ama i KBC. Tá MBA aici ó Smurfit Business School agus céim Bhaitsiléir Eolaíochta sa Bhainistíocht ó Cholaiste na Tríonóide Baile Átha Cliath.

Des Carville

Comhalta Boird

(Athcheaptha 7 Nollaig 2023 ar feadh téarma cúig bliana)
(Comhalta den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca, Comhalta den Choiste Creidmheasa)

Is ceannasaí Rannán Comhairle Scairshealbha agus Airgeadais (SFAD) an Roinn Airgeadais é Des Carville, a bhfuil freagracht críochnú athstruchturú an chórais bhaincéireachta agus bainistíú scairshealbha agus infheistíochtaí an Stáit san earnáil bhaincéireachta air, GNBS agus an Chorporáid Éireannach um Réiteach Banc (IBRC) (ileachtú speisialta). Tá freagracht polasaí aige ar earnáil na gComhar Creidmheasa. Cuireann an Rannán seirbhísí comhairleacha ar fáil don Roinn. D'obair sé roimhe le Davy Corporate Finance ar feadh 15 bliana. Tá sé ina chomhalta de Chuntasóirí Cairte na hÉireann (FCA), tar éis bheith faoi oiliúint le KPMG, agus is Stiúrthóir Cairte Baine é leis an Institiúid Baincéireacht, agus chríochnaigh sé Clár Ardbhainisteoireachta Harvard Business School. Tá sé ina stiúrthóir ar an Bhanc Eorpach Infheistíochta.

Grainne Hennessy

Comhalta Boird

(Ceaptha 1 Meitheamh 2019 ar feadh téarma cúig bliana)*

(Cathaoirleach an Choiste Luach Saothair, Comhalta den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca)

Is comhpháirtí sinsearach ag Arthur Cox í Grainne Hennessy le thar 30 bliain taithí ag tabhairt comhairle do iasachtóirí agus do iasachtaithe faoi mhaoiniú infheistíochtaí eastát réadacha, agus roinnt de na tionscadail airgeadais tógála sa tír ina measc. Bhí sí ina Ceannasaí ar an Roinn Airgeadais agus ina comhalta de choiste bainistíochta Arthur Cox ar feadh sé bliana.

Andrew O'Flanagan

Comhalta Boird

(Athcheaptha 7 Nollaig 2023 ar feadh téarma cúig bliana)
(Comhalta den Choiste Luach Saothair, Comhalta den Choiste Creidmheasa)

Is Stiúrthóir den Ghníomhaireacht Airgeadais d'Fhorbairt Náisiúnta agus RÉnua ag an Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (GBCN) é Andrew O'Flanagan. Bhí sé ina Cheannasaí Grúpa ag BSL agus ina Phríomhoifigeach Dlí ag Ervia sular tháinig sé isteach i GBCN i 2011 agus d'oibrigh sé i Nua-Eabhrac agus Londain ar feadh seacht mbliana mar dhlíodóir corparáideach leis an ghnólacht dlí de chuid Wall Street, Davis Polk & Wardwell, a raibh iasacht ag an bhanc infheistíochta idirnáisiúnta Morgan Stanley san áireamh. Is céimí de NUI Gaillimh agus Scoil Dlí Yale (áit a raibh sé ina Scolaire John F. Kennedy) é.

Ken Slattery

Comhalta Boird

(Athcheaptha 1 Meitheamh 2023 ar feadh téarma cúig bliana)*
(Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca)

Tá an-chuid taithí seomra boird san earnáil seirbhísí airgeadais ag Ken Slattery. Tá sé ar bhord na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte faoi láthair agus roimh seo bhí sé ar bjord Permanent TSB áit a raibh sé ina chathaoirleach ar an Choiste Luach Saothair agus shuigh sé ar an Choiste Ainmniúcháin, Cultúir agus Eitice. Bhí roinnt postanna sinsearach ceannasaíochta aige le Banc na hÉireann roimhe, Stiúrthóir Baincéireacht Corparáideach (15 bliana) agus Stiúrthóir Creidmheasa & Oibríochtaí leis an Fhoras Airgeadais Shóisialta (naoi mbliana) ina measc. Tá sé ina chomhalta de Institiúid na mBaincéirí agus is Stiúrthóir Bainc Cairte é.

Claire Solon

Comhalta Boird

(Athcheaptha 1 Meitheamh 2023 ar feadh téarma cúig bliana)
(Comhalta den Choiste Creidmheasa)

Is Stiúrthóir Bainistíochta ag Greystar í Claire Solon ag bainistiú infheistíochta agus forbartha iltheaghlaigh in Éirinn. Bhí postanna roimhe aici mar Cheannasaí Réadmhaoine ag Aviva, ag bainistiú níos mó ná €600m de chistí réadmhaoine in Éirinn agus sa RA agus Ceannasaí ar Bhainistíocht Eastát ag BSL, freagrach as bainistíocht punann réadmhaoine. Tá sí ina Chomhalta de Chumann na Suirbhéirí Cairte agus an RICS agus tá léachtanna thgtha aici go forleathan i anailísí luachála agus féidearthachta. Bhí sí ina hÚachtarán ar Chumann na Suirbhéirí Cairte in 2016 agus ar Bhord Comhairle Foirgníochta Ghlais na hÉireann.

* Athcheapadh don dara téarma a thiocfaidh i bhfeidhm an 1 Meitheamh 2024.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

Rialachas

Ionchorpraíodh MTTÉ mar chomhlacht gníomhaíochta ainmnithe de bhun an Achta um Maoiniú Tógála Tithíochta Éireann 2018 (“an tAcht um MTTÉ 2018”) ar 7 Nollaig 2018. Aonán grúpa, ionchorpraíodh Maoiniú Tógála Tithíochta Éireann (lasachtú) CGA (“MTTÉ”) ina dhiadh sin ar 4 Eanáir 2019. Tá an Bord freagrach as dea-rialachas a chinntiú agus déanann sé an tasc seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a shocrú agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh maidir le gach príomhcheist ghnó. Is é an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (POF) agus an fhoireann bhainistíochta shinsearach atá freagrach as bainistíocht, rialú agus stiúradh rialta MTTÉ laistigh de leibhéil údaráis ar leith. Ní mór don POF agus don fhoireann bhainistíochta shinsearach cloí leis an treo leathan straitéiseach atá leagtha síos ag an mBord agus ní mór dóibh a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag gach comhalta Boird ar na príomhghníomhaíochtaí agus na cinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon rioscaí suntasacha a d’fhéadfadh teacht chun cinn. Feidhmíonn an POF mar idirchaidreamh díreach idir Bord agus bainistíocht MTTÉ.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá feidhmeanna MTTÉ forordaithe in Alt 7 d’Acht MTTÉ 2018. Tá sceideal foirmeálta ábhar curtha i leataobh lena gcinneadh ag an mBord. Áirítear leis seo:

- Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais;
- Polasaí Bainistíochta Riosca;
- Ráiteas ar Mholadh Riosca, critéir cháilitheachta san áireamh;
- Plean Straitéiseach;
- Buiséod Bhliantúil agus Pleananna Corparáideach;
- Áiseanna maoinithe;
- Ceapachán agus téarmaí agus coinníollacha an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin (tar éis dul i gcomhairle leis an Aire); agus
- Polasaí luach saothair foriomlán agus plean soláthar foirne.

Ceanglaíonn Acht MTTÉ 2018 ar MTTÉ ráitis airgeadais a ullmhú maidir lena chuid oibríochtaí do gach bliain airgeadais. Ullmhaítear na ráitis airgeadais de réir FRS 102 (Márta 2018), an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn agus de réir Acht na gCuideachtaí 2014.

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú, ceanglaítear ar Bhord MTTÉ:

- Roghnaigh beartais chuntasaíochta oiriúnacha agus cuir i bhfeidhm go comhsheasmhach iad;
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus stuama;
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí é sin a dhéanamh; agus
- Aon imeacht ábhartha ó chaighdeáin chuntasaíochta infheidhme a nochtadh agus a mhíniú.

Tá an Bord freagrach as a chinntiú go gcoinníonn MTTÉ taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a thugann míniú agus taifead ceart ar idirbhearta na Cuideachta, a chumasaíonn sócmhainní, dlíteanais, staid airgeadais agus brabús nó caillteanas na Cuideachta ag tráth ar bith. a chinneadh le cruinneas réasúnta, ag cur ar a gcumas a chinntiú go gcloíonn na Ráitis Airgeadais agus Tuarascáil na Stiúrthóirí le hAcht na gCuideachtaí 2014 agus go gcumasaítear na ráitis airgeadais a iniúchadh.

Tá an Bord freagrach as buiséad ioncaim agus caiteachais MTTÉ a fhormheas. Athbhreithníonn an Bord na réamh-mheastacháin i gcoinne an bhuiséid agus na spriocanna i rith na bliana agus déantar athbhreithniú ar éagsúlachtaí ag deireadh na bliana.

Tá an Bord freagrach freisin as a chuid sócmhainní a chosaint agus mar sin as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Measann an Bord go dtugann ráitis airgeadais MTTÉ léargas fíor agus cothrom ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais MTTÉ an 31 Nollaig 2023.

Struchtúr an Bhoird

Forálann Bunreacht MTTÉ go mbeidh ar a laghad triúr stiúrthóir agus seachtar stiúrthóir ar an chuid is mó, duine dóibh siúd an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin mar bhall ex-officio den Bhord ar dhuine acu. Cheap an tAire na chéad triúr stiúrthóir ar fhoirmiú agus ar chlárú MTTÉ agus ceapadh an ceathrar stiúrthóir breise ar 1 Meitheamh 2019 tar éis próiseas na Seirbhíse um Cheapacháin Phoiblí. Ceapadh an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin chun an Bhord i Meán Fómhair 2019 ag teach in áit duine de na stiúrthóirí bunaidh.

Is é an tAire a cheapann an Cathaoirleach.

Féadfar stiúrthóirí a athcheapadh ar feadh téarma ina dhiaidh sin faoi réir uastréimhse deich mbliana san iomlán. Ní rachaidh téarma oifige stiúrthóra thar chúig bliana. Tá sonraí na stiúrthóirí reatha agus a dtréimhsí ceapacháin leagtha amach ar leathanaigh 20 go 21.

Tá trí choiste bunaithe ag an mBord chun cabhrú leis a chuid freagrachtaí a chomhlíonadh, agus tá téarmaí tagartha foirmiúla ag gach ceann acu:

- An Coiste Iniúchta agus Riosca
- An Coiste Creidmheasa
- An Coiste Luach Saothair

Le haghaidh tuilleadh eolais ar choistí an Bhoird, féach Tuarascálacha an Choiste ar leathanaigh 27 go 28.

Ina theannta sin, tá cinntí creidmheasa áirithe tarmligthe ag an mBord chuig Coiste Creidmheasa na Foirne Bainistíochta Feidhmiúcháin trí Bheartas an Údaráis Tarmligthe, atá faoi réir athbhreithnithe rialta ag an mBord.

Cuimsíonn plean an Bhoird riachtanas don Bhord tabhairt faoi meastóireacht bhliantúil ar a fheidhmíocht féin agus ar a Choistí. I 2023, 2021 agus 2020, rinneadh an mheastóireacht feidhmíochta seo trí fhéinmheasúnú. In 2022, rinneadh meastóireacht feidhmíochta an Bhoird go seachtrach de réir an cheanglais a leagtar amach i mír 4.6 den Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

Tacaíonn Rúnaí an Bhoird lena chuid feidhmeanna ina chuid feidhmeanna agus déanann sé comhordú freisin ar ghníomhaíochtaí na gcoistí Boird éagsúla.

Sceideal Tinrimh, Táillí agus Costais

Tá sceideal tinrimh ag cruinnithe an Bhoird agus na gCoistí do 2023 leagtha amach thíos lena n-áirítear na táillí agus na costais a fhaigheann gach comhalta ina gcáil mar chomhalta Boird nó Coiste:

	Bord		An Coiste Iniúchta agus Riosca	An Coiste Creidmheasa	An Coiste Luach Saothair	Táillí 2023 €	Costais 2023 €
	Sceidealaithe	Neamh-sceidealaithe					
Líon na gCruinnithe	8	2	6	10	3		
Baill an Bhoird							
Dara Deering	8	2		10		-	-
Marie Collins	8	2		10	3	€31,500	-
Des Carville	7	2	5	9		-	-
Grainne Hennessy	6	2	6		3	€15,750	-
Andrew O'Flanagan	8	2		10	3	-	-
Ken Slattery	8	2	6			€15,750	-
Claire Solon	6	0		7		€15,750	-
Baill Foirne							
Sean Alger				9			

Ní fhaigheann an Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin (comhalta de bhrí oifige), Andrew O'Flanagan (GBCN) nó Des Carville (Roinn Airgeadais) aon luach saothair maidir lena mballraíocht ar an mBord. Ní fhaigheann baill foirne aon luach saothair breise maidir le ballraíocht i gcoistí.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird (ar lean)

Cothromaíocht Inscne i mballraíocht an Bhoird

Amhail an 31 Nollaig 2023, bhí ceathrar ball baineann (57%) agus triúr ball fireann (43%) ar an mBord, gan aon phoist folamh. Dá bhrí sin, comhlíonann an Bord sprioc an Rialtais d'ionadaíocht 40% ar a laghad de gach inscne i mballraíocht na mBord Stáit.

Tá na bearta seo a leanas i bhfeidhm chun cothromaíocht inscne a choinneáil agus tacú leis ar an mBord seo:

- Ní théann téarma oifige comhaltaí ceaptha thar chúig bliana; agus
- Líontar folúntais bhoird tríd an bpróiseas Seirbhíse um Cheapacháin Phoiblí a phléann na ceanglais atá leagtha amach i Roinn 4.4 den Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit maidir le héagsúlacht.

Príomhathruithe Pearsanra

Ní dhearnadh aon athruithe ar chomhaltaí an Bhoird le linn 2023.

Luach saothair

Foráiltear in Acht MTTÉ 2018 go sannfaidh an GBCN an oiread dá fhoireann ar MTTÉ de réir mar a chinneadh MTTÉ a bheith riachtanach chun a fheidhmeanna a chomhlíonadh. Dá bhrí sin, is fostaithe de chuid GBCN iad foireann uile MTTÉ.

Tá samhail luach saothair an GBCN bunaithe ar chonarthaí fostaíochta rúnda, idirbheartaithe ina n-aonar, le luach saothair iomaíoch, aillínithe ar an margadh. Cuimsíonn an gnáthphacáiste luach saothair tuarastal bonn seasta, teidlíocht pinsin agus soláthar do phá lánroghnach a bhaineann le feidhmíocht.

Tá íocaíochtaí lánroghnacha a bhaineann le feidhmíocht ceaptha chun luach saothair a thabhairt do fheidhmíocht eisceachtúil ag féachaint d'fheidhmíocht an fhostaí féin, d'fheidhmíocht réimse freagrachta an fhostaí, agus feidhmíocht fhoriomlán MTTÉ. Déantar íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht de réir na bparaiméadar atá faofa ag an mBord ar mholadh an Choiste Luach Saothair. Tá méid iomlán na n-íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht a dhéantar i leith aon bhliana faoi réir ag faomhadh an Bhoird freisin.

Rinne MTTÉ íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht le 12 ball foirne in 2024 i ndáil le 2023. B'ionann na híocaíochtaí seo agus €122,500 san iomlán.

Miondealú ar Shochair Ghearrthéarmacha Fostaithe

Déantar sochair ghearrthéarmacha na bhfostaithe os cionn €50,000 in 2023 a rangú sna bandaí seo a leanas:

Raon	Líon na bhFostaithe
€50,001 go dtí €75,000	3
€75,001 go dtí €100,000	7
€100,001 go dtí €125,000	9
€125,001 go dtí €150,000	6
€150,001 go dtí €175,000	3
€175,001 go dtí €200,000	0
€200,001 go dtí €225,000	1
€225,001 go dtí €250,000	0
€250,001 go dtí €275,000	1
€275,001 go dtí €300,000	0
Iomlán	30

Nóta: Chun críocha an nochtá seo, áirítear le sochair ghearrthéarmacha fostaithe a tugadh le linn 2023 tuarastal, sochair incháinithe eile a íoctar le fostaithe (lena n-áirítear íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht), agus íocaíochtaí eile a dhéantar thar ceann na bhfostaithe, ach níl ÁSPC an fhostóra nó deonacháin pinsin an fhostóra san áireamh.

Nochtadh a theastaíonn de réir an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chloígh MTTÉ le ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit ("an Cód"), mar a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Is iad seo a leanas na nochtuithe seo a leanas: a cheanglaítear leis an gCód:

Costais Chomhairliúcháin

I measc na gcostas comhairliúcháin tá costas na comhairle seachtraí don lucht bainistíochta agus ní áirítear leo feidhmeanna mar 'an gnó mar is gnáth' seachfhoinsithe.

	2023 €'000	2022 €'000
Comhairle dlí	98	38
Comhairle airgeadais	73	100
Margaíocht/Dearadh/Caidreamh Poiblí	12	12
Acmhainní Duine	0	1
Eile	39	21
Iomlán na gcostas comhairliúcháin	222	172
Costais chomhairleoireachta caipitlithe	0	0
Costais chomhairliúcháin curtha de mhuirear ar an Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	222	172
Iomlán na gcostas comhairliúcháin	222	172

Costais Dlí agus Socraíochtaí

Níor tabhaíodh aon chaiteachas in 2023 maidir le costais dlí agus socraíocht.

Caiteachas Taistil agus Cothabhála

Déantar caiteachas taistil agus cothabhála a rangú mar seo a leanas:

	2023 €'000	2022 €'000
Baile		
– Bord	0	0
– Fostaithe	60	39
Idirnáisiúnta		
– Bord	0	0
– Fostaithe	0	0
Iomlán	60	39

Is éard atá i gceist le costais taistil agus cothabhála fostaithe ná costais a bhaineann le cuairteanna ar an láithreán agus cruinnithe custaiméirí.

Caiteachas Fáilteachais

Cuimsíonn an Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach €6.8k (2022: €5.7k) maidir le caiteachas fáilteachais foirne in 2023. Bhain sé seo go príomha le clár sláinte agus folláine corparáideach GBCN.

Ráiteas Comhlíonta

Chomhlíon MTTÉ an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit i ngach slí ábhartha, mar a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe “an Cód”) le líon teoranta oiriúnuithe/éagsúlachtaí a comhaontaíodh leis an Roinn Airgeadais mar a dhéantar achoimre orthu thíos:

Nithe a Forchoimeádadh le Cinneadh ag an mBord

Leagtar amach sa Chód sceideal foirmiúil ábhar atá forchoimeáda go sonrach le haghaidh cinnidh ag an mBord. Seachas “leasuithe suntasacha ar shochair phinsin an Phríomhfheidhmeannaigh agus na foirne” atá ina ábhar do Bhord GBCN toisc gur fostaithe de chuid GBCN iad gach ball foirne de chuid MTTÉ agus go bhfuil siad ina mbaill de scéim aoisliúntais an GBCN, áirítear na nithe seo a leanas i Sceideal na nÁbhar Forchoimeáda atá leagtha amach sa Chód.

Seirbhís do Chustaiméirí

Leagtar riachtanas amach sa Chód go mbeidh timthriall ceithre chéim ann maidir le cairt chustaiméirí. Maidir leis an gceathrú céim a phléann le tuairisciú na dtorthaí, de bhrí nach sonraítear sa Chód an gá don tuairisciú seo a bheith seachtrach nó inmheánach. Thuairiscigh MTTÉ na torthaí go himmheánach don Bhord.

Neamhchomhlíonadh Oibleagáidí Reachtúla

I bhfianaise an réimse leathan oibleagáidí reachtúla ábhartha a bhfuil MTTÉ faoina réir, tá sé beartaithe aghaidh a thabhairt ar an gceanglas i dtaca le na hoibleagáidí is suntasaí a bhfuil MTTÉ faoina réir agus scagaire ábharthachta a chuir ar aon tuairisciú imeachta neamhchomhlíonaithe chuig an Aire.

Coiste Iniúchta agus Riosca

Molann an Cód gur cheart go roghnófar baill an Choiste Iniúchta agus Riosca ó thaobh amuigh den Bhord. Cé go bhfuil an Coiste comhdhéanta go hiomlán de bhaill neamhfheidhmiúcháin Boird, tá an Bord sásta go bhfuil the scileanna agus an taithí riachtanach ag na baill le tabhairt faoi an ról riachtanach.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird (ar lean)

Cód Caiteachais Phoiblí

Is dócha go mbeidh an Cód Caiteachais Phoiblí teoranta ina chur i bhfeidhm maidir le MTTÉ toisc gurb é a phríomhghníomhaíocht maoiniú a sholáthar d'fhorbairtí cónaithe atá inmharthana ó thaobh na tráchtála de. Má théann an MTTÉ i mbun tionscadail caipiteal, déanfar athbhreithniú eile ar infheidhmeacht an Chóid Caiteachais Phoiblí.

Luach Saothair agus Aoisliúntas

Foráiltear in Acht MTTÉ 2018 go sannfaidh an GBCN an oiread dá fhoireann ar MTTÉ de réir mar a chinnefidh MTTÉ a bheith riachtanach chun a fheidhmeanna a chomhlíonadh. Dá bhrí sin, is fostaithe de chuid GBCN iad foireann uile MTTÉ.

Faomhann Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an GBCN, a dhéanann ionadaíocht ar an GBCN mar fhostóir, ábhair luach saothair i leith fostaithe an MTTÉ, mar fhostóir, de réir na gcritéar agus na socruithe maoirseachta a aontaíodh ó am go ham le MTTÉ, Maidir leis na critéir agus na socruithe maoirseachta seo, tá Coiste Luach Saothair bunaithe ag Bord MTTÉ agus tá beartas foirmiúil luach saothair curtha i bhfeidhm aige. Agus forálacha an Chóid maidir le luach saothair á gcomhlíonadh acu, ghlac MTTÉ leis na forálacha a bhaineann le comhlachtaí tráchtála Stáit, arna n-oiriúnú i bhfianaise a struchtúir rialachais agus tuairiscithe agus a shamhail luach saothair ar leith.

Ciorcláin Taistil

Tá beartas taistil GBCN a bhfuil feidhm aige maidir le gach ball foirne MTTÉ bunaithe ar an gCreat um Beartas Taistil do Chomhlachtaí Stáit atá sa Chód. Cuirtear rátaí míleáiste státseirbhíse atá ceadaithe ag na Coimisinéirí loncaim (Imlitir 07/2017) i bhfeidhm. De réir bheartas taistil an GBCN, ní íocann MTTÉ rátaí cothaithe i leith taistil ach oibríonn sé próiseas costais deimhnithe le haghaidh aisíocaíocht costas taistil agus ní chuirtear, dá bhrí sin, ciorcláin na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ná fógraí oifige maidir le cothabháil i bhfeidhm.

Tuarascálacha Coiste

Tuarascáil an Choiste Iniúchta agus Riosca

Is é ról an Choiste Iniúchta agus Riosca cabhrú leis an mBord maidir le maoirseacht a dhéanamh ar:

- cáilíocht agus sláine na ráiteas airgeadais; athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht na gcóras rialaithe inmheánaigh; an próiseas iniúchta inmheánaigh agus ceisteanna chomhlíonta; agus an t-athbhreithniú ar aschuir ón iniúchóir seachtrach, ón Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (RC&C); agus
- creat bainistíochta riosca MTTÉ lena n-áirítear inghlachtachta riosca; monatóireacht ar chloí le rialachas riosca agus a chinntiú go ndéantar rioscaí a aithint, a mheasúnú, a bhainistiú agus a thuairisciú i gceart.

Tá triúr comhalta neamhfheidhmiúcháin arna gceapadh ag an mBord sa Choiste. Bad iad siúd a leanas comhaltaí an Choiste le linn 2023:

- Ken Slattery, Cathaoirleach
- Des Carville
- Grainne Hennessy

Tháinig an Coiste le chéile sé huaire i 2023

Tuairisciú Airgeadais

Rinne an Coiste athbhreithniú ar na dréachtráitis airgeadais agus mhol sé don Bhord iad. Dhírigh an t-athbhreithniú ar na modhanna cuntasáíochta, ar Acht na gCuideachtaí 2014 agus ar shoiléire agus iomláine na nochtaí ag teacht le caighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe, agus forálacha ábhartha an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit. Rinne an Coiste athbhreithniú freisin ar an Ráiteas Rialachais agus ar Thuarascáil na gComhaltaí Boird, agus ar ráitis maidir le bainistíocht riosca lena gcur san áireamh i dTuarascáil Bhliantúil MTTÉ.

Rialuithe Inmheánacha

D'athbhreithnigh an Coiste éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh. Rinne sé athbhreithniú freisin ar an Ráiteas ar Rialú Inmheánach atá le cur san áireamh i ráitis airgeadais agus mhol sé é don Bhord. Bhí an t-athbhreithniú bunaithe ar thuarascáil ón mbainistíocht maidir leis na dearbhuithe atá sa Ráiteas agus clár oibre mionsonraithe an Choiste, lena n-áirítear tuarascálacha rialta iniúchta agus riosca inmheánacha, freisin.

Iniúchadh Inmheánach

Is é feidhm Iniúchta Inmheánaigh GBCN a bhainistíonn próiseas iniúchta inmheánaigh MTTÉ. Fuair an Coiste tuarascálacha rialta ón iniúchadh inmheánach. Rinne sé athbhreithniú ar na príomhthorthaí ó thoradh athbhreithnithe iniúchta aonair a cuireadh i gcrích faoi phlean iniúchta inmheánaigh riosca-bhunaithe 2023 agus rinne sé monatóireacht ar chur i bhfeidhm mholtaí iniúchta. Cheadaigh an Coiste plan iniúchta inmheánaigh 2024. Rinne an Coiste athbhreithniú ar éifeachtacht an iniúcháin inmheánaigh. Buaileann an Choiste go próbháideach le Ceann Iniúchta Inmheánaigh GBCN gan an bhainistíocht i láthair go bliantúil ar a laghad.

Iniúchadh Seachtrach

Is é iniúchóir seachtrach MTTÉ an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste. D'athbhreithnigh an Coiste an plan iniúchta seachtrach, na príomhréimsí fócais agus téarmaí rannpháirtíochta an iniúchta. Tá an Coiste le buaileadh leis an iniúchóir seachtrach gan bainistíocht i láthair go bliantúil ar a laghad.

Riosca

Cheadaigh an Coiste nuashonruithe ar pholasaithe riosca áirithe agus nuashonruithe molta don mBord, an Polasaí Frith-Chalaoise san áireamh, de réir an Bheartais agus an Chreata Bainistíochta Riosca. D'athbhreithnigh an Coiste Polasaí agus Creatlach Bhainistíocht Riosca MTTÉ agus an Ráiteas ar Mholadh Riosca don Bhord agus fuair sé tuairiscí rialta ar rioscaí MTTÉ agus ar na rialuithe atá i bhfeidhm chun rioscaí a mhaolú. Rinne an Coiste monatóireacht ar dhul chun cinn i gcoinne Phlean Bainistíochta Riosca do 2023. Buaileann an Coiste go próbháideach leis an gCeann Riosca gan an lucht bainistíochta i láthair go bliantúil ar a laghad.

Comhlíonadh

Fuair an Coiste tuarascálacha rialta ó Chomhlíonadh GBCN agus rinne sé athbhreithniú ar an tuarascáil bhliantúil ar chomhlíonadh agus ar na seirbhísí a sholáthraíonn GBCN Comhlíonadh. Cheadaigh an Coiste an Creat Frith-Bhriobaireachta agus Éillithe agus nuashonruithe ar an mBeartas um Nochtadh Cosanta.

Rinne an Coiste athbhreithniú freisin ar an Measúnú Riosca Gnó agus ar an mBeartas Frithsciúrtha Airgid agus mhol sé don Bhord iad. Buaileann an Coiste le Ceann Comhlíontachta GBCN gan bhainistíocht ar a laghad uair sa bhliain.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird (ar lean)

Eile

Ceadaíodh tosaíochtaí an Choiste maidir le 2024 mar chuid dá Chlár Oibre.

Rinne an Bord athbhreithniú ar théarmaí tagartha an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca lena moladh le linn 2023.

Tuarascáil an Choiste Creidmheasa

Oibríonn an Coiste faoi údarás tarmligthe ó Bhord MTTÉ ag a bhfuil an fhreagracht dheiridh acu as riosca creidmheasas MTTÉ. I gcomhréir le inghlacthacht riosca ceadaithe ag an mBord, agus ag brath ar polasaithe creidmheasa comhaontaithe, tá an Choiste Creidmheasa freagrach as ceadú feidhmeanna creidmheasa i líne le húdrás ceadaithe creidmheasa mar a áirítear sa Pholasáí Údarás's Tarmligthe ceadaithe ag an mBord.

Is ceathrar comhalta neamhfheidhmiúcháin den Bhord, an Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin ar fad a chuimsíonn an Choiste, agus Ceannasaí Creidmheasa agus Riosca. Ba iad seo a leanas comhaltaí an Choiste le linn 2023:

- Marie Collins Cathaoirleach (Cathaoirleach Boird)
- Des Carville
- Andrew O'Flanagan
- Claire Solon
- Dara Deering
- Sean Alger (Ceannasaí Creidmheasa agus Riosca MTTÉ)

Tháinig an Coiste Creidmheasa le chéile deich n-uaire i rith na bliana. Ba é a phríomhghníomhaíocht athbhreithniú ar thograí creidmheasa mionsonraithe ón mbainistíocht.

Rinneadh athbhreithniú ar théarmaí tagartha an Choiste Creidmheasa lena moladh don Bhord le linn 2023.

Tuarascáil an Choiste Luach Saothair

Cabhraíonn an Coiste Luach Saothair leis an mBord maidir le cúrsaí luach saothair maidir le fostaithe GBCN a shanntar don MTTÉ de réir na gcritéar agus na socruithe maoirseachta a aontaíodh leis an GBCN. Tá an Bord freagrach as Beartas Luach Saothair foriomlán MTTÉ agus tá sé faoi threoir a chuid freagrachtaí trí chomhairle agus moltaí an Choiste Luach Saothair.

Tá triúr comhalta neamhfheidhmiúcháin arna gceapadh ag an mBord sa Choiste. Is iad na comhaltaí reatha:

- Grainne Hennessy, Cathaoirleach
- Andrew O'Flanagan
- Marie Collins

Tháinig an Coiste Luach Saothair le chéile faoi thrí le linn 2023.

Rinneadh athbhreithniú ar théarmaí tagartha an Choiste Luach Saothair lena moladh don Bhord le linn 2023.

Bainistíocht Riosca

Tá sé mar aidhm ag MTTÉ riosca a bhainistiú ar bhealach eolasach agus réamhghníomhach, i gcomhréir lena Pholasáí agus Creat um Bainistiú Riosca agus a Ráiteas um Mholadh Riosca, sa chaoi go bhfuil leibhéal an riosca a nglactar leis ag teacht lena ghníomhaíocht ghnó bhunúsach, agus go dtuigeann agus go bhfuil MTTÉ ábalta tionchar aon rioscaí a d'fhéadfadh teacht chun cinn a bhainistiú nó a ionsú. Comhlíonann MTTÉ forálacha bainistíochta riosca an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

Le linn 2023, rinne an Coiste Iniúchta agus Riosca agus an Bord athbhreithniú ar an gClár Rioscaí ar bhonn rialta, agus fuair an Bord nuashonruithe rialta maidir le bainistíocht riosca agus rioscaí arda agus éiritheacha.

Róil agus Freagrachtaí

Bord

Tá an Bord freagrach as an fonn riosca a shocrú agus as maoirseacht agus treorú a dhéanamh ar ghníomhaíocht bainistíochta riosca ar fud MTTÉ. Tá sé sainordaithe ag an mBord go ndéanfar bainistíocht riosca a chomhtháthú agus a neadú i ton agus i gcultúr MTTÉ agus glacadh leis seo ar fud MTTÉ, le gach comhalta d'fhoireann MTTÉ freagrach as aithint agus bainistíocht rioscae. Tá bainistíocht freagrach as athbhreithniú rialta a dhéanamh ar an gclár riosca agus ag deimhniú go bhfuil na rialuithe sonraithe i bhfeidhm.

An Coiste Iniúchta agus Riosca

Tá an Coiste Iniúchta agus Riosca freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm Bheartas agus Creat Bainistíochta Riosca MTTÉ agus a chinntiú go soláthraíonn samhail rialachais bainistíochta riosca MTTÉ leibhéil iomchuí neamhspleáchais agus dúshláin. Tuairiscíonn an Coiste Iniúchta agus Riosca don Bhord.

Trí Líne Cosanta

An Chéad Líne Cosanta

Tá Beartas agus Creat Bainistíochta Riosca MTTÉ bunaithe ar na trí líne chosanta cosanta. Laistigh den tsamhail seo, téann agus bainistíonn foireann MTTÉ agus bainistíocht shinsearach (an chéad líne chosanta) na rioscaí.

An Dara Líne Cosanta

Soláthraíonn feidhm Riosca MTTÉ (agus feidhm Chomhlíonta an GBCN i dtaca le Riosca Comhlíonta) dúshlán neamhspleách maoirseachta agus oibiachtúil don chéad líne chosanta. Soláthraíonn siad monatóireacht agus tuairisciú riosca freisin.

An Tríú Líne Cosanta

Feidhmíonn feidhm na hIniúcháireachta Inmheánaí mar chuid de thríú líne chosanta trí dhearbhu neamhspleách, réasúnach bunaithe ar riosca a sholáthar do phríomhpháirtithe leasmhara maidir le stóinseacht chóras bainistíochta riosca MTTÉ, a rialachas agus dearadh agus éifeachtacht oibriúcháin an chomhshaoil rialaithe inmheánaigh.

Iniúchadh

De réir na gceanglas reachtúil, déanann an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúchadh ar MTTÉ. Is é feidhm Iniúcháireachta Inmheánaí GBCN a bhainistíonn próiseas iniúchta inmheánaigh MTTÉ agus áirítear leis gnólacht seachtrach, atá faoi láthair KPMG, a ceapadh chun obair iniúchta inmheánaigh a dhéanamh ag tuairisciú do Cheann Iniúchta Inmheánaigh GBCN.

Príomhrioscaí

Tá MTTÉ nochta do réimse leathan rioscaí a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar a fheidhmíocht airgeadais agus oibriúcháin. Bunaíonn an Beartas agus an Creat um Bainistíocht Riosca na próisis chun riosca a aithint, a mheasúnú, a thuairisciú agus a mhaolú. D'aithin MTTÉ na príomhrioscaí seo a leanas a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do bhaint amach a chuspóirí. Ina theannta sin, coinníonn MTTÉ Clár Riosca cuimsitheach ina sainaithear na rioscaí go léir atá os comhair MTTÉ, lena n-áirítear na príomhrioscaí thíos.

D'fhéadfadh riosca clú tarlú freisin mar thoradh ar na rioscaí sin.

Bainistíocht Riosca (ar lean)

Riosca	Cur síos ar an Riosca	Beart Maolaithe Riosca
Riosca Creidmheasa	Sainmhínítear Riosca Creidmheasa mar an riosca nach mbeidh contrapháirtithe in ann a n-oibleagáidí conarthacha a chomhlíonadh do MTTÉ maidir le hiasachtaí nó idirbhearta airgeadais eile.	Le beartanna maolaithe riosca MTTÉ áirítear athbheithniú agus próiseas ceadaithe, géilleadh do pholasaithe agus nósanna imeachta iasachta agus creidmheasa cuí, monatóireacht leanúnach agus athbheithniú ar áiseanna.
Riosca Gnó agus Straitéiseach	An riosca nach bhfeidhmeoidh MTTÉ mar a bhíodhas ag súil leis i gcoinne a shainordaithe a bhféadfadh foirmiú/forgníomhú straitéise agus/nó tosca maicreacnamaíocha agus geopholaitiúla dul i bhfeidhm air.	Déantar an riosca seo a mhaolú le hathbheithnithe leanúnacha táirgí agus straitéiseacha chun a chinntiú go bhfuil an straitéis ailínithe le riachtanais an mhargaidh. Tá MTTÉ solúbtha agus, más gá, is féidir leis a straitéis agus a thairiscint ghnó a choigeartú chun bearnaí sa mhargadh a líonadh.
Riosca Oibríochta	Tá MTTÉ nochtaithe ag riosca oibríochtúil ag éirí as a bpróisis inmheánacha, daoine agus córais nó eachtraí seachtracha lena n-áirítear eachtraí aimsire nó paindéim. I measc na bpríomhrioscaí oibríocháin tá teip ar chórais, earráidí a thuairisciú, bearnú cosanta sonraí, teip ar nósanna imeachta a leanúint le go bhféadfadh teip ar MTTÉ a aidhmeanna a bhaint amach agus/nó damáiste suntasach tarlú dá chúl.	Déantar an riosca seo a mhaolú trí bhainistíocht chuí agus structúr monatóireachta agus an cumas córais reatha, próisis agus rialaithe an GCBN agus soláthraithe seirbhísí seachtracha a threisiú.
Riosca Leachtachta, Margaidh agus Cothromais	Is ionann riosca cistiúcháin leachtachta, margaidh agus cothromais agus an fhéidearthacht nach mbeidh MTTÉ, thar thréimhse shonrach ama, in ann a shócmhainní a mhaoiniú nó nach mbeidh dóthain cistí aige chun a oibleagáidí a chomhlíonadh de réir mar a bheidh siad dlite, an riosca caillteanais ó athruithe ar luach sócmhainní agus dliteanas agus an riosca nach sealbhaítear caipiteal leordhóthanach chun aon chaillteanais gan choinne a fhritháireamh.	Déantar infhaighteacht cistí chun oibleagáidí sonracha a chomhlíonadh de réir mar a bhíonn siad dlite a bhainistiú trí réamhphleanáil chúramach agus trí bhainistiú agus tuairisciú sreafaí airgid ó lá go lá agus trí chloí le spriocanna leachtachta a leagtar amach i mbeartais ábhartha. Maoinear iasachtaí ar ráta athraitheach d'iasachtaí go príomha trí iasachtaí ar ráta athraitheach chun riosca ráta úis a íoslaghdú.
Riosca Comhlíonta	An riosca go bhféadfaí dúshán dhlíthiúil a dhéanamh in aghaidh MTTÉ faoi rialacha Cúnaimh Stáit nó teip ar MTTÉ cloí le riachtanais agus spriocdhátaí rialála reatha agus/nó reachtaíochta nó riachtanais a dhaingniú ina bpróisis. Ní mór do MTTÉ cloí le líon riachtanas reachtaíochta lena n-áirítear dlí cosanta sonraí, reachtaíocht fhrith-sciúradh airgid nó Rialacha Cúnamh Stáit.	Déantar an riosca seo a mhaolú trí thuairisc Prionsabal Oibritheora Geilleagar Margaidh bhliantúil agus cloí le polasaithe agus nósanna imeachta ábhartha chomh maith le tacaíocht oibríochtúil agus seirbhísí curtha ar fáil ag GCBN faoi Chomhaontú Seirbhíse lena n-áirítear soláthar Oifigeach um Chosaint Sonraí agus Oifigeach Tuairisciú Sciúradh Airgid.
Riosca Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais	An riosca nach nglacann MTTÉ na bearta is gá chun CSR a chomhtháthú agus a chur chun feidhme ina oibríochtaí gnó agus ina chleachtais oibre.	Cuimsíonn sraith táirgí MTTÉ Tithíocht Shóisialta & Inacmhainne agus táirge Maoinithe Ghlais. Ní mór d'fhorbairt arna maoiniú ag MTTÉ cloí leis na caighdeáin atá leagtha amach sna ceadanna pleanála agus sna rialacháin tógála is infheidhme. Tá creat láidir bainistíochta riosca i bhfeidhm ag MTTÉ le maoirseacht agus tuairisciú do Bhord MTTÉ.

Foireann Bainistíochta

Dara Deering
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Denise Donovan
Ceannasaí Oibríochtaí agus Airgeadais

Paula Flinter
Ceannasaí Dí

Sean Alger
Ceannasaí Creidmheasa agus Riosca

Fergus Mangan
Ceannasaí Iasachtú

Darragh Lennon
Ceannasaí Tráchtála

Teistiméireachtaí ó Chustaiméirí

Gabriel Manley | Manley Construction

Táimid ag obair faoi láthair le MTTÉ mar chomhpháirtí ar dhá fhorbairt, ceann amháin anseo i nDroichead Átha agus ceann amháin sa Ros agus idir an bheirt acu tá siad ag seachadadh thart ar 250 teach nua, is dócha.

Tá siad éifeachtúil, gairmiúil agus éasca déileáil leo...ní raibh fadhb ar bith...

Kenny Timmons | Kenny Timmons Developments

Thosaigh mé suas thart ar chúig bliana ó shin le hiasacht MTTÉ san fhorbairt seo i gCeanannas, Contae na Mí, Willmount View. Chuidigh sé liom a lán tithe a thógáil ag an am céanna.

Tá siad an-mhaith. Chabhraigh an maoiniú a fuarthas ó MTTÉ liom 102 teach a sholáthar laistigh de na cúig bliana thar 4 iasacht.

Ráitis Airgeadais Chomhdhlúite ar Maoiniú Tógála Tithíochta Éireann agus a Fochuideachta

don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2023

Uimhir Chláraithe na Cuideachta

639272

Clár

An Chuideachta agus Faisnéis Eile	34
Tuarascáil na Stiúrthóirí	35
Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí	37
Ráiteas ar Rialú Inmheánach	38
Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	40
Ráiteas Comhdhlúite Ioncam Cuimsitheach	42
Ráiteas Comhdhlúite maidir leis an Staid Airgeadais	43
Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas	44
Ráiteas Comhdhlúite ar Shreafaí Airgid	45
Ráiteas Cuideachta Ioncaim Cuimsitheach	46
Ráiteas Cuideachta maidir leis an Staid Airgeadais	47
Ráiteas Cuideachta maidir le hAthruithe ar Chothromas	48
Ráiteas Cuideachta ar Shreafaí Airgid	49
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	50

An Chuideachta agus Faisnéis Eile

Stiúrthóirí

Marie Collins (Cathaoirleach)
Desmond Carville
Dara Deering
Grainne Hennessey
Andrew O'Flanagan
Timothy Ken Slattery
Claire Solon

Rúnaí na Cuideachta

Cecilia Fourie

Oifig Chláraithe

Duga an Státhiste
Cé an Phoirt Thuaidh
Baile Átha Cliath 1
D01 A9T8

Baincéirí

Bainc-Aontas Éireann cpt
Sráid Theach Laighean
Baile Átha Cliath 2
D02 W260

Banc Ceannais na hÉireann
Sráid Wapping Nua
Cé an Phoirt Thuaidh
Baile Átha Cliath 1
D01 F7X3

Iniúcháir

Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste
3A Sráid an Mhéara Uachtarach
Baile Átha Cliath 1
D01 PF72

Tuarascáil na Stiúrthóirí

Cuireann Stiúrthóirí Mhaoiniú Teaghais-Tógála Éireann Cuideachta Ghníomhaíochta Ainmnithe a dtuarascáil bhliantúil agus ráitis airgeadais iniúchta an Ghrúpa agus na Cuideachta don bhliain ag críochnú ar 31 Nollaig 23 (“an bhliain airgeadais”)

Ionchorpraíodh Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann CGA (“MTTÉ” nó an “Cuideachta”), an chuideachta sealbhaíochta, ar 7 Nollaig 2018 (clárú cuideachta 639272) de bhun an Achta um Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann 2018 (“Acht MTTÉ 2018”) a achtaíodh ar 3 Nollaig 2018.

Ag corprú, chionroinn agus d’eisigh an chuideachta sealbhaíochta scaireanna le luach ainmniúil de €20m chuig an Aire Airgeadais. Bhunaigh an MTTÉ agus is scairshealbhoir 100% í de Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (Iasachtú) CGA (“MTTÉ” nó an “Fochuideachta”) a corpraíodh ar 4 Eanáir 2019 (clárú cuideachta 640801).

Príomhghníomhaíochtaí

Is soláthar maoiniú féich ar son forbairt cónaithe sa Stát príomhghníomhaíocht an Ghrúpa. Solathraíonn MTTÉ maoiniú do fhorbróirí atá ag iarraidh tionscadail forbairtí cónaithe inmharthanna a thógáil in Éirinn ar bhonn téarmaí agus coinníollacha coibhéise tráchtála agus margaidh.

Athbhreithniú Gnó

Is cuid de Thuarascáil na Stiúrthóirí í Tuarascáil Bhliantúil 2023 (“an Tuarascáil”). Tugtar tuairisc i Ráiteas an Chathaoirligh agus in Athbhreithniú an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin sa Tuarascáil Bhliantúil ar fhorbairt agus ar fheidhmíocht MTTÉ sa bhliain airgeadais agus ar theagmhais mhóra a tharla le linn na tréimhe. Tá tuilleadh faisnéise maidir le straitéis, samhail ghnó agus oibríochtaí MTTÉ leagtha amach i rannán Athbhreithniú Gnó an Tuarascáil Bhliantúil.

Le linn na bliana airgeadais, dhírigh MTTÉ ar a phríomhchuspóirí a bhaint amach trí leanúint ar aghaidh le measúnú a dhéanamh ar iarratais ar iasachtaí agus ar réamhmhéideanna iasachta d’fhorbairtí atá ann cheana agus d’fhorbairtí nua. Léiríonn a leanas na príomhthorthaí i rith na bliana airgeadais:

- €408m iasacht ceadaithe do hiasachtaí¹;
- €314m i maoiniú réamhíochta le hiasachtaí faoi iasachtaí ceadaithe²;
- €362m in iasachtaí aisíochta ag iasachtaí;
- €13.3m i mBrabús Oibriúcháin don bhliain.

Príomhrioscaí agus Neamhchinnteachtaí

Tá mionsonraí maidir leis na rioscaí bunairgid agus na neamhchinnteachtaí atá os comhair an MTTÉ mar a leanas. Ina theannta sin, d’fhéadfadh riosca clú a bheith ann mar thoradh ar na rioscaí seo.

Riosca Creidmheasa

- Tá an Grúpa neamhchosanta ar an riosca go mainneoidh contrapháirtí iasachtaithe ar a oibleagáidí agus go dteipfidh air a fhiachas a aisíoc ina iomláine, rud a chruthóidh caillteanas dom Ghrúpa.

Riosca Gnó agus Straitéiseach

- Tá riosca ann nach bhféadfaidh MTTÉ feidhmiú mar a bhíodhas ag súil leis i gcoinne a shainordaithe mar gheall ar fhachtóirí amhail foirmliú agus forghníomhú straitéise nó tionchar teagmhas maicreacnamaíoch agus geopholaitiúil. Tá an baol ann freisin go bhféadfadh cor chun donais mhaicreacnamaíoch, amhail suaithheadh sa mhargadh nó rioscaí geopholaitiúla, tionchar diúltach a imirt ar ioncam an Ghrúpa nó go mbeadh tionchair airgeadais eile mar thoradh air.

Riosca Oibriúcháin

- Tá an Grúpa neamhchosanta ar raon leathan rioscaí oibriúcháin a eascraíonn ó na daoine, ó na córais agus ó na próisis a bhíonn i gceist chun a cuspóir a bhaint amach. I measc na bpríomhrioscaí oibriúcháin, agus gan iad teoranta acu seo, tá teipeanna i gcórais, earráidí tuairiscithe, sáruithe ar chosaint sonraí agus earráidí próisis, a bheith ag brath rómhór ar dhaoine aonair tábhachtacha, teip nósanna imeachta a leanúint agus earráidí a thuairisciú, agus dá mbarr sin go léir d’fhéadfadh sé go dteipfeadh sa deireadh thiar ar an Ghrúpa a chuid cuspóirí a chomhlíonadh agus go ndéanfaí damáiste mór dá clú. Tá baol ann freisin go laghdófar cumas oibríochtúil chórais an Ghrúpa mar gheall ar thírdhreach cibearbhagairtí atá ag teacht chun cinn a bhféadfadh impleachtaí airgeadais agus clú a bheith mar thoradh air.

Riosca Leachtachta, Margaidh agus Cothromais

- An riosca nach mbeidh MTTÉ in ann a shócmhainní a mhaoiniú nó nach mbeidh dóthain cistí aige chun a oibleagáidí a chomhlíonadh de réir mar a bheidh siad dlite, an riosca caillteanas nó na costais mhéadaithe a eascraíonn as athruithe ar luach sócmhainní agus dliteanas nó nach bhféadfaí an Grúpa a chaipitliú go leordhóthanach chun tacú le caillteanas oibriúcháin nó chun aon chaillteanas gan choinne a fhritháireamh.

Riosca Rialála

- D’fhéadfaí agóid dhlíthiúil a dhéanamh in aghaidh an Ghrúpa faoi rialacha cúnaimh Stáit. Chuireadh agóid mar sin bac ar ghníomhaireachtaí an Ghrúpa ag feitheamh ar réiteach. Tá an Grúpa neamhchosanta freisin ar an riosca go dteipeann air ceanglais rialála agus reachtacha eile a chomhlíonadh.

¹ Ní rachaidh gach iasacht a cheadófar ar aghaidh chun maoiniú a tharraingt anuas ó MTTÉ ar chúiseanna éagsúla lena n-áirítear an tionscadal gan dul ar aghaidh nó maoiniú malartach a fháil

² Lena n-áirítear táillí gealltanais caipitlithe

Tuarascáil na Stiúrthóirí (ar lean)

Riosca Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais

- An riosca nach nglacann MTTÉ na bearta is gá chun CSR a chomhtháthú ina oibríochtaí gnó agus ina chleachtais oibre.

Bainistíocht Riosca Airgeadais

Tá an Grúpa neamhchosanta ar rioscaí airgeadais, ina gcuimsítear riosca margaidh, riosca leachtachta, riosca caipitil agus riosca comhchruinnithe, chomh maith le riosca creidmheasa i ngnáthchúrsa a cuid gnó. Tá tuilleadh sonraí maidir leis an chaoi a ndéanann an Grúpa bainistiú ar na rioscaí airgeadais seo i Nóta 12 leis na ráitis airgeadais.

Stiúrthóirí

Is iad ainmneacha a leanas na daoine a bhí mar Stiúrthóirí na cuideachta ag aon tráth i rith na bliana airgeadais:

Marie Collins (Cathaoirleach)

Desmond Carville

Dara Deering

Grainne Hennessey

Andrew O'Flanagan

Timothy Ken Slattery

Claire Solon

Rúnaí Cuideachta

Cecilia Fourie

Leasanna na Stiúrthóirí

Ní raibh aon leas tairbhiúil ag na Stiúrthóirí Ghrúpa le linn na bliana airgeadais ná ag deireadh na bliana airgeadais. Is leis an Aire Airgeadais amháin scairchaipiteal eisithe an Ghrúpa.

Taifid Chuntasaíochta Dhóthanacha

Cinntíonn na Stiúrthóirí go gcomhlíonann an Grúpa a dualgais maidir le taifid chuntasaíochta a choinneáil mar a éilítear faoi ailt 281 go 285 d'Acht na gCuideachtaí 2014, trí úsáid a bhaint as pearsanra cuntasaíochta cáilithe agus córais agus nósanna imeachta cuí, arna leagan amach sa Ráiteas ar Rialú Inmheánach ar leathanach 38. Coinnítear na taifid chuntasaíochta in oifig chláraithe an Ghrúpa i nDuga an Stáitchiste, Cé an Phoirt Thuaidh, Baile Átha Cliath 1, D01 A9T8.

Torthaí Airgeadais

Leagtar amach na torthaí don bhliain airgeadais agus sócmhainní, dliteanais agus staid gnóthaí an Ghrúpa sa Ráiteas Comhdhlúite Ioncam Cuimsitheach agus an Ráiteas Comhdhlúite ar an Staid Airgeadais ar leathanaigh 42 agus 43 faoi seach. Leagtar amach torthaí agus staid gnóthaí na Cuideachta ar leathanaigh 46 agus 47.

Caipiteal agus Díbhinní

D'fhaomh an Bord Beartas Caipitil agus Díbhinne ina leagtar amach cur chuige an Ghrúpa maidir le leithdháileadh caipitil

lena n-áirítear tosaíocht a thabhairt do chothabháil caipitil chun tacú le hathléimneacht oibríochtúil. Déantar athbhreithniú bliantúil ar leithdháileadh caipitil an Ghrúpa agus tá aon chinneadh maidir le dáileadh díbhinní faoi réir na gceanglas cothabhála caipitil atá leagtha amach sa pholasaí. Níl an Grúpa srianta ag aon riachtanais chaipitil a fhorchuirtear go seachtrach ach de bhun a bheartais leithdháilte caipitil, cheadaigh an Bord leithdháileadh €1.55m dá Thuilleamh Coinnithe Grúpa amhail an 31 Nollaig 2023 mar neamh-indáilte.

Níor íoc an Grúpa aon díbhinní i rith na bliana airgeadais lena scairshealbhóir aonair, an tAire Airgeadais, agus níl sé i gceist aige aon díbhinní a íoc le haghaidh na bliana airgeadais seo.

Teagmhais tar éis na tréimhse tuairiscithe

Féach Nóta 25 de na ráiteas airgeadais.

Iniúcháir

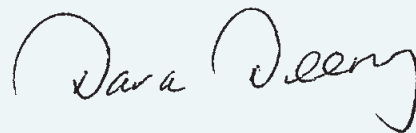
Is é an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúcháir reachtúil an Ghrúpa de bhua alt 15 (2) d'Acht MTTÉ 2018, a cheadaíonn gurbh é an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúcháir reachtúil an MTTÉ cé gurb aonán seachbhrabúsach é.

Chomh fada agus is eol do gach duine de na Stiúrthóirí in oifig ag dáta ceadaithe na ráitis airgeadais:

- Níl aon faisnéis ábhartha a bhaineann leis an iniúchadh nach bhfuil ar eolas ag iniúcháirí an Ghrúpa; agus
- Ghlac na Stiúrthóirí gach céim ba chóir dóibh a bheith glactha mar Stiúrthóirí d'fhonn iad féin a chur ar an eolas faoi aon fhaisnéis iniúchta ábhartha agus chun cinntiú go bhfuil iniúcháirí an Ghrúpa ar an eolas faoin bhfaisnéis sin.

Tugtar an cinntiú seo agus ba cheart go é a léirmhíniú de réir forálacha Alt 330 d'Acht na gCuideachtaí 2014.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins

An Cathaoirleach

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí

Tá na stiúrthóirí freagrach as tuarascáil na stiúrthóirí agus ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta (“na ráitis airgeadais”) a ullmhú de réir Acht na gCuideachtaí, 2014.

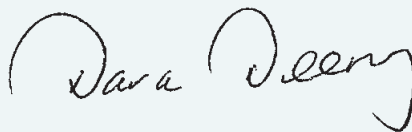
Ceanglaíonn dlí cuideachtaí na hÉireann ar na stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú do gach bhliain airgeadais. Faoi dlí, roghnaigh na stiúrthóirí ráitis airgeadais an Ghrúpa a chur le chéile de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais atá infheidhme san RA agus in Éirinn, eisithe ag an gComhairle Tuairiscithe Airgeadais (“an creat tuairiscithe airgeadais ábharthach”). Faoi dhlí na gcuideachtaí, ní féidir leis na stiúrthóirí na ráitis airgeadais a fhaomhadh ach amháin má tá siad sásta go dtugann siad léargas fírinneach cóir ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta ag dáta deiridh na bliana airgeadais agus ar bhrabús nó ar chaillteanas an Ghrúpa don bhliain airgeadais agus go gcomhlíonann siad ar gach slí eile Acht na gCuideachtaí, 2014. Agus ráitis airgeadais seo á gcur le chéile, ní mór go ndéanfaidh stiúrthóirí:

- beartais chuntasaíochta chuí a roghnú do na ráitis airgeadais agus ansin iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- breithiúnais agus meastacháin chuntasaíocht a dhéanamh atá réasúnach agus ciallmhar;
- ará cé acu ar ullmhaíodh na ráitis airgeadais ag leanadh na caighdeáin cuntasaíochta infheidhme, na caighdeáin sin a aithint, agus nóta a dhéanamh de éifeacht agus fáthanna aon imeacht ábhartha ó na caighdeáin sin; agus
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh seachas má tá sé neamhoiriúnach talamh slán a dhéanamh de go leanfaidh an Chuideachta ar aghaidh i ngnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as a chinntiú go gcoimeádann an Chuideachta, nó go socraíonn sí go gcoimeádtar, taifid imleora chuntasaíochta a mhíníonn agus a thaifeadann i gceart idirbhearta na cuideachta, a chuireann ar a chumas gur féidir ag am ar bith sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús nó caillteanas na Cuideachta a chinneadh le cruinneas réasúnta, a chuireann ar a chumas a chinntiúgo gcomhlíonann na ráitis airgeadais agus tuarascáil na Stiúrthóirí Acht na gCuideachtaí 2014 agus a chuireann ar a chumas na ráitis airgeadais a iniúchadh.

Tá siad freagrach freisin sócmhainní na cuideachta a chosaint agus dá réir as céimeanna réasúnta a thógáil chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a aimsiú. Tá na stiúrthóirí freagrach as cothabháil agus ionracas na faisnéise airgeadais agus corparáidí atá ar shuíomh gréasáin na Cuideachta. D’fhéadfadh go bhfuil reachtaíocht in Éirinn a rialaíonn ullmhú agus scaipeadh ráitis airgeadais éagsúil ó reachtaíocht i ndlínsí eile.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins

An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

Ráiteas ar Rialú Inmheánach

Ullmhaítear na ráitis comhdhlúite airgeadais agus ráitis airgeadais Cuideachta don MTTÉ laistigh de chreat rialaithe inmheánach bunaithe ag an MTTÉ. Tá Bord MTTÉ agus na coistí bunaithe ag an mBord freagrach as monatóireachta agus maoirseacht MTTÉ agus a fhochuideachta MTTEL.

Raon Freagrachta

Thar ceann an Ghrúpa, aithním freagracht an Bhoird as cinnte a dhéanamh go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a chothabháil agus a fheidmiú. Cuirtear i gcuntas leis an bhfreagracht sin riachtanais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh ceaptha le riosca a bhainistiú go leibhéal infhulaingthe seachas é a fhoirceannadh. Mar sin de, ní féidir leis an gcóras ach ráthaíocht réasúnta, seachas ráthaíocht absalóideach, a thabhairt go gcosnaítear acmhainní, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndéantar botúin nó neamhréireachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthuil.

Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, atá ag teacht leis an treoir eisithe ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm ag an MTTÉ don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2023 agus go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Acmhainneacht chun Riosca a Láimhseáil

Tá creat foirmiúil bainistíochta riosca agus rialachais i bhfeidhm ag MTTÉ, atá deartha chun tacú le bainistíocht réamhghníomhach riosca. Leagann Beartas agus Creat Bainistíochta Riosca agus Creat Blas Riosca MTTÉ le chéile amach a phróisis bainistíochta riosca agus bainistíochta riosca.

Tá Coiste Iniúchta agus Riosca ("CIR") ag MTTÉ ar a bhfuil triúr ball neamhfheidhmiúcháin den Bhord a bhfuil taithí airgeadais agus iniúchta acu, agus gníomhaíonn duine acu mar Chathaoirleach. Tháinig an ARC le chéile sé huairé i rith 2023.

Déanann an CIR maoirseacht ar ghníomhaíochtaí iniúcháireachta inmheánaí MTTÉ, atá bunaithe ar chlár oibre comhaontaithe leis an CIR agus a chuirtear i gcrích ag feidhm iniúcháireachta inmheánaí Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta ("GBCN").

Cuireann GBCN seirbhísí airgeadais, acmhainní daonna, iniúcháireachta inmheánaí, comhlíonta agus soláthair ar leith ar fáil do MTTÉ, dá bhforáiltear faoi alt 9 d'Acht MTTÉ 2018, agus de réir mar atá comhaontaithe sa Chomhaontú Seirbhíse idir GBCN agus MTTÉ. Mar sin, bíonn MTTÉ ag brath go suntasach ar na rialuithe a fheidhmíonn GBCN. Tá córas rialaithe inmheánaigh cuimsitheach forbartha ag GBCN agus déantar aon seirbhísí comhroinnte a chuirtear

ar fáil do MTTÉ faoin Comhaontú Seirbhíse a chur ar fáil laistigh de chóras rialaithe inmheánach GBCN. Tá deimhniú i scríbhinn faighte ag MTTÉ ó GBCN gur athbhreithnigh sé a chóras rialaithe inmheánaigh i dtaca le seirbhísí arna gcur ar fáil do MTTÉ.

Bhraith MTTÉ freisin ar rialuithe a oibríonn a sholáthraí Seirbhísí Iasachta tríú páirtí. Soláthraítear na seirbhísí iasachta seo de réir Comhaontaithe Seirbhíse agus tá nósanna imeachta bunaithe ag MTTÉ leis an soláthraí Seirbhísí Iasachta chun teagmhais a thuairisciú, lena n-áirítear teipeanna rialaithe. Tá deimhniú i scríbhinn faighte ag MTTÉ óna sholáthraí Seirbhísí Iasachta, Fexco Asset Finance Limited, go bhfuil athbhreithniú déanta aige ar a chóras rialaithe inmheánaigh i ndáil le seirbhísí a chuirtear ar fáil do MTTÉ.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá córas bainistithe riosca curtha i bhfeidhm ag MTTÉ lena n-aithnítear na príomhrioscaí agus na gníomhaíochtaí bainistithe atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt orthu agus, a mhéid is féidir, na rioscaí sin a mhaolú, agus cuirtear tuairisc ar fáil maidir leis an méid sin.

Tá Clár Rioscaí in áit, a aithníonn príomhrioscaí don MTTÉ agus aithnítear, meastar agus déantar iad a ghrádú de réir a thábhacht. Ar bhunús rioscaí a aithnítear, cuirtear rialuithe i bhfeidhm lena mbainistiú agus lena maolú. Déanann an CIR athbhreithniú ar an gClár Rioscaí go ráithiúil agus déanann Bord na Stiúrthóirí é a athbhreithniú gach bliain ar a laghad, agus na príomhrioscaí a athbhreithniú ag an Bhord ar bhonn rialta. Úsáidtear toradh na measúnachtaí seo chun bainistíocht na rioscanna seo ag léibhéal inghlactha a phleanáil agus acmhainní a leithdháileadh dóibh. Éilítear ar an bhfoireann bainistíochta fianaise a thabhairt ar bhonn ráithiúil go bhfuil na rialuithe atá taifeadta sa Chlár Rioscaí i bhfeidhm agus éifeachtach, chomh fada agus is eol dóibh.

Déanann an Chlár Rioscaí (i) na rialuithe agus gníomhartha atá ag teastáil le na rioscaí a mhaolú a shonrú agus (ii) leagan sé freagracht oibríocht na rialuithe le ball forine áirithe. Dearbhaíonn muid go bhfuil na gnéithe seo a leanas mar chuid den timpeallacht rialaithe:

- Nósanna imeachta doiciméadaithe le haghaidh próisis thábhachtacha ghnó;
- Córais lena gcinntítear go gcoinnítear na córais faisnéise agus cumarsáide teicneolaíochta slán;
- Athbhreithniú agus measúnú rialta ar shócmhainní airgeadais;
- Córas comhtháite buiséadaithe lena n-áirítear buiséad bliantúil a ndéanann Bord na Stiúrthóirí a athbhreithniú agus a fhaomhadh;
- Athbhreithniú rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla airgeadais ina gcuirtear síos go mion ar fheidhmíocht airgeadais i gcomparáid leis na réamhaisnéisí;

- Cloí le Polasaí na Nochtuithe Cosanta agus an Polasaí Frithchaolaoise.

Faireachán agus Athbhreithniú Leanúnacha

Cuireadh nósanna imeachta foirmiúla ar bun chun faireachán a dhéanamh ar phróisis rialaithe. Cuirtear aon easnaimh in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a ghlacadh ina leith agus don lucht bainistíochta agus don Bhord, más ábhartha, go tráthúil. Deimhnímid go bhfuil na córais faireacháin leanúnacha a leanas ar bun:

- Rinneadh na príomhrioscaí agus na rialuithe lena mbaineann a aithint agus cuireadh próisis ar bun chun faireachán a dhéanamh ar oibriú na rialuithe sin agus aon easnaimh arna n-aithint a thuairisciú;
- Cuireadh socruithe tuairiscithe ar bun ar gach leibhéal ina ndearnadh freagracht as bainistiú airgeadais a shannadh; agus
- Déanann an lucht bainistíochta sinsearach athbhreithnithe rialta ar fheidhmíocht thréimhsiúil/ bhliantúil agus soláthraítear tuarascálacha airgeadais ina léirítear feidhmíocht i gcoinne buiséad/ réamhaisnéisí.

Soláthar

Soláthraíonn GBCN tacaíocht soláthair MTTÉ agus cloíonn MTTÉ le Beartas Soláthair GBCN (arna fhoilsiú ar a shuíomh gréasáin) agus le nósanna imeachta gaolmhara, atá ag teacht le treoirínte reatha Oifig um Sholáthair Rialtais.

In imthosca áirithe, meastar gur iomchuí eisceachtaí atá údaraithe go cuí a fháil ón mBeartas agus faoin Nós Imeachta (ie gan próiseas iomaíoch tairisceana a réachtáil) maidir le seirbhísí, soláthairtí nó oibreacha a luacháiltear os cionn €5,000 (gan CBL san áireamh) agus faoi thairseacha an AE. Formheasann an fhoireann Bainistíochta Feidhmiúcháin eisceachtaí den sórt sin agus ní hionann iad agus soláthar neamhchomhlíontach. Le linn 2023, ní raibh aon eisceachtaí soláthair dá leithéid le tuairisciú.

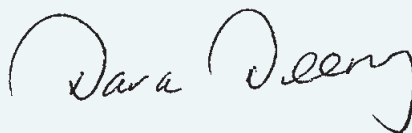
Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Dearbhaíonn muid go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag MTTÉ chun faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistithe agus rialaithe riosca. Tá faireachán agus athbhreithniú MTTÉ ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an CIR a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus ardbhainistíocht MTTÉ atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh.

Dearbhaíonn muid go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar chóras na rialuithe inmheánacha don tréimhse dar críoch 31 Nollaig 2023.

Saincheistanna Rialaithe Inmheánaigh

Níor aimsíodh aon laigeachtaí ó thaobh an chórais rialú inmheánach inmheánacha don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2023 de ar gá a nochtadh sna ráitis airgeadais.

Dara Deering

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins

An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann

Tuairim maidir leis na ráitis airgeadais

Tá ráitis airgeadais Mhaoiniú Teaghais-Tógála Éireann iniúchta agam don tréimhse dar chríoch an 31 Nollaig 2023 de réir mar a éilítear faoi fhorálacha an Achta um Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann, 2018. Cuimsítear leis na ráitis airgeadais

- an ráiteas comhdhlúite agus cuideachta ioncam cuimsitheach,
- ráiteas comhdhlúite agus cuideachta ar an staid airgeadais,
- ráiteas comhdhlúite agus cuideachta ar athruithe ar chothromas,
- ráiteas comhdhlúite agus cuideachta ar shreafaí airgid agus na nótaí gaolmhara,
- lena n-áirítear achoimre ar pholasaithe shuntasacha cuntasáíochta.

Is é mo thuairim go bhfuil na nithe seo fíor faoi na ráitis airgeadais

- tugann siad léargas fírinneach cóir ar shócmhainní, dlíteanais agus ar staid airgeadais an chomhlachta amhail an 31 Nollaig 2023 agus ar bhrabús an ghrúpa don bhliain
- ullmhaíodh i gceart iad de réir Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 102 – *An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann*, agus
- ullmhaíodh iad i gceart de réir Acht na gCuideachtaí 2014.

Bunús leis an tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (ISAnna) arna bhfógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta). Tá mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin tuairiscithe san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Tá mé neamhspleách ón gcomhlacht agus tá mo chuid freagrachtaí eiticíúla comhlíonta agam i gcomhréir leis na caighdeáin.

Creidim go bhfuil an fhianaise iniúcháireachta atá faighte agam leordhóthanach agus iomchuí le mo thuairim a bhunú uirthi.

Conclúidí a bhaineann le gnóthas leantach

Tá na ráitis aidgeadís ullmhaithe ag na stiúrthóirí ar bhonn gnóthais leantaigh. Mar atá tuairiscithe san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo, tugaim tátail maidir leis an méid seo a leanas

- oiriúnacht na húsáide a bhaineann na stiúrthóirí as an mbonn cuntasáíochta gnóthais leantaigh; agus
- cibé acu an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann a bhaineann le himeachtaí nó le coinníollacha a d'fhéadfadh amhras suntasach a tharraingt ar chumas an chomhlachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach.

Níl aon ní le tuairisciú agam ina leith sin.

Tuairim ar nithe arna bhforordú ag Acht na gCuideachtaí 2014

Bunaithe ar an obair a rinneadh le linn na hiniúcháireachta, agus ar an obair sin amháin, tuairiscím go bhfuil an méid seo a leanas amhlaidh, i mo thuairim

- tá an t-eolas atá tugtha i dtuarascáil na stiúrthóirí ag teacht leis na ráitis airgeadais; agus
- tá tuarascáil na stiúrthóirí ullmhaithe i gcomhréir le hAcht na gCuideachtaí 2014.

Tá an t-eolas agus na mínithe go léir faighte agam a mheasaim is gá chun críocha na hiniúcháireachta.

I mo thuairim, ba leor taifid chuntasaíochta an ghrúpa le go bhféadfaí iniúchadh éasca agus ceart a dhéanamh ar na ráitis airgeadais. Tá na ráitis airgeadais ar aon dul leis na taifid chuntasaíochta.

Éilíonn Acht na gCuideachtaí 2014 orm freisin tuairisc a chur ar fáil más rud é, i mo thuairim, nach bhfuil luach saothair na stiúrthóirí agus idirbhearta a éilítear le halt 305 go halt 312 den Acht nocht. Níl aon ní le tuairisciú agam ina leith sin.

Tuairisc ar eolas seachas na ráiteas airgeadais, agus ar nithe

Tá eolas eile faoi leith curtha i láthair ag na stiúrthóirí leis na ráitis airgeadais. Cuimsíonn sé an tuarascáil bhliantúil lena n-áirítear an ráiteas maidir le rialachas, tuarascáil comhaltaí an bhoird, tuarascáil na stiúrthóirí agus an ráiteas maidir le rialú inmheánach. Tá cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar mo chuid freagrachtaí maidir le tuairisc a thabhairt ar an eolas sin, agus ar nithe eile faoi leith ar a dtuairiscím trí eisceacht.

Níl aon ní le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus McCarthy

Thar ceann agus ar son an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

18 Aibreán 2024

Aguisín a ghabhann leis an tuarascáil

Freagrachtaí na Stiúirthóirí

Leagann an ráiteas maidir le rialachas agus tuarascáil comhaltaí an bhoird amach freagrachtaí na stiúirthóirí as an méid seo a leanas

- ullmhú na ráiteas airgeadais san fhoirm a fhorordaítear faoi Acht na gCuideachtaí 2014
- cinntiú go dtugtar léargas fírinneach cóir sna ráitis airgeadais i gcomhréir le FRS102
- rialtacht idirbhearta a chinntiú
- oiriúnacht na húsáide a bhaineann na stiúirthóirí as an mbonn cuntasáochta gnóthais leantaigh a mheas, agus
- cibé rialú inmheánach a mheasann siad is gá le go bhféadfar ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chalaois nó ar bhotún.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 15 den Acht um Mhaoiniú Teaghais-Tógála Éireann, 2018 iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais an ghrúpa agus an chomhlachta agus tuarascáil orthu a thabhairt do Thithe an Oireachtais.

Is é cuspóir m'iniúchta dearbhú réasúnta a fháil an bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha mar gheall ar chalaois nó ar bhotún. Is ionann dearbhú réasúnta agus leibhéal ard dearbhaithe, ach ní ionann é agus ráthaíocht go n-aimseoidh iniúchadh a dhéantar i gcomhréir leis na ISAnna míráiteas ábhartha i gcónaí. Féadfaidh míráitis eascairt as calaois nó botún agus meastar iad a bheith ábhartha más féidir a bheith ag súil go réasúnta go n-imreodh siad tionchar, go haonair nó go comhiomlán, ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn na ráiteis airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na ISAnna, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus sceipteachas gairmiúil ar feadh an iniúchta. Agus é sin á dhéanamh agam,

- Déanaim rioscaí maidir le míráitis ábhartha sna ráitis airgeadais, cibé acu mar gheall ar chalaois nó ar bhotún, a shainathint agus a mheas; déanaim nósanna imeachta iniúchóireachta a dhearadh agus a chur i bhfeidhm a fhreagraíonn do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúchóireachta atá leordhóthanach agus iomchuí le mo thuairim a bhunú uirthi. Tá an riosca nach n-aimseofar míráiteas ábhartha mar thoradh ar chalaois níos airde ná an riosca maidir le ceann a eascraíonn as botún, mar go bhféadfadh sé go mbeadh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon ghnó, mífhaisnéis, nó gabháil treise ar an rialú inmheánach i gceist leis.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a dhearadh atá oiriúnach sna cúinsí, ach nach bhfuil oiriúnach chun tuairim a chur in iúl maidir le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha.

- Déanaim measúnú ar oiriúnacht na bpolasaithe cuntasáochta a úsáideadh agus réasúntacht na meastachán cuntasáochta agus an nochtadh gaolmhar.
- Tagaim ar thátail maidir le hoiriúnacht na húsáide a bhaintear as an mbonn cuntasáochta gnóthais leantaigh agus, bunaithe ar an fhianaise iniúchóireachta a fhaightear, maidir le cibé acu an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann a bhaineann le himeachtaí nó cúinsí a d'fhéadfadh amhras suntasach a tharraingt ar chumas an ghrúpa leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Má thagaim ar an tátal go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, éilítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar an nochtadh bainteach sna ráitis airgeadais nó, mura leor an nochtadh sin, mo thuairim a mhodhnú. Tá mo thátail bunaithe ar an bhfianaise iniúchóireachta a fuarthas suas go dáta mo thuarascála. D'fhéadfadh imeachtaí nó coinníollacha amach anseo, áfach, bheith ina gcúis leis an gcomhlacht scor de bheith ina ghnóthas leantach.
- Déanaim measúnú ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear an nochtadh, agus cibé acu an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus imeachtaí bunúsacha ar bhealach lena mbaintear cur i láthair cóir amach.

Cuirim in iúl dóibh siúd atá freagrach as rialachas, i measc nithe eile, raon feidhme beartaithe agus uainiú an iniúchta agus tátail shuntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh a aimsim le linn m'iniúchta i dtaca le rialachas inmheánach.

Eolas nach mbaineann leis na ráitis airgeadais

Ní chumhdaítear le mo thuairim faoi na ráitis airgeadais an t-eolas eile a chuirtear i láthair leis na ráitis sin, agus ní thugaim aon chineál tátail maidir le dearbhú ina leith.

I dtaca le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm faoi na ISAnna an t-eolas eile a léamh a cuireadh i láthair agus, le linn dom é sin a dhéanamh, breathnú an bhfuil an t-eolas eile neamh-chomhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó an cosúil ar shlí eile go bhfuil míráiteas ábhartha déanta ina leith. Más rud é go mbainim an tátal, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go bhfuil míráiteas ábhartha ann i dtaca leis an eolas eile sin, éilítear orm é sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar nithe eile

Déantar m'iniúchadh trí thagairt do na léirbhreithnithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena bhfeidhmiú. Tuairiscím má aithním nithe ábhartha ann a bhaineann leis an mbealach ina bhfuil gnó poiblí déanta.

Féachaim le fianaise a fháil ar rialtacht idirbhearta airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má aithním aon chás ábhartha nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm chun na críocha dá raibh siad ceaptha nó nár chloí idirbhearta leis na húdaráis a rialaíonn iad.

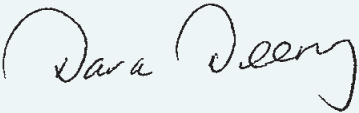
Ráiteas Comhdhlúite Ioncaim Cuimsitheach

Don bhliain airgeadais dar chríoch 31 Nollaig 2023

	Nóta	2023 €000	2022 €000
Ioncam úis	5	27,635	13,428
Speansas úis	6	(11,943)	(6,875)
Glanioncam úis		15,692	6,553
Ioncam eile	7	6,023	4,761
Speansais oibriúcháin	8	(8,432)	(7,226)
Brabús oibriúcháin roimh cháin		13,283	4,088
Caiteachas inchánach	10	(581)	-
Brabús don bhliain tar éis cánach		12,702	4,088
Ioncam cuimsitheach eile		-	-
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don bhliain		12,702	4,088

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

Ráiteas Comhdhlúite maidir leis an Staid Airgeadais

amhail an 31 Nollag 2023

	Nóta	31 Nollaig 2023 €000	31 Nollaig 2022 €000
Sócmhainní neamhreatha			
Socmhainní airgeadais – iasachtaí agus infháltais	11	136,052	171,088
Infáltais eile	14	683	683
		136,735	171,771
Sócmhainní reatha			
Socmhainní airgeadais – iasachtaí agus infháltais	11	173,172	158,849
Infáltais eile	14	295	567
Airgead agus coibhéisí airgid		43,915	15,638
		217,382	175,054
Creidiúnaithe; suimeanna atá dlite de bhliain amháin			
Dliteanais eile	15	(3,323)	(3,049)
Glan-socmhainní reatha		214,059	172,005
Iomlán na sócmhainní lúide dliteanais reatha		350,794	343,776
Creidiúnaithe; suimeanna atá dlite tar éis bliain amháin			
Maoiniú	16	(325,148)	(329,713)
Dliteanais eile	15	(2,541)	(3,660)
Glan-socmhainní		23,105	10,403
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite léirithe mar chothromais	19	20,000	20,000
Tuilleamh choinnithe		3,105	(9,597)
Iomlán an chothromais		23,105	10,403

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
 An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
 Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins
 An Cathaoirleach
 Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

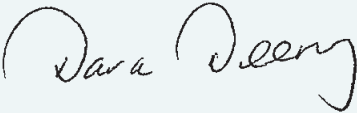
Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas

don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2023

	Scair- chaipiteal €000	Caillteanais choinnithe €000	Iomlán cothromas €000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2022	20,000	(13,685)	6,315
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	4,088	4,088
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2022	20,000	(9,597)	10,403
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	12,702	12,702
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2023	20,000	3,105	23,105

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
 Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins
An Cathaoirleach
 Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

Ráiteas Comhdhlúite ar Shreafaí Airgid

Don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2023

	Nóta	2023 €000	2022 €000
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin			
Brabús don bhliain		12,702	4,088
Réamhíocaíochtaí do hiasachtaíthe		(314,173)	(330,687)
Aisíocaíochtaí ó iasachtaíthe		362,154	134,695
Fáltais úis		(27,268)	(13,428)
(Méadú)/Laghdú in infháltais eile		272	(274)
Ús iníochta		11,155	6,747
Méadú/(Laghdú) i ndlíteanais eile		(845)	968
Glanairgead ó ghníomhaíochtaí feidhmithe		43,997	(197,891)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin			
Íasachtaí maoinithe a fuarthas	16	186,105	215,163
Íasachtaí maoinithe aisíochtha	16	(201,825)	(17,700)
Glanairgead ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin		(15,720)	197,463
Glan méadú/(laghdú) in airgead agus coibhéisí airgid		28,277	(428)
Airgead agus coibhéisí airgid ag 1 Eanáir		15,638	16,066
Airgead agus coibhéisí airgid ag 31 Nollaig		43,915	15,638

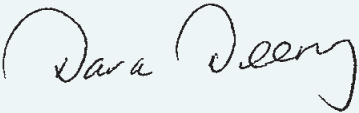
Ráiteas Cuideachta Ioncaim Cuimsitheach

Don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2023

	Nóta	2023 €000	2022 €000
Ioncam úis		-	-
Speansas úis		-	-
Glanioncam úis		-	-
Ioncam eile			-
Speansais oibriúcháin	8	(57)	(100)
Caillteanas oibriúcháin roimh cháin		(57)	(100)
Caiteachas cánach	10	-	-
Caillteanas don bhliain tar éis cánach		(57)	(100)
Ioncam cuimsitheach eile		-	-
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don bhliain		(57)	(100)

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

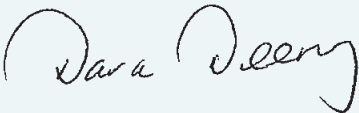
Ráiteas Cuideachta maidir leis an Staid Airgeadais

amhail an 31 Nollag 2023

	Nóta	31 Nollaig 2023 €000	31 Nollaig 2022 €000
Sócmhainní neamhreatha			
Infheistíocht i bhfochuideachta	22	19,000	19,000
		19,000	19,000
Sócmhainní reatha			
Airgead agus coibhéisí airgid		864	842
		864	842
Creidiúnaithe; suimeanna atá dlite de bhliain amháin			
Dlíteanais eile	15	(361)	(282)
Glan-sócmhainní reatha		503	560
Iomlán na Sócmhainní lúide dlíteanais reatha		19,503	19,560
Glan-sócmhainní		19,503	19,560
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite léirithe mar chothromais	19	20,000	20,000
Caillteanais choinnithe		(497)	(440)
Iomlán an chothromais		19,503	19,560

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

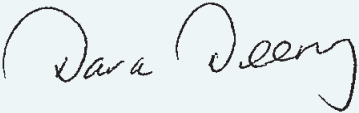
Ráiteas Cuideachta maidir le hAthruithe ar Chothromas

don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2023

	Scair- chaipiteal €000	Caillteanais choinnithe €000	Iomlán cothromas €000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2022	20,000	(340)	19,660
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	(100)	(100)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2022	20,000	(440)	19,560
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	(57)	(57)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2023	20,000	(497)	19,503

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

10 Aibreán 2024

Ráiteas Cuideachta ar Shreafaí Airgid

don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2023

	2023 €000	2022 €000
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin		
Caillteanais don bhliain	(57)	(100)
Méadú i ndlíteanais eile	79	79
Glanairgead ó ghníomhaíochtaí infheistíochta	22	(21)
Sreafaí airgid as Gníomhaíochtaí Infheistíochta		
Infheistíocht i bhfochuideachta	-	(4,000)
Glanshreafaí airgid as Gníomhaíochtaí Infheistíochta	-	(4,000)
Glan méadú/(laghdú) in airgead agus coibhéisí airgid	22	(4,021)
Airgead agus coibhéisí airgid ag 1 Eanáir	842	4,863
Airgead agus coibhéisí airgid ag 31 Nollaig	864	842

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

1. Aonán tuairiscithe

Cuimsíonn Grúpa MTTÉ Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann, mar chuideachta sealbhaíochta, agus a fhochuideachta Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú). Is Cuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú) teoranta ag scaireanna corpraithe faoi Acht na gCuideachtaí, 2014 (Uimhir Chláraithe 640801). Is iad maoiniú fiachais a sholáthar d'fhorbairt chónaithe sa Stát príomhghníomhaíocht an Ghrúpa.

Tá oifig chláraithe an dá chuideachta i Duga an Státhchiste, Cé an Phoirt Thuaidh, Baile Átha Cliath 1, D01 A9T8.

Comhdhlúthaíonn na ráitis airgeadais ráitis airgeadais MTTÉ agus Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú) don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2023. Léirítear ráitis airgeadais na cuideachta sealbhaíochta, MTTÉ, ar leith sa tuarascáil seo.

2. Ráiteas comhlíonta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais seo don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2023 de réir Acht na gCuideachtaí, 2014 agus FRS 102 an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn, eisithe ag an gComhairle um Thuairiscíú Airgeadais sa RA ("FRS 102") tar éis cinne a dhéanamh, mar a cheadaíonn FRS 102, cuntas a thabhairt ar ionstraimí airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta tríd rialacha aitheantas agus tomhas IAS 39 *Ionstraimí Airgeadais: Aitheantas agus a chuir i bhfeidhm*.

3. Meastacháin agus breithiúnais chuntasaíochta criticiúla

Éilíonn ullmhú na ráiteas airgeadais i gcomhréir le FRS 102 go n-úsáidtear meastacháin agus toimhdí a théann i bhfeidhm ar mhéideanna tuairiscithe na sócmhainní agus na ndlíteanas. Measúnaítear meastacháin agus breithiúnais go leanúnach agus tá siad bunaithe ar roinnt tosca eile, lena n-áirítear ionchais maidir le teagmhais amach anseo a chreidtear a bheith réasúnach sna himthosca.

Creideann an lucht bainistíochta go bhfuil na toimhdí bunúsacha a úsáidtear cuí agus go léirítear go cothrom an staid airgeadais agus na torthaí airgeadais sna ráitis airgeadais. Cuirtear síos ar réimsí lena mbaineann leibhéal níos airde breithiúnais nó castachta, nó ar réimsí ina bhfuil toimhdí agus meastacháin tábhachtach do na ráitis airgeadais thíos:

3.1. Príomhfhoinsí na meastachán agus breithiúnas

Is iad seo a leanas na príomhfhoinsí a bhaineann leis an todhchaí, agus príomhfhoinsí éiginnteachta eile sna meastacháin ag deireadh na tréimhse tuairiscithe a bhféadfadh baol mór a bheith ag baint leo ó thaobh suimeanna glanluacha na sócmhainní agus na ndlíteanas sa chéad bhliain airgeadais eile a choigeartú go hábhartha.

3.1.1. Measúnú ar bhearnú iasachta

I gcomhréir le ceanglais IAS 39 mar a cheadaíonn FRS 102, déanann an Grúpa athbhreithniú ar a phunann iasachtaí le fianaise oibiachtúil de lagú a aimsiú ag dáta an ráitis ar an stádas airgeadais. Agus cinneadh á dhéanamh ag an nGrúpa ar cheart caillteanas lagaithe a thaifeadadh sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach ar an dáta tuairiscithe, úsáideann sé foinsí inmheánacha agus seachtracha eolais lena mheas cibé acu an bhfuil aon fhianaise ann go bhféadfadh sócmhainn a bheith lagaithe (i gcomhréir le IAS 39.59). D'fhéadfadh an méid seo a leanas a bheith san áireamh le fianaise de lagú:

- deacrachtaí suntasacha airgeadais an iasachtaí;
- sárú conartha, ar nós mainneachtain in íocaíochtaí úis nó bunairgid;
- bronnadh lamháltais ar an bhforbróir ar chúiseanna eacnamaíocha nó dlí a bhaineann le deacrachtaí airgeadais an iasachtaí nach mbreithneofaí seachas sin; nó
- i gcás inar dócha go dtitfidh na hiasachtaithe i bhféinmheacht nó go dtabharfaidh sé faoi atheagrú airgeadais eile.

Má tá aon fhianaise oibiachtúil ar lagú ann déanann an Grúpa ríomh mionsonraithe lagaithe ar gach iasacht go haonair chun cinneadh a dhéanamh cén méid caillteanas lagaithe ar cheart aithint. Tá sócmhainn bearnaithe, agus aithnítear caillteanas bearnaithe, má thabhaítear an caillteanas ag an dáta tuairiscithe mar thoradh ar eachtra a tharla tar éis chéad aithint na sócmhainne.

3.1.2. Aithint ioncaim ar iasachtaí agus infhaltais

Leagtar amach polasaí cuntasaíochta do aithint ioncaim ar iasachtaí agus infhaltias i Nóta 4.5.

4. Beartais shuntasacha chuntasaíochta

4.1. Bonn ullmhúcháin

Ullmhaítear na ráitis airgeadais ar bhonn an ghnóthais leantaigh agus tá Bord Stiúrthóirí na Cuideachta (“an Bord”) sásta go leanfaidh an Chuideachta agus an Ghrúpa mar ghnóthas leantach go ceann i bhfad.

Ina thuairim ar cé acu an bhfuil cuntasaocht ar bhonn an ghnóthais leantaigh cuí nó nach bhfuil, thug an Bord aird ar fheidhmeanna na Cuideachta agus an Ghrúpa mar a leagtar amach san Acht um Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann, 2018, agus creideann sé go bhfuil sé réasúnta a cheapadh, mar gheall ar chuspóir na reachtaíochta, go ndéanfaidh an Stát bearta cuí chun a chinntiú go mbeidh an Grúpa agus an Chuideachta in ann a sainordú a chomhlíonadh.

Is iad feidhmeanna an Ghrúpa agus na Cuideachta maoiniú féich a chur ar fáil ar bhealach stuama chuig iasachtaithe, le aonaid cónaithe a fhorbairt sa Stát.

Tá gníomhaíochtaí an Ghrúpa agus na Cuideachta faoi réir fachtóirí riosca lena n-áirítear riosca creidmheasa, gnó agus straitéiseach, oibríochtúil, leachtachta, margaidh agus cothromais, riosca rialála agus comhshaoil, sóisialta agus rialachais. Rinne an Bord athbhreithniú ar na tosca riosca seo agus ar gach eolas ábhartha chun measúnú a dhéanamh ar chumas an Ghrúpa agus na Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Déanann an Bord agus an Coiste Iniúchta agus Riosca athbhreithniú ar phríomhghnéithe de ghníomhaíochtaí an Ghrúpa agus na Cuideachta ar bhonn leanúnach agus déanann siad athbhreithniú, nuair is cuí, ar na toimhdí criticiúla a mbuntacaíonn lena straitéisí fadtéarmacha.

Mar a cheadaítear le hAcht na gCuideachtaí 2014, tá na socruithe agus na ceannteidil agus na fo-cheanteidil a theastaíonn ar shlí eile de réir Fhoirmle 1 den Chuntas Brabúis agus Caillteanais agus Fhoirmle 1 den Ráiteas ar an gClár Comhardaithe oiriúnaithe ag na Stiúrthóirí de réir mar a éilíonn cineál speisialta ghnó an Ghrúpa agus na Cuideachta oiriúnú den sórt sin. Cuirtear na ráitis airgeadais i láthair in euro (€), airgeadra feidhmiúil na Cuideachta agus cuir i láthair an Ghrúpa agus na Cuideachta. Tá na figiúirí sna ráitis airgeadais sna mílte €.

4.2. Bonn comhdhlúthaithe

Comhdhlúthaíonn ráitis airgeadas an Ghrúpa ráitis airgeadais na Cuideachta agus a fochuideachta fiontair a rinneadh suas go 31 Nollaig gach bliain. Díbrítear bearta, iarmhéideanna, ioncaim agus speansais ionghrúpa ar fad ag comhdhlúthadh.

4.3. Infheistíocht i bhfochuideachtaí

Tuairiscítear infhesitíocht san fhochuideachta, Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (Iasachtú), i ráitis airgeadais na Cuideachta ag costas lúide bearnúcháin.

4.4. Bonn Tomhais

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil.

4.5. Ioncam agus speansais úis

Aithnítear ioncam agus speansais úis maidir leis na hionstraimí airgeadais go léir sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach ag baint úsáide as an modh Ráta Éifeachtach Úis (“RÉÚ”).

Is ionann modh RÉÚ agus modh le costas amúchta sócmhainn airgeadais nó dliteanas airgeadais a ríomh agus an t-ioncam úis nó an speansas úis a dháileadh thar na tréimhse ábhartha airgeadais. Is ionann RÉÚ agus an ráta lena ndéantar íocaíochtaí nó fáiltais airgid thirim a lascainiú go beacht thar shaolré ionchais na hionstraime airgeadais go suim ghlanluacha ghlan na sócmhainne airgeadais nó an dliteanais airgeadais. Agus an RÉÚ á ríomh ag an Ghrúpa, déanann sé sreafaí airgid a réamh-mheas, ag cur téarmaí conarthacha uile na hionstraime airgeadais san áireamh.

Uair amháin atá sócmhainn airgeadais scríofa anuas mar thoradh ar chaillteanas lagaithe, aithnítear ioncam úis ag baint úsáide as an bunráta úis a úsáideadh le sreafaí airgid na todhchaí a lascainiú chun an caillteanas lagaithe a thomhas.

Cuirtear ioncam úis infhaighte ar iasachtaí d'iasachtaithe agus costas úis iníoctha ar iasachtaí ó mhaoinitheoirí i láthair laistigh de ghníomhaíochtaí oibriúcháin sa Ráiteas Comhdhlúite ar Shreafaí Airgid Thirim.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

4. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (ar lean)

4.6. Ioncam eile

Baineann ioncam ó tháillí go príomha le táillí socruithe agus táillí tiomantais a ghearrtar ar an iasachtaí. Baineann caiteachas táillí le dícheall cuí agus táillí dlí a thabhaítear ar shaoráidí. Cuirtear ioncam ó tháillí agus caiteachas táillí ar athló i dtosach agus ansin scaoiltear chuig an Ráiteas Ioncaim Cuimsitheach iad thar théarma na saoráide ábhartha de réir Alt 23 FRS 102 *Ioncam*.

4.7 Costais inaisíochta le GBCN

De réir alt 9(2) d'Acht MTTÉ 2018, soláthraíonn GBCN seirbhísí agus córais ghnó agus tacaíochta do MTTÉ mar aon le foireann a shannadh d'fheidhmeanna an Ghrúpa. Aithnítear costais inaisíochta le GBCN ar bhonn fabhráithe. Aisghabhann GBCN na speansais seo ón Ghrúpa de réir costais. Tá tuilleadh eolais ar chostais inaisíochta le GBCN san áireamh i Nóta 8.1.

4.8 Sócmhainní Airgeadais

Airíonn an Grúpa a sócmhainní airgeadais de réir aicmithe IAS 39. Cinneann an Grúpa aicmiú a cuid ionstraimí airgeadais ag aithint tosaigh.

Íasachtaí agus infháiltais

Is ionann íasachtaí agus infháiltais agus sócmhainní airgeadais neamhdhíorthacha lena ngabhann íocaíochtaí seasta nó athraithigh nach bhfuil luaite i margadh gníomhach. Tráth an aitheantais tosaigh, tomhaistear na hiasachtaí ag luach cóir móide costais incriminteacha idirbhirt dhírigh atá inchurtha go díreach le heisiúint na hiasachta. Tomhaistear ina dhiaidh sin iad de réir costas amúchta trí úsáid a bhaint as Modh an Ghlanráta Úis arna leagan amach i Nóta 4.5.

4.9 Dlíteanais airgeadais

Is ionann maoiniú agus na hiasachtaí sin arna dtarraingt anuas ag an Ghrúpa ón CISE d'fhonn tacú lena gníomhaíochtaí íasachtaithe ar aghaidh. Aithníonn an Grúpa na hiasachtaí seo ina Ráiteas Comhdhlúite maidir leis an Staid Airgeadais ar an dáta ar tarraingíodh anuas an íasacht. Tomhaistear na hiasachtaí seo i dtosach de réir luach cóir móide costais incriminteacha idirbhirt dhírigh atá inchurtha go díreach le heisiúint an dliteanais airgeadais. Tomhaistear ina dhiaidh sin iad de réir costas amúchta trí úsáid a bhaint as Modh Ráta Éifeachtach Úis arna leagan amach i Nóta 4.5.

4.10 Dí-aithint sócmhainní agus dlíteanais airgeadais

Dí-aithnítear sócmhainní airgeadais nuair a scoireann na cearta conartha chun an sreabhadh airgid a fháil ó na sócmhainní seo de bheith ann nó nuair a aistrítear na sócmhainní agus nuair a aistrítear go mór gach riosca agus luach saothair úinéireacht na sócmhainní freisin. Dí-aithnítear sócmhainní airgeadais nuair a fhuasclaítear iad nó nuair a mhúchtar ar shlí eile iad.

4.11 Bearnú sócmhainní airgeadais

Measann an Grúpa, ag deireadh gach tréimhse airgeadais, an bhfuil fianaise oibiachtúil go bhfuil sócmhainn airgeadais nó grúpa sócmhainní airgeadais, tomhaiste ag costas amúchta, bearnaithe.

Maidir le hiasachtaí agus nithe infhaighte, tomhaistear an méid cailteanais mar dhifríocht idir suim ghlánluacha na sócmhainne agus luach reatha an tsreafa mheasta airgid amach anseo, lascainithe ag Glanráta Úis bunaidh úis na sócmhainne airgeadais. Aithnítear suim an chailteanais bearnaithe sa Ráiteas Ioncam Cuimsitheach.

Déantar measúnú oibiachtúil ar na hiasachtaí do gach íasachtaí a mheastar a bheith suntasach as féin i gcomhair bearnú ag deireadh na tréimhse airgeadais. Glactar cur chuige comh-mheasúnachta, curtha le chéile ar bhonn shaintréithe mar a chéile, do gach íasacht eile gan bearnaithe suntasacha astú féin.

Áirítear le fianaise oibiachtúil go bhfuil sócmhainn airgeadais bearnaithe:

- deacracht shuntasach airgeadais an íasachtaí ar aghaidh;
- bronnadh deonaíocht ar íasachtaí mar gheall ar fháthanna eacnamaíoch nó dleathach a bhaineann le deacrachtaí airgeadais an íasachtaí nach gcuirfí san áireamh seachas sin;

4. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (ar lean)

4.11 Bearnú sócmhainní airgeadais (ar lean)

- sárúithe conarthacha, cosúil le mainneachtain nó le faillí ar ús nó ar phríomhíocaíochtaí; nó
- comharthaí go rachaidh an t-iasachtaí ar aghaidh isteach i bhféimheacht nó in atheagrú eile airgeadais.

Aithníonn an Grúpa ioncam úis tar éis bearnaithe ag úsáid an trí úsáid a bhaint as an ráta úis a úsáideadh chun sreabhadh airgid amach anseo a lascaíniú d'fhonn an caillteanas bearnaithe a thomhas. Más rud é, i dtréimhse airgeadais ina dhiaidh sin, go laghdaíonn an caillteanas bearnaithe agus go bhféadtar an laghdú a bhaint go hoibiachtúil le teagmhas a tharlaíonn tar éis aithint an bhearnaithe, aisiompaítear an caillteanas bearnaithe a bhí aitheanta roimhe sin. Aithnítear luach an aisiompaithe sa Ráiteas Comhdhlúite Ioncam Cuimsitheach.

Sa chás nach bhfuil aon dóchúlacht bhreise ann go ngnóthófar luach anonn iasachta, nó cuid d'iasacht, díscríobhann an Grúpa an méid nach bhfuil inghnóthaithe in aghaidh an chaillteanais lagaíthe bhaintigh (i.e. sa chás seo, níl aon muirear breise sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach). Laghdaíonn aisghabhálacha ina dhiaidh sin de mhéideanna a díscríobhadh méid an mhuirir do bhearnú iasachta sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach.

4.12 Airgead agus coibhéisí airgid

Cuimsíonn airgead airgead ar láimh agus éarlaisí ar éileamh. Is ionann coibhéisí airgid agus infheistíochtaí gearrthéarmacha atá an-leachtach agus so-aistrithe go méideanna aitheanta airgid agus atá faoi réir riosca neamhshuntasach a bhaineann le hathruithe ar luach.

Léirítear sa Ráiteas ar Shreabhadh Airgid na hathruithe ar airgead agus ar choibhéisí airgid a d'eascair as gníomhaíochtaí oibriúcháin, ó ghníomhaíochtaí infheistíochta agus ó ghníomhaíochtaí maoinithe le linn na bliana airgeadais. Tuairiscítear an sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin tríd an modh indíreach, ina nochtar cineálacha móra fáiltais chomhlána airgid agus íocaíochtaí comhlána, a úsáid.

4.13 Soláthairtí

Aithnítear soláthar sa chás gur ag an Ghrúpa, mar gheall ar theagmhas san am atá thart, atá oibleagáid reatha dhlíthiúil nó inchiallaithe is féidir a mheas go hiontaoifa agus sa chás gur dóigh go mbeidh eis-sreabhadh tairbhí geilleagracha ag teastáil chun an oibleagáid a chomhlíonadh.

Sa chás go bhfuil difear ábhartha i gceist, cinnítear soláthairtí trí na sreafaí airgid ionchasacha amach anseo a lascaíniú de réir ráta réamhchánach a léiríonn measúnuithe margaidh reatha ar an amluach airgid agus, nuair is cuí, ar na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dliteanas.

4.14 Dlíteanais theagmhasacha

Is dualgais fhéideartha iad dlíteanais theagmhasacha a ndeimhneofar gur ann dóibh trí tharlú teagmhas neamhchinnte amach anseo nó dualgais reatha sa chás nach bhfuil aistriú tairbhe geilleagraí cinnte nó nach féidir meastachán iontaoifa a dhéanamh air. Ní aithnítear dlíteanais theagmhasacha ach nochtar iad sna nótaí leis na ráitis airgeadais ach amháin ná bhíonn an dóchúlacht go n-aistreofaí an tairbhe gheilleagrach fíorbheag.

4.15 Cánachas

Aithnítear cáin reatha mar an méid cáin ioncaim iníochta i dtaca leis an brábús inchánach don tréimhse tuairiscithe reatha nó romh ré ag úsáid na rátaí agus dlíthe ar achtaíodh nó ar achtaíodh go substainteach ag an dáta tuairiscithe.

Aithnítear cáin iarchurtha i dtaca le difríochtaí amaithe ag an dáta tuairiscithe.

4.16 Léasú

Gearrtar cíosa atá faoi léasanna oibríochtúla go dtí an Ráiteas Comhdhlúite Ioncam Cuimsitheach de réir méid cothrom thar téarma an léasa de réir FRS 102 *Alt 20 Léasanna*.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

5. Ioncam úis

	2023 €000	2022 €000
Ús ar iasachtaí agus infháltais	27,635	13,428

Baineann ús ar iasachtaí agus infháltais le hioncam úis ó iasachtaí curtha ar fáil d'iasachtaí ar aghaidh. Cuireadh modh RÉÚ i bhfeidhm de réir nóta 4.5.

6. Speansas úis

	2023 €000	2022 €000
Ús ar mhaoiniú	11,943	6,875

Baineann ús ar mhaoiniú leis an muirear úis ar shaoráid maoinithe an CISE. Cuirtear modh RÉÚ i bhfeidhm de réir nóta 4.5.

7. Ioncam eile

	2023 €000	2022 €000
Ioncam táillí	7,663	6,253
Caitheachas táille	(1,640)	(1,492)
	6,023	4,761

Baineann ioncam ó tháillí go príomha le táillí socruithe agus táillí tiomantais a ghearrtar ar an iasachtaí agus a aithnítear thar théarma na saoráide ábhartha. Is táillí iad táillí gealltanais a ghearrtar ar an iasachtaí ar shaoráidí áirithe bunaithe ar iarmhéid tiomnaithe ach neamhtharraingthe de na saoráide ceadaithe. Baineann caiteachas táillí le dícheall cuí agus táillí dlí a thabhaítear ar shaoráidí. Aithnítear na suimeanna de réir nóta 4.6.

8. Speansais oibriúcháin

	Nóta	Grúpa 2023 €000	Grúpa 2022 €000
Costais inaisíoctha le GBCN	8.1	7,281	6,172
Seirbhísí Riaracháin Iasachtaí		507	500
Táillí an Bhoird	9	79	79
Speansais eile		565	475
		8,432	7,226

Is éard atá i speansais eile go príomha táillí gairmiúla, lena n-áirítear comhairle dlí agus airgeadais, agus ús agus muirir bhainc.

	Nóta	Cuideachta 2023 €000	Cuideachta 2022 €000
Táillí an Bhoird	9	79	79
Speansais eile		(22)	21
		57	100

Is ús agus muirir bainc atá i gceist i speansais eile. Fritháiríodh muirir bhainc le hús a tuilleadh ar thaiscí airgid le linn 2023.

8. Speansais oibriúcháin (ar lean)

8.1 Costais inaisíoctha le GBCN (féach nóta 23)

	2023 €000	2022 €000
Costais foirne GBCN	4,701	4,051
Costais áitíocht	248	222
Seirbhísí gnó	66	47
Táillí gairmiúla	145	124
Teicneolaíocht	210	216
Costais oibriúcháin eile	1,911	1,512
	7,281	6,172

Is éard atá i gcostais oibriúcháin eile den chuid is mó na hathmhuirir fheidhm chorparáideacha le haghaidh seirbhísí a sholáthraíonn GBCN do MTTÉ lena n-áirítear comhlíonadh, soláthar, airgeadas agus teicneolaíocht faisnéise, agus leithdháileadh le haghaidh costais dímhéasa i ndáil le sócmhainní caipitil GBCN a úsáideann MTTÉ.

8.1.1 Costais foirne GBCN

Níl aon fostaí ag an Ghrúpa. Tá gach ball foirne fostaithe ag GBCN agus athghearrann GBCN costais luach saothair na foirne atá gníomhach go lán aimseartha i ngnó an Ghrúpa chuig an Grúpa. Ba 35 (2022: 31) an uimhir fostaí a bhí gníomhach go díreach sa Ghrúpa.

	2023 €000	2022 €000
<i>Tairbhí comhiomlána fostaithe</i>		
Tairbhí gearrthearma na foirne	3,613	3,167
Árachas Sóisialta Pá-Choibhneasa	388	355
	4,001	3,522
<i>Tairbhí gearrthearma na foirne</i>		
Bunphá	3,407	3,022
Pá i gcoibhneas le feidhmíocht	123	88
Liúntais	83	57
	3,613	3,167

Rinne an GBCN €700,000 (2022: €529,000) i ranníocaíochtaí pinsin don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2023 dóibh siúd a bhí i mbun gnó lán aimseartha sa Ghrúpa.

Tá tuarastal an POF a leagtar amach i nóta 8.1.3 san áireamh i gcostais foirne an GBCN.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

8. Speansais oibriúcháin (ar lean)

8.1.2 Príomhphearsanra bainistíochta

	2023 €000	2022 €000
Tuarastal	995	847
Liúntais	41	19
Pá i gcoibhneas le feidhmíocht	30	24
Árachas sláinte	2	2
	1,068	892

Cuimsíonn príomhphearsanra bainistíochta MTTÉ comhaltaí an Bhoird, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus foireann na hardbhainistíochta a thuairiscíonn go díreach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Tá luach iomlán tairbhí na bhfostaithe leagtha amach thuas (ranníocaíochtaí an fhostóra do chostais árachas shóisialtaas an áireamh).

Ní áirítear leis sin luach na dtairbhí scoir tuillte le linn na tréimhse. Tá na príomhphearsanra bainistíochta (an Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an Bord as an áireamh) ina mbaill de scéim pinsin GBCN agus ní shíneann a dteidlíochtaí ina leith sin thar théarmaí na samhla pinsin seirbhíse poiblí.

8.1.3 Tuarastal agus sochair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin

	2023 €000	2022 €000
Tuarastal	250	250
Sochair inchánacha	19	19
Ranníocaíochtaí chun scéimeanna scoir	45	45
	314	314

Níor íocadh aon pá i gcoibhneas le feidhmíocht nó níl aon pá i gcoibhneas le feidhmíocht iníochta leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin le linn an tréimhse. Áirítear na méideanna a íocadh leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin sna costais inaisíochta le GBCN.

Ceapadh an POF an 1 Meán Fómhair 2019 ar chonradh cúig bliana. Tá plé ar siúl i gcónaí maidir le hathnuachan an chonartha.

9. Táillí boird agus speansais bhoird

Íoctar táille bhliantúil €31,500 leis and cathaoirleach agus le Stiúrthóirí áirithe ag ráta €15,750, arna sonrú ag an Aire. Léirítear thíos an táille íochta le gach Stiúrthóir. Tá an táille íochta le gach Stiúrthóir sa tréimhse roimh ré ó dháta a cheaptha go dtí an dáta tuairiscithe.

Comhalta Boird	2023 €	2022 €
Marie Collins	31,500	31,500
Claire Solon	15,750	15,750
Grainne Hennessy	15,750	15,750
Timothy Ken Slattery	15,750	15,750
	78,750	78,750

Ní bhfuair an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (comhalta de bhrí oifige), Andrew O’Flanagan (GBCN) agus Des Carville (Roinn Airgeadais) aon luach saothair i dtaca lena gcomhaltas ar an mBord.

Is féidir speansais cheadaithe a aisíoc le Stiúrthóirí ar bhonn deimhnithe le taisteal chun freastal ar chruinnithe in oifig MTTÉ i mBaile Átha Cliath. Níor tabhaíodh aon speansais le linn an bhliain airgeadais.

10. Cáin

	Grúpa 2023 €000	Grúpa 2022 €000
Brabús roimh cháin	13,283	4,088
Cáin chorparáide	581	-
	Cuideachta 2023 €000	Cuideachta 2022 €000
Caillteanas roimh cháin	(57)	(100)
Cáin chorparáide	-	-

Gearrtar an cháin ar bhrábús ag an gnáthrata cánach chorparáide in Éirinn (12.5%).

	Grúpa 2023 €000	Grúpa 2022 €000
Brabús roimh cháin	13,283	4,088
Speansais neamh-asbhainteach	104	99
Brabús coigeartaithe	13,387	4,187
Muirear cáin chorparáide @ 12.5%	1,673	523
Úsáid caillteanais chánach	(1,092)	(523)
Muirear cánach	581	-

Bhí €1.1m de chaillteanais chánach carntha ag deireadh na bliana roimhe sin ag an nGrúpa. Roghnaigh an Grúpa é seo a úsáid in aghaidh an bhrabúis a tuilleadh in 2023.

	Cuideachta 2023 €000	Cuideachta 2022 €000
Caillteanas roimh cháin	(57)	(100)
Speansais neamh-asbhainteach	-	-
Caillteanas coigeartaithe	(57)	(100)
Creidmheas cáin chorparáide @ 12.5%	(7)	(13)
Caillteanas cánach neamhaitheanta	-	13
Grúpghéilleadh faoisimh	7	-
Muirear cánach	-	-

In 2023, roghnaigh MTTÉ a chaillteanais chánach a ghéilleadh do MTTÉ de bhun fhorálacha an Ghrúpa Faoisimh den *Acht Comhdhlúite Cánacha 1997 S420*. Ní bhfuarthas aon chomaoín ar an ngéilleadh seo ó MTTÉ. Amhail an 31 Nollaig 2023, bhí caillteanais chánach ar luach €0.05m (2022: €0.05m) tugtha ar aghaidh ag an gCuideachta ar féidir iad a úsáid chun muirir chánach amach anseo a laghdú. Níor aithníodh sócmhainn chánach iarchurtha ina leith seo ar an mbonn go bhfuil éiginnteacht ann maidir le huainiú úsáide an chéanna.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

11. Iasachtaí agus infháiltais

Neamhreatha	2023 €000	2022 €000
Iasachtaí d'iasachtaí	136,052	171,088
Reatha		
Iasachtaí d'iasachtaí	173,172	158,849
	309,224	329,937

Bhí iasachtaí i gceist ag an Ghrúpa le 36 iasachtach (2022: 37) dar críoch na bliana. Cuimsíonn téarma na hiasachtaí atá fanta raon ó níos lú ná bliain amháin go cúig bliana.

11.1 Gluaiseacht in Iasachtaí agus Infhaighte a réiteach i rith na bliana

	€'000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2023	329,937
Airleacain	314,173
Aisíocaíochtaí	(362,154)
Ús infhaighte	27,268
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2023	309,224

Measann an Grúpa, ag deireadh gach tréimhse airgeadais, an bhfuil fianaise oibiachtúil ann go bhfuil na hiasachtaí bearnaithe (Féach Nóta 4.11). Tar éis measúnú bearnaithe ar na hiasachtaí amhail an 31 Nollaig 2023, chinne an Grúpa nach raibh aon fhianaise ar bhearnú ann ag an dáta tuairiscithe.

12. Bainistíocht Riosca

Tá sé mar aidhm ag an Ghrúpa a bheith feasach ar riosca agus a rioscaí a bhainistiú go gníomhach. Mar gheall ar na gníomhaíochtaí ríthábhachtacha a rinne an eagraíocht agus í ag brath ar an dea-cháil, leagtar béim láidir ar raon cuí rialuithe.

Tá sé mar aidhm ag an Ghrúpa rioscaí a bhainistiú ar bhealach eolasach agus réamhghníomhach, de réir a inghlacthacht riosca, ar bhealach a fhágann go bhfuil an leibhéal riosca ag teacht leis an mbunghníomhaíocht agus tuigeanann an Grúpa agus tá sé in ann tionchar an riosca a bhainistiú agus a iompair má thagann sé i gcrích.

Is iad na príomhchatagóirí rioscaí a shainaithníonn agus a bhainistíonn an Grúpa ina cuid gnó laethúil agus a bhfuil de chumas aige an tionchar ba mhó a bheith ar ráitis airgeadais an Ghrúpa, riosca creidmheasa, riosca leachtachta agus riosca margaidh.

Creat um Bainistíocht Riosca

Tá an Bord freagrach as an inghlacthacht riosca a leagan síos agus as maoirseacht a dhéanamh ar ghníomhaíocht bainistíochta riosca agus í a threorú ar fud an Ghrúpa. Shainordaigh an Bord go gcomhtháthófaí agus go leabófaí bainistíocht riosca i dtionchar agus i gcultúr an Ghrúpa.

Tá an Coiste Iniúchta agus Riosca freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar fhorfheidhmiú Bheartas agus Chreat Bainistíochta Riosca an Ghrúpa. Déanann an Coiste Iniúchta agus Riosca iarracht a chinntiú go soláthraíonn samhail rialachais bainistíochta riosca an Ghrúpa leibhéil neamhspleáchais agus dúshláin atá iomchuí. Tuairiscíonn an Coiste Iniúchta agus Riosca don Bhord go neamhspleách.

Feidhmíonn Beartas agus Creat Bainistíocht Riosca an Ghrúpa de réir na bprionsabal a leagtar amach sa Chód Cleachtais maidir le Rialachas na gComhlachtaí Stáit.

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

Braitheann an Ghrúpa ar na seirbhísí a chuireann GBCN ar fáil do ghnéithe áirithe den bhainistíocht riosca, sé sin:

- seirbhísí leanúnachas gnó;
- seirbhísí comhlíonta;
- seirbhísí riosca creidmheasa contrapháirtí chun críocha bainistíocht airgid;
- seirbhísí iniúchta inmheánaigh.

An chéad líne chosanta:

Tá lucht bainistíochta an Ghrúpa freagrach as bainistíocht laethúil riosca agus as a chinntiú go mbíonn rialuithe dóthanacha i bhfeidhm agus ag feidhmiú i gceart. Tuairisceoidh an lucht bainistíochta maidir le bainistíocht riosca chuig an gCoiste Iniúchta agus Riosca. Seo a leanas na príomhchéimeanna a úsáidtear sa phróiseas um bainistíocht riosca:

- Na rioscaí ar fad a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar an Ghrúpa/nó a chuirfeadh cosc ar an Ghrúpa na cuspóirí bunaithe ag Bord agus bainistíocht an Ghrúpa a bhaint amach (ag cur aon eachtaí stairiúil/neastimpiste a bhagair baint amach na spriocanna sin san áireamh);
- I gcomhair gach riosca, tionchar tosaigh agus dóchúlacht a tharlaithe a chinneadh;
- I gcomhair gach riosca, a chinneadh cibé ar féidir glacadh leis an riosca nó an mbeidh gá é a aistriú, a laghdú nó a sheachaint;
- I gcomhair gach riosca, d'ainneoin a thionchair nó dhóchúlacht a tharlaithe, gníomhartha chun riosca a laghdú a chur san áireamh;
- Athbhreithniú a dhéanamh ar an éifeacht iarmharach agus féidireacht tarlathem chomh maith le stádús tar éis cuir i bhfeidhm gníomhairí/srianta/maolaitheoirí; agus
- Athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhartha maolaithe ar bhonn leanúnach.

An dara líne chosanta:

Tugann feidhm Riosca an Ghrúpa (agus feidhm Comhlíonta GBCN i dtaca le Riosca Comhlíonta) dúshlán agus forbheathnú neamhspleách chun forfheidhmiú Bheartas agus Chreat Bainistíochta Riosca an Ghrúpa a chinntiú.

An tríú líne chosanta:

Is í an fheidhm Iniúchta Inmheánaigh an tríú líne chosanta agus soláthraíonn sí deimhniú neamhspleách, réasúnach, riosca-bhunaithe maidir do phríomh gheallsealbhoirí le stóinseacht chóras bainistíochta riosca an Ghrúpa, maidir le rialachas agus dearadh agus éifeachtacht oibriúcháin thimpeallacht an rialaithe inmheánaigh.

12.1 Riosca creidmheasa

Is ionann riosca creidmheasa agus an riosca go dtabhaítear caillteanas airgeadas mar gheall ar éagmais contrapháirtí i mbeart áirithe. Lena phríomhchuspóirí a bhaint amach agus a shainordú a chomhlíonadh, ní mór don Ghrúpa glacadh le leibhéal áirithe riosca creidmheasa. Mar bhunphrionsabal, féachann an Grúpa le glacadh le seo ar bhealach stuama a ghlacann leis an leibhéal íosta de riosca creidmheasa is gá lena chuspóirí a bhaint amach, atá ar aon dul le Ráiteas Inghlacthachta Riosca an Ghrúpa. Tarlaíonn príomhriosca creidmheasa an Ghrúpa ó mhainneachtain iasachtaí íoc as a oibleagáidí chonartha don Ghrúpa.

Is é riosca creidmheasa an riosca is suntasaí do ghnó an Ghrúpa. Mar sin de, déanann an Grúpa a nochtadh do riosca creidmheasa a bhainistiú go cúramach. Déantar an riosca sin a thomhas, a mheasúnú agus a rialú i leith gach idirbheart nó aon imeacht creidmheasa a thuann an Grúpa faoi.

Déanann an Grúpa iarracht a neamhchosaint ar riosca creidmheasa a íoslaghdú trí thabhairt faoi phróiseas fairsing díchill chuí roimh aon chinntí iasachtaithe nó rathaíocht a chuir ar fáil. Áirítear i bpróiseas um bainistíocht riosca creidmheasa na Cuideachta na nithe seo a leanas:

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

12.1 Riosca creidmheasa (ar lean)

Ceadú frithgheallta agus faireachán punainne

- measúnú cuimsitheach ar gach iasachtaí agus forbairt ionchais, a bhainistíocht, chumas oibriúcháin, thaithí forbartha, fheidhmíocht airgeadais agus chuma aisíocaíochta. Áirítear leis an measúnú sin tosca amhail boilsciú costas tógála, briseadh sa slabhra soláthair agus luachanna díolacháin;
- cuairteanna ar an suíomh agus cruinnithe duine le duine le bainistíocht;
- measúnú ar fheidhmíocht airgeadais an iasachtaíonchais trí thagairt don fhaisnéis atá ar fáil, lena n-áirítear cuntais airgeadais, cuntais bhainistíochta agus meastacháin airgeadais;
- anailís ar chumas aisíocaíochta iasachtaí, lena n-áirítear léiriú soiléir agus réasúnach ar chumas iasachtóra ar aghaidh a dhualgais a shásamh agus fiacha an Ghrúpa a íoc ina n-iomláine;
- athbhreithniú riosca neamhspléach agus ainm a chur Ceann Creidmheasa agus Riosca an Ghrúpa (nó toscaire ceaptha) le gach beart féideartha;
- teacht ar shlándáil imleor do gach beart;
- gach cinneadh creidmheasa forchoimeáda do Bhord MTTÉI, Coiste Creidmheasa MTTÉI nó Coiste Creidmheasa Foireann Bainistíocht Feidhmiúcháin ag brath ar méid na saoráide nó saintréithe riosca an idirbhirt;
- córas rátála creidmheasa inmheánach agus athbhreithniú leanúnach ar shaoráidí creidmheasa a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear monatóireacht a dhéanamh ar athbhreithnithe suirbhéirí ar gach forbairt chun monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn na tógála agus ar an gcostas in aghaidh an bhuiséid; agus
- athbhreithniú rialta ar chomhlíonadh na gcúntant agus na ngealltanais gabháltais faoi seach, agus aon téarmaí agus coinníollacha arna gcur i bhfeidhm ag an Ghrúpa.

Is é an neamhchosaint uasta ar riosca creidmheasa do shócmhainní airgeadais a bhfuil riosca creidmheasa acu an 31 Nollaig 2023 ná €353m le €328m eile de ghealltanais neamhtharraingthe. Cuirtear an uas-neamhchosaint sin ar riosca creidmheasa i láthair trí aicme na hionstraime airgeadais. Tá airgead agus cóibhéisí airgid i seilbh Bank Ceannais na hÉireann (ráta Standard & Poor's: AA) (2022: AA-) agus Bainc-Aontas Éireann (ráta Standard & Poor's: A) (2022: A-).

	2023 €000	2022 €000
Airgead agus coibhéisí airgid	43,915	15,638
Iasachtaí agus infháltais	309,224	329,937
	353,139	345,575
Tiomantais neamhtharraingthe do iasachtaí ag 31 Nollaig	328,000	357,000

Bhí MTTÉ tar éis dul isteach roimhe seo i Saoráid Ráthaíochta Iasachta COSME leis an gCiste Eorpach Infheistíochta a sholáthair ráthaíocht iasachta suas le 50% de shaoráidí iasachta incháilithe áirithe MTTÉ. Amhail an 31 Nollaig 2023, níl aon saoráidí iasachta MTTÉ faoi réir na ráthaíochta seo (2022: €1.1m) toisc gur aisíocadh na saoráidí go léir a bhí faoi réir na ráthaíochta le MTTÉ agus go bhfuil scéim COSME imithe in éag.

12.2 Riosca leachtachta

Is ionann riosca leachtachta agus an riosca a bhaineann le neamhábaltacht an Ghrúpa gach ceann dá hoibleagáidí airgeadais a chomhlíonadh nuair atá siad dlíthe. Is é sin an riosca caillteanais a eascraíonn as cás nach mbeidh dóthain airgid ann chun oibríochtaí laethúla a mhaoiniú.

Áirítear le próiseas bainistíochta riosca leachtachta an Ghrúpa:

- Bainistíocht maoinithe laethúil, lena n-áirítear monatóireacht ar shreafaí ionchais airgid amach anseo, mar shampla ceangaltas iasachta amach anseo, chun a chinntiú go bhféadtar riachtanais a chomhlíonadh de réir mar a bhíonn siad dlíthe;

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

12.2 Riosca leachtachta (ar lean)

- Bainistíocht sócmhainní agus dliteanas trí mhonatóireacht a dhéanamh ar an bpróifíl aibíochta laistigh de Ráiteas an Ghrúpa ar an Staid Airgeadais chun a chinntiú go gcoimeádtar acmhainní leordhóthanacha airgid ar fáil nó go mbunaítear maoiniú i gcásanna gur dócha go dtarlódh mí-oiriúnuithe, rud a íoslaghdóidh tionchar an eis-sreafa leachtachta;
- A riosca leachtachta a bhainistiú trí phróifíl aibíochta a sócmhainní agus dliteanais a ailíniú, a mhéad agus is indéanta, chun riosca athmhaoinithe a dhíbirt a mhéad agus is féidir. Faigheann an Grúpa maoiniú fadtéarma óna maoinitheoir, agus nuair is féidir cuireann sí struchtúir ar éirim agus ar sceideal aisíocaíochta a hiasachtaí chun an phróifíl aibíochta mhaoinithe sin a léiriú; agus
- Maolán leachtachta airgid a chothabháil le dul i ngleic le haon riachtanais leachtachta ghearrthéarma a thiocfadh chun cinn.

Tá achoimre sa tábla thíos ar dhátaí na méideanna conarthachta atá tiomnaithe ag an Ghrúpa le haisíoc ar iasachtaí a fuarthas. Cuirtear na méideanna i láthair anseo go gan lascaine.

	Faoi aon bhliain amháin €000	1-5 bliana €000	Thar 5 bliana €000	Iomlán €000
2023				
Aisíocaíochtaí dlite	-	-	325,148	325,148
2022				
Aisíocaíochtaí dlite	-	-	329,713	329,713

12.3. Riosca margaidh

Is é atá i gceist le riosca margaidh an riosca go luaineoidh luach cóir nó sreafaí airgid amach anseo ionstraime airgeadais de bharr athruithe ar phraghsanna an mhargaidh. Cuimsíonn riosca margaidh MTTÉ riosca ráta úis. Eascaíonn rioscaí margaidh ó shuíomhanna oscailte i dtáirgí ráta úis nó airgeadra, atá neamhchosanta ar ghluaiseachtaí ginearálta agus sonracha margaidh, agus ar athruithe ar leibhéal luaineachta rátaí úis.

Riosca ráta úis

Tá neamhchosaint theoranta ag Glanioncam Úis an Ghrúpa ar luaineachtaí rátaí úis toisc go bhfuil a infháltais iasachta agus a mhaoiniú araon faoi réir rátaí athraitheacha (bunráta Euribor), cé is moite de thráinse amháin den tsaoráid mhaoinithe ar ráta seasta é. Déanann an Grúpa riosca ráta úis a aithint, a mhonatóiriú agus a bhainistiú.

Leagtar amach thíos na suimeanna ghlanluachaataí neamhchosanta ar riosca ráta úis amhail an 31 Nollaig:

	2023 €000	2022 €000
Sócmhainní airgeadais – ráta athraitheach		
Airgead agus coibhéisí airgid	43,915	15,638
Iasachtaí agus infháltais	309,224	329,937
	353,139	345,575
Dlíteanais airgeadais – ráta seasta		
Maoiniú	133,232	329,713
Dlíteanais airgeadais – ráta comhlúthach		
Maoiniú	191,916	-

Tar éis athshocrú ráta úis le linn 2023, iompraítear gach tráinse seachas ceann amháin laistigh den tsaoráid mhaoinithe ag ráta comhlúthach úis an 31 Nollaig 2023. Socraítear an tráinse maoinithe ráta sheasta atá fágtha go dtí an 31 Nollaig 2026.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

12.3. Riosca margaidh (ar lean)

Íogaireacht riosca ráta úis

Ní gá go léiríonn eolas a sholáthraítear san anailís íogaireachta an t-athrú iarbhrí ar luach cóir a thabhdh an Grúpa faoi ghnáthchoinníollacha margaidh mar, de bharr teorainneacha praiticiúla, coimeádtar gach athróg, seachas an toisc shonrach riosca margaidh, seasmhach.

Taispeánann an tábla thíos íogaireacht an Ghrúpa do ghluaiseacht bonnphointe láithreach +/- 100 i rátaí úis, i dtéarmaí an tionchair ar ghlanioncam úis, ar bhonn dhá mhí dhéag réamhbhreathnaitheach, ag glacadh leis nach bhfuil aon athrú ar an gclár comhardaithe.

Anailís Íogaireachta Ráta Úis – gluaiseacht 100bp

	+100bp €000	-100bp €000
Ús Ioncaim Ghlan	1,173	(1,173)

Tá tionchar na gluaiseachta i rátaí úis ar ghlanioncam úis teoranta do na saoráidí sin a bhfuil maoiniú ar ráta seasta acu, léirítear tionchar den sórt sin thuas. Meastar go bhfuil difríochtaí i dtréimhsí Euribor agus uainiú athshocruithe rátaí neamhábharta chun críche na hanailíse seo.

Riosca airgeadra

Níl an Ghrúpa neamhchosanta go díreach ar riosca airgeadra, mar go ndéantar a gníomhaíochtaí maoinithe agus iasachta ar fad in euro.

12.4 Bainistíocht caipitil

Tá an Grúpa tiomanta dá chinntiú go leanann sé de chaipiteal leordhóthanach a shealbhú (arb é atá ann scairchaipiteal agus tuilleamh coinnithe) toisc go bhfuil an baol ann go bhféadfadh sé a bheith in ann aon chaillteanais chreidmheasa fhéideartha a ionsú mura gcoimeádtar caipiteal leordhóthanach. Is é €20m scairchaipiteal íoctha reatha na cuideachta sealbhaíochta, a chuir a scairshealbhóir aonair, an tAire Airgeadais, ar fáil. Déantar athbhreithniú ar struchtúr caipitil an Ghrúpa gach bliain agus tá cinntí maidir le dáileadh díbhinní faoi réir cothabháil chaipitil a bhreithniú de réir Bheartas Caipitil agus Díbhinne an Ghrúpa. De bhun a bheartais leithdháilte caipitil, d'fhaomh an Bord leithdháileadh €1.55m dá Thuilleamh Coinnithe Grúpa amhail an 31 Nollaig 2023 mar thuilleamh neamh-indáilte.

Níl an Grúpa faoi réir ceanglas caipitil a fhorchuirtear go seachtrach.

12.5 Riosca comhchruinnithe

Is é is riosca comhchruinnithe ann an riosca go nochtfaí an Grúpa le haon neamhchosaint nó grúpa neamhchosaintí a bhfuil sé de chumas acu bheith ina gcúis le caillteanais sách mór chun cumas an Ghrúpa le leanúint ag feidhmiú mar ghnóthas leantach a bhagairt.

Bainistíonn an Grúpa an riosca sin trí chloí leis na teorainneacha arna leagan amach sa Ráiteas ar Fhonn Riosca a d'fhaomh an Bord MTTÉ agus atá faoi réir athbhreithniú rialta an Bhoird. Sainmhínítear sa Ráiteas ar Fhonn Riosca na huasmhéideanna áiseanna creidmheasa a thiomáinfear do chatagóirí áirithe iasachtóirí. Tá sé i gceist go gcinnteofaí leis na bearta seo go bhfuil punann fhoriomlán na próifíle riosca sách éagsúil, agus nach bhfuil an iomarca neamhchosanta ar aon chomhchruinniú riosca inti.

Tá chomhchruinniú tíreolaíoch shócmhainní riosca an Ghrúpa in Éirinn amháin, agus baineann chomhchruinniú earnála an riosca aonar le forbairtí cónaithe, a eascraíonn as a sainordú reachtúil chun maoiniú a chur ar fáil d'fhorbairtí cónaithe sa Stáit, mar a leagtar amach in Acht MTTÉ 2018.

13. Luach cóir sócmhainní agus dliteanais airgeadais

13.1. Luach iompair i gcomparáid le luach cóir

Déantar achoimre sa tábla thíos ar shuimeanna glanluacha agus ar luachanna córa na sócmhainní agus na ndlíteanais airgeadais nach gcuirtear i láthair ar Ráiteas an Ghrúpa ar an Staid Airgeadais ag a luach cóir. Ní mheastar aon cheann do na sócmhainní agus dliteanais sa Ráiteas an Ghrúpa ar an Staid Airgeadais ag luach cóir.

Tomhaistear luachanna cóir na n-ionstraimí airgeadais de réir an ordlathais luacha chóir seo a leanas:

Leibhéal 1 – sócmhainní agus dliteanais airgeadais arna dtomhas le praghsanna luaite margaidh (neamhchoigeartaithe);

Leibhéal 2 – sócmhainní agus dliteanais airgeadais arna dtomhas le teicnící luachála ina n-úsáidtear sonraí margaidh inbhraite; agus

Leibhéal 3 – sócmhainní agus dliteanais airgeadais arna dtomhas le teicnící luachála ina n-úsáidtear sonraí margaidh dobhraite.

Grúpa 2023	Luach iompair €000	Leibhéal 1 €000	Leibhéal 2 €000	Leibhéal 3 €000	Luach cóir €000
Sócmhainní Airgeadais					
Airgead agus coibhéisí airgid	43,915	43,915	-	-	43,915
Iasachtaí agus infháltais	309,224	-	-	309,224	309,224
Dlíteanais Airgeadais					
Maoiniú	325,148	-	-	325,148	325,148
Dlíteanais eile	1,865	-	-	1,865	1,865

Grúpa 2022	Luach iompair €000	Leibhéal 1 €000	Leibhéal 2 €000	Leibhéal 3 €000	Luach cóir €000
Sócmhainní Airgeadais					
Airgead agus coibhéisí airgid	15,638	15,638	-	-	15,638
Iasachtaí agus infháltais	329,937	-	-	329,937	329,937

Dlíteanais Airgeadais					
Maoiniú	329,713	-	-	329,713	329,713
Dlíteanais eile	1,020	-	-	1,020	1,020

Cuideachta 2023	Luach iompair €000	Leibhéal 1 €000	Leibhéal 2 €000	Leibhéal 3 €000	Luach cóir €000
Sócmhainní Airgeadais					
Airgead agus coibhéisí airgid	864	864	-	-	864
Dlíteanais Airgeadais					
Dlíteanais eile	361	-	-	361	361

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

13. Luach cóir sócmhainní agus dliteanais airgeadais (ar lean)

13.1. Luach iompair i gcomparáid le luach cóir (ar lean)

Cuideachta 2022	Luach iompair €000	Leibhéal 1 €000	Leibhéal 2 €000	Leibhéal 3 €000	Luach cóir €000
Sócmhainní Airgeadais					
Airgead agus coibhéisí airgid	842	842	-	-	842
Dlíteanais Airgeadais					
Dlíteanais eile	282	-	-	282	282

13.2 Prionsabail tomhais an luacha chóir

Airgead agus coibhéisí airgid

Tá luach cóir na n-ionstraimí airgeadais seo cothrom lena luach iompair mar go bhfuil na ionstraimí seo iníoctha ar éileamh agus go bhfuil siad gearrthéarmach.

Iasachtaí agus infháiltais agus maoiniú agus iasachtaí

Tá luach cóir na n-ionstraimí airgeadais seo cothrom lena luach iompair de bharr chuspóir/chineál sainmhínithe na n-áiseanna seo. Tá an luach iompair ag costas amúchta.

14. Infháiltais eile

	2023 €000	2022 €000
Neamhreatha		
Caiteachas iarchurtha	664	675
Infháiltais eile	19	8
	683	683
Reatha		
Caiteachas iarchurtha	266	473
Infháiltais eile	29	94
	295	567

Baineann caiteachas iarchurtha le caiteachas seachtrach tabhaithe agus íoctha ag tabhairt faoi athbhreithniúcháin dícheall cuí agus ag tabhairt comhaontuithe dlí ar shaoráidí chun críche a aithnítear thar tréimhse na saoráide cuí. Is táillí tiomantais ó iasachtaithe a chuimsíonn infháiltais eile, agus ús tuillte ar thaiscí baincáirithe eile.

15. Dlíteanais eile

	Grúpa 2023 €000	Grúpa 2022 €000
Reatha		
Méideanna atá dlite do GBCN (féach nóta 23)	1,202	998
Ioncam – Cánacha Párolla	-	8
Ioncam - Cáin Chorparáide	581	-
Ioncam iarchurtha	1,251	1,758
Speansais fabhraithe	207	263
Inlocaíochtaí trádála	82	22
	3,323	3,049
Neamhreatha		
Ioncam iarchurtha	2,541	3,660

Baineann ioncam iarchurtha leis na táillí socrúcháin saoráide, táillí gealltanais agus táillí díchill chuí eile a gnóthaíodh ó iasachtaithe. Aithnítear gach táille socruithe sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach thar théarma na saoráide ábhartha.

	Cuideachta 2023 €000	Cuideachta 2022 €000
Reatha		
Dlíteanais eile	361	282

Baineann dlíteanais eile le táillí boird íoctha ag MTTÉI ar son MTTÉ.

16. Maoiniú

	2023 €000	2022 €000
Íasachtaí maoinithe	325,148	329,713

Bhí íasachtaí €325m gan íoc ag an nGrúpa ón CISE amhail an 31 Nollaig 2023 faoi shaoráid chreidmheasa imrothlach 10 mbliana le dáta aibíochta an 24 Bealtaine 2033. Tá an áis neamhurráithe. Níl aon aisíocaíochtaí sceidealaithe faoin tsaoráid roimh an dáta aibíochta, áfach, cuireann an Grúpa gach aisíocaíocht ó íasachtaithe i bhfeidhm i gcoinne a íasachtaí maoinithe, trí aisíocaíochtaí athchúrsála chun íasachtaí nua a mhaoiniú nó íasachtaí maoinithe CISE a aisíoc nuair nach féidir aisíocaíochtaí ó íasachtaithe a athchúrsáil go héifeachtach. Ag deireadh na tréimhse bhí €405m ag an nGrúpa in áiseanna maoinithe neamtharraingthe leis an CISE.

16.1 Gluaiseachtaí sa Mhaoiniú a réiteach i rith na bliana

	€'000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2023	329,713
Íostarraingtí	186,105
Aisíocaíochtaí	(201,825)
Ús Iníoctha	11,155
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2023	325,148

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

17. Anailís aibíochta ar shócmhainní agus ar dhliteanais

Léirítear sa tábla thíos miondealú na sócmhainní agus na ndlíteanas sin ina bhfuil gné neamhreatha. Tá an anailís sócmhainní bunaithe ar an uair a bhíonn an bhainistíocht ag súil le hairgead tirim a fháil don tsócmhainn. Déantar anailís ar dhliteanais idir dliteanais reatha agus dliteanais neamhreatha ag brath ar cibé an bhfuil ceart neamhchoinníollach ag an nGrúpa ar dháta an chláir chomhardaithe chun socraíocht a chur siar ar feadh 12 mhí ar a laghad ón dáta sin.

2023	Reatha €000	Neamhreatha €000	Iomlán €000
Sócmhainní Airgeadais			
Iasachtaí agus infháltais	173,172	136,052	309,224
Dlíteanais airgeadais			
Maoiniú	-	(325,148)	(325,148)
2022	Reatha €000	Neamhreatha €000	Iomlán €000
Sócmhainní Airgeadais			
Iasachtaí agus infháltais	158,849	171,088	329,937
Dlíteanais airgeadais			
Maoiniú	-	(329,713)	(329,713)

18. Luach saothair iniúchára

	2023 €000	2022 €000
Iniúchadh ar ráitis airgeadais	36	34

Níl aon seirbhísí neamhiniúchta san áireamh thuas.

19. Gnáthscair

Tá úinéireacht tairbhiúil deiridh an Ghrúpa i seilbh an tAire Airgeadais tríd 20,000,000 scair ainmniúil de €1.00 an ceann sa cuideachta sealbhaíochta, MTTÉ.

De réir alt 10(4) Acht MTTÉ 2018, féadfar scairchaipiteal údaráithe an Ghrúpa a mhéadú chuig méid eile de réir mar a chinneadh an tAire Airgeadais é de réir ordú ó am go ham.

20. Gealltanais Léasa

I mí Eanáir 2019 rinne MTTÉ comhaontú maidir le cóiríocht oifige ag 1 Duga an Státhchiste, Cé an Bhalla Thuaidh, Baile Átha Cliath 1. Ritheann téarma an léasa ón 1 Eanáir 2019 go dtí an 24 Bealtaine 2033. Ní fhéadfaidh MTTÉ téarma an léasa a bhriseadh ach de bhun Treorach Aireachta go scoirfidh MTTÉ d'oibríochtaí agus faoi réir tréimhse fógra dhá mhí dhéag ar a laghad a sholáthar don léasóir chun an briseadh seo a fheidhmiú. Tabhaíodh caiteachas léasa €0.19m in 2023 (2022: €0.16m) de réir mar a ghlac MTTÉ spás urláir breise le linn na ráithe deiridh de 2023. Is iad seo a leanas na híoschíosanna ainmniúla amach anseo a bheidh iníoctha go 24 Bealtaine 2033:

	2023 €000	2022 €000
Laistigh de bhliain amháin	263	159
I dhá go cúig bliana	1,054	636
Thar cúig bliana	1,160	857
	2,477	1,652

21. Dlíteanais theagmhasacha

Níl aon dlíteanas teagmhasach ag an Ghrúpa ag an dáta tuairiscithe atá ag teastáil nochtadh sna ráitis airgeadais.

22. Infheistíocht i ngnóthas fochuideachta

Tá fochuideachta na Cuideachta, MTTÉI, corpaíthe agus ag oibriú in Éirinn ag 31 Nollaig 2023, le oifigí cláraithe ag Duga an Stáitchiste, Cé an Phoirt Thuaidh, Baile Átha Cliath 1, D01 A9T8.

	I Seilbh Coibhneas	Scairchaipiteal Eisithe	Gníomhaíocht
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú) CGA	100%	1 Gnáthscair de €1	laschtú

Is fochuideachta 100% den MTTÉ é MTTÉI tríd 1 gnáthscair (luach ainmniúil €1) eisithe. Is 200,000,000 gnáthscair de €1.00 an scairchaipiteal údaraithe.

Rinne MTTÉ rannaíochaíocht chaipitil chun MTTÉI i 2019. Tá an rannaíochaíocht chaipitil de €15m neamh-in-aisíochta agus ní thugann sé aon cearta do MTTÉ do scaireanna i gcaipiteal nó socmhainní MTTÉI. Rinneadh rannaíochaíocht chaipitil bhreise €4m in 2022 ar na téarmaí céanna. Ní dhearnadh aon rannaíochaíocht den sórt sin i 2023.

	Cuideachta 2023 €000	Cuideachta 2022 €000
Rannaíochaíocht chaipitil a oscailt do MTTÉI	19,000	15,000
Infheistíocht i bhfochuideachta	-	4,000
Rannaíochaíocht chaipitil deiridh le MTTÉI	19,000	19,000

23. Nochtadh Páirtithe Gaolmhara

23.1. Páirtithe gaolmhara

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú) CGA

Is fochuideachta 100% de Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann CGA í Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú) CGA.

An tAire Airgeadais

Is leis an Aire Airgeadais amháin scairchaipiteal eisithe MTTÉ. D'fhéadfaí an tAire Airgeadais an scairchaipiteal údaraithe a shocrú é de réir ordú ó am go ham de bhun alt 10(4) d'Acht MTTÉ 2018.

GBCN

Tugann GBCN seirbhísí foirne agus tacaíochta gnó don Ghrúpa. Gearrtar na táillí a thabhaíonn GBCN ar an Ghrúpa, de réir théarmaí an Chomhaontaithe Leibhéal Seirbhíse idir MTTÉ agus GBCN.

Aonáin eile faoi riail an Rialtais

Is páirtithe gaolmhara de MTTÉ iad an Ciste Infheistíochta Straitéisí d'Éirinn ("CISÉ") agus Bainc-Aontas Éireann plc mar go bhfuil gach ceann faoi riail an Aire Airgeadais.

Príomhphearsanra bainistíochta

Tá príomhphearsanra bainistíochta i MTTÉ comhdhéanta de chomhaltaí an Bhoird, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an fhoireann bainistíochta sinsearaí ag tuairisciú go díreach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

23. Nochtadh Páirtithe Gaolmhara (ar lean)

23.2. Idirbhearta agus iarmhéideanna le páirtithe gaolmhara

Is iad seo a leanas na idirbhearta a tharla idir le páirtithe gaolmhara le linn na tréimhse airgeadais:

Athmhuirear GBCN

Tabhaíonn GBCN costais as reáchtáil an Grúpa, costais a athghearrann siad ar an Ghrúpa. B'ionann iomlán na gcostas sin don bhliain airgeadais agus €7.3m (2022: €6.2m). Nochtar i Nóta 8 tuilleadh sonraí ar na costais sin. Tá €1.2m (2022: €1m) iníoctha le GBCN ag deireadh na tréimhse airgeadais. Ina theannta sin, is é GBCN an tiarna talún le haghaidh na n-íocaíochtaí léasa atá leagtha amach i Nóta 20.

Saoráid Iasachta an CISE

Chuir an CISE saoráid iasachta de €730m ar fáil don Ghrúpa, faoi threoir an Aire Airgeadais. Oibríonn iasacht an CISE mar shaoráid iasachta imrothlach le dáta aibíochta saoráide de 28 Bealtaine 2033. Tá aistarraingtí, aisíocaíochtaí agus idirbhearta úis i ndáil leis an tsaoaráid leagtha amach sa Ráiteas ar Shreabhadh Airgid agus ar nochtadh thuas.

Bainc-Aontas Éireann plc

Bhí €36m seilbh an Ghrúpa i Banc-Aontas Éireann plc ag deireadh na bliana airgeadais (2022: €14.8m). Tá saoráid rótharraingthe bainc €3m ag an nGrúpa freisin nár tarraingíodh siar ag deireadh na bliana airgeadais.

Príomhphearsanra bainistíochta

Nochtar príomhphearsanra bainistíochta an MTTÉ i Nóta 8.

24. Nochtadh leasa

Tá riachtanais maidir le nochtadh leasa ar Stiúrthóirí faoi Acht na gCuideachtaí, 2014, faoi Airteagail Chomhlachais na Cuideachta agus faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag MTTÉ chun cuidiú le Stiúrthóirí agus le comhaltaí foirne a n-oibleagáidí maidir le nochtadh leasa a chomhlíonadh i rith na tréimhse arna hathbhreithniú.

25. Teagmhais tar éis dheireadh na tréimhse tuairiscithe

Níor tharla aon teagmhais ar gá iad a choigeartú nó a nochtadh sna ráitis airgeadais tar éis dheireadh na tréimhse tuairiscithe.

26. Ceadú na ráiteas airgeadais

D'fhorbheas na Stiúrthóirí na ráitis airgeadais an 10 Aibreán 2024.

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann
Home Building Finance Ireland

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann

1 Duga na Stáitchiste, Cé and Phoirt Thuaidh,
Baile Átha Cliath 1, D01 A9T8, Éire

T 353 1 238 4000

E info@hbfi.ie

W www.hbfi.ie